

"KADER PLANI" DEĞİL, KATLIAM!

Faşizmin dayandığı ekonomik ve sosyal gerçeklik, tüm politik özgürlükleri, ifade ve örgütlenme haklarını, farklı olan her şeye düşmanlığı, hak arayanların yoğun baskı altına alınmasını, işçi kıyımlarını, mücadelecilerin katledilmesini ve zindanlara atılmasını zorunlu kılmaktadır. Faşist diktatörlük Türk egemen sınıfları için bir tercih değil zorunluluktur. Faşizm aynı zamanda yalan ve inkâr demektir. İşçi katliamlarında da gerilla güçlerinin imhasında da kitlelerin gerçek sorunlarının örtülmesinde de durmaksızın yalana başvurur, gerçeği karartır. Sisteminin sürekliliği için kitleleri bu yalanla beslemesi gerekmektedir.

KOLEKTİF DOĞRULTU Sınıfları Tanıma Devrim Olanacağını Kavramayı Getirir
SAYFA 12-13

özgür gelecek için

Yeni Demokrasi

26 EKİM-9 KASIM 2022

•SAYI: 123

• FİYAT: 5 TL

• ISSN: 2630-5526

gazetesi

Yeraltındaki Korlarımız YERYÜZÜNÜ SARSACAĞAK

ANALİZ

8

MAKALE

18

DÜNYA

20

KATLIAM ÇETELESİNDE SON HALKA: BARTIN

Madende güvencesiz koşullara, düşük ücretlere mahkûm edilerek çalıştırılan işçilere adaleti sağlayacak olan egemen sınıflar değil, halkın örgütlü gücüdür. Yönetenlerin kâr hırsı bakidir. Baki kılmaya çalıştıkları sömürü düzeninin kendisidir. Bartın Katliamı son olmayacaktır.

KONUT SORUNU, "KENTSEL DÖNÜŞÜM" SALDIRISI VE MÜCADELE

Son dönemde Ukrayna işgali sürecinde de Türkiye'ye biçilen rol, yine Batılı emperyalistlerin lehine sonuçlanmış ve TC-Rusya yakınlaşması olarak çizilen portrenin aslında TC'nin başta ABD emperyalizmi olmak üzere ne biçimde kullandığını da göstermiştir.

EMPERYALİST ÇEKİŞMEDE MAŞA OLMAK

Batılı emperyalistler için ise TC'nin tampon denilebilecek pozisyonu elverişli olmaktadır. Birçok konuda TC öne sürülerek Rus emperyalizmine karşı hamleler uygulanabilmektedir. Ayrıca politik açıdan da Türkiye Batılı emperyalistlere rağmen küçük sayılabilecek, S-400 gibi başlıklar haricinde, bir tavır alamamaktadır.

Halk savaşçıları bombalı pankart ve sabotaj eylemiyle anıldı

HABER MERKEZİ- ikk-online13.net internet sitesinde yer alan habere göre TKP/ML militanları 2020 yılında ölümsüzleşen halk savaşçıları bombalı pankart ve polise yönelik sabotaj eylemiyle selamladı.

2020 yılının Dersim'de şehit düşen Halk Ordusu gerillaları Hasan Ataş, Erol Volkan İldem, Fadime Çakıl, Ali Kemal Yılmaz, Gökçe Kurban, Ferdi Tosun ve Cumhuriyet Sinan Oktulmuş'un anısına sabotaj eylemi yapan ve bombalı pankart asan TKP/ML militanlarının açıklamasının tamamı şu şekilde:

"Ekim ayının ilk haftasında Partimiz TKP/ML'nin ve halk ordusu TIKKO'nun son şehitlerini selamladık. İstanbul/Büyükçekmece'de astığımız bombalı pankartla, komünist önder Erol Volkan İldem'in, partimizin ve halk ordusunun yiğit militanı ve savaşçısı Fadime Çakıl'ın, Dersim Bölge Komutanımız Ali Kemal Yılmaz'ın, Dersim Bölge Komutanlığı Üyesi Cumhuriyet Sinan Oktulmuş'un, büyük idealler uğruna başta devrimci bir yaşamı ve gencecik yaşlarında bu idealin en ileri mevzisinde konumlanmayı seçen Gökçe Kurban, Ferdi Tosun ve Hasan Ataş yoldaşların son soluğumuz olmadığını, aksine; onlar düşerken de partimizin daha da savaşçı bir karakter

ter kazanmasının temelini attıklarını bir kez daha ilan ettik.

"Astığımız bombalı pankartla, polise yönelik bir de sabotaj eylemi gerçekleştirdik. Polis pankartın üzerine gel-

diğinde hazırladığımız tuzak militanlarımız tarafından patlatıldı. Hâkim sınıflar, ekonomik-siyasal krizlerinin derinleştiği her dönemde olduğu gibi bugün de işçi sınıfına ve halka yönelik saldırılarını artırmaktadır. Kürt ulusuna ve diğer ezilen kesimlere yönelik imha ve inkâr politikasını şovenizmle körüklemektedir. Özellikle böylesi dönemlerde hâkim sınıfların, silahlı mücadelede ısrar eden halkın öncü ve önderlerine daha da azgın bir bi-

çimde saldırması, örgütsel tasfiyeyle birlikte-ideolojik kırılma yaratmaya da yönelmesi boşuna değildir.

"Yılgınlığın kaçkınlığa evrildiği, reformizmin ve her türden burjuva eği-

sunun kendi eceline faydası yoktur, olmayacaktır.

"Halk savaşının kurmayı olan partimizin ve şehitlerimizin çizgisini ne denli sıkı kavrar ve savaşımızı kitlelerin savaşı haline getirebilirsek, düşmanın eceli teri dökmeye dahi vakti olmayacaktır. Hesap sorucu her eylem, kitlelerin öznesi olduğu her direniş, düşmanın faşist politikalarını parçalamakla birlikte ideolojik-siyasal etkisini de kırmaktadır. Bu "yolu" izleyeceğiz. Sistemçiliğin darlaştıran, yozlaştıran, sıradanlaştıran düşünce ve eylemine ve her türlü şekillenişine teslim olmayacağız. Örgütlenecek, örgütleyecek ve şehitlerimizin "savaşı büyütme" hedefini bulduğumuz her alanda, her parçada hayata geçirmenin çabası içinde olacağız. Çevremize örülmeye çalışılan dar ideolojik-siyasal ve örgütsel çemberi düşmana yönelerek parça parça kıracağız.

"Sabotaj eylemimiz bunun nacizhane bir parçasıdır. Sınıf kinimiz, son şehitlerimizle birlikte daha da büyüyen öfkemiz, bugünkü küçük adımlarımızdan daha güçlüdür ve onu halkın öfkesine karıştırarak bir taşkın yaratacağız. Savaşçı olacağız, savaşacağız, savaştıracacağız ve kitlelerle başaracağız."

TKP/ML militanlarından kimyasal silahlara karşı bombalı pankart

HABER MERKEZİ- Elimize e-posta yoluyla ulaşan habere göre TKP/ML militanları tarafından Avcılar'da "Kimyasal Saldırıları Kâr Etmeyecek, Gerilla Savaşını Durduramayacaksınız. Bijî Berxwedana Gerilla" şiarlı TKP/ML TIKKO imzalı bombalı pankart asıldı.

Militanlar tarafından yapılan açıklamada "Başları kesilerek işkenceyle katledilen Özgür (Ali Kemal Yılmaz) ve Asmin (Gökçe Kurban)

şahsında kimyasal saldırılar sonucu katledilen HPG gerillalarını anıyor, hesap soracağımızı bir kez daha belirtiyoruz.

"Faşist TC devletinin gerillaya dönük başlattığı imha saldırılarının altında emekçi halkımızın umudu ve gücü olan gerilla savaşını ortadan kaldırarak halk üzerindeki baskıyı artırmak

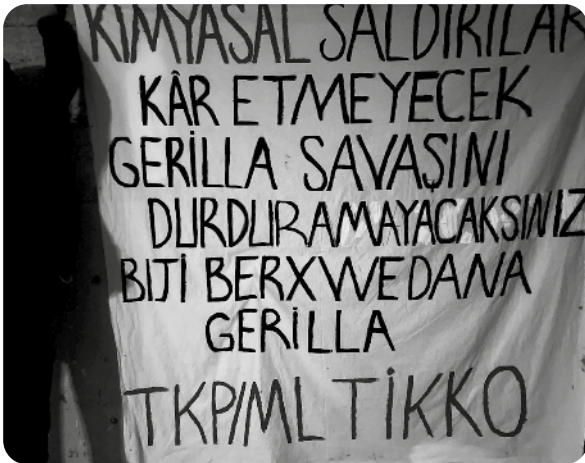
ve hak gasplarını daha da kolay hayata geçirmek yatmaktadır.

"Nasıl ki kimyasal silah kullanımına karşı Mersin polisevi HPG gerillaları tarafından basıldıysa, Ankara Gar Katliamında TIKKO gerillaları tarafın-

dan karakola eylem düzenlendiyse; hesap sorma bilinci mücadelenin her alanında geliştirilmelidir. Tüm bu saldırılara karşı gerilla savaşı daha fazla sahiplenilmeli ve

yapılan kimyasal saldırılara karşı her alanda mücadele duruşu sergilenmelidir.

"Emekçi halkımıza, halk gençliğine çağırımızdır: gücümüz oranında gerilla savaşına destek verelim, savaşa katılalım ve hesap sorma kararlılığını TKP/ML TIKKO saflarında eyleme dönüştürelim." denildi.

"Özgürlük Tutkusu" hapishane idaresi tarafından "sakıncalı" bulundu

TEKİRDAĞ- Selman Altınöz tarafından kaleme alınan ve Umut Yayımcılık'tan çıkan "Özgürlük Tutkusu" isimli kitap hapishane idaresince sakıncalı bulundu.

Tekirdağ 2 Nolu F Tipi idaresi tutsaklara gönderilen "Özgürlük Tutkusu" isimli kitabı "sakıncalı" kararı çıkararak yasakladı. Kırşehir Hapishanesinden firar eden tutsakları anlatan anı-anlatı türündeki kitap hapishane idaresinin keyfi tutumu ile hak-

kında mahkeme tarafından verilmiş bir karar olmamasına rağmen "sakıncalı" ilan edildi.

Umut Yayımcılık sanal medya üzerinden yaptığı açıklamada, "Yayınevimizden çıkan Özgürlük Tutkusu kitabı Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Hapishanesi idaresi tarafından "sakıncalı" bulundu. Kitabımızın "sakıncalı" olduğu hakkında hiçbir mahkeme kararı yoktur. Keyfi bir biçimde tutsakların yayın alma hakkı engellenmiştir." dedi.

POLİTİK GÜNDEM

"KADER PLANI" DEĞİL, KATLIAM!

“Soma gibi üstünü örtecekler. Kaza değil. Öldürdüler. Bakın cinayet bu kaza değil keserler sansür yaparlar kesmeyin. İçerde gaz kokusu var, bizi patlatacaklar. Havalandırmanın yapımını üç aydır ertelediler. 17 saat cesedini bekledim, ceset torbalarını karıştırdım. Millet uzaya insan gönderiyor ben yerin altından kocamı çıkaramadım.” kazada hayatını kaybeden işçi Mehmet Bulut’un eşi Buse Bulut acılar içinde Amasra’da yaşanan kazayı özetliyor. Sorumlu devlet ise yalanları, sansürü, protestolara yönelik saldırganlığıyla ve olayın üstünü örtme çabasıyla sadece bu özetin haklılığını somutlaştıran bir tutum içindedir!

Bartın’ın Amasra ilçesinde 15 Ekim’de yaşanan ve 41 işçinin hayatını kaybettiği “katliam” sonrası “Ölümler ve kontroller tam yapılmakta ve mevzuatta belirtildiği seviyede tutulmaktadır” diyordu kendinden önceki mevkidaşı bakanlar gibi bir katliama engel olmayan Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez. Oysa Sayıştay raporları birçok kez üretim derinliğindeki artıştan kaynaklanan patlama risklerine, arızalara yeterince müdahale edilmediğini gösteren olgulara işaret etmişti. Yetkili bürokratların yalanlarından ya da Sayıştay raporundaki kısmi gerçeklerden öte gerçeklik bize şunu söylüyor: Kompador-bürokrat burjuvazinin kâr hırsı iş güvenliğine harcanacak bir kuruşa dahi engeldir. İşin özü bundan ibarettir.

İş güvenliğine harcanacak paranın işçilerin canından daha kıymetli olduğu vahşi sömürü çarkları tıkır tıkır işlemektedir. Türkiye’de günde 6 işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybetmektedir. Her saatte yaklaşık 45 iş kazası gerçekleşmektedir. Riskli iş kollarındaki tedbirler ya göstermeliktir ya da hiç tedbir yoktur.

İş kazalarının yoğunluğu aynı zamanda, uzun yorucu iş zamanları ve bunun yarattığı sorunlarla ilgilidir. Denetim mekanizması ya bürokratik kayırmacılığı ya rüşvet çarkını ya da patronlar için karşılığı olmayan yaptırımları içermektedir. Bu duruma devletin patronların açıklarını örten “koruyucu” yaklaşımları eklendiğinde işçilere ölümün kıyısında çalışmak kalmaktadır.

Maden sektörü ölümlerin en yoğun ve kitlesel olduğu sektör durumundadır. Enerji ihtiyacının karşılanması bu sektörde devlet işletmelerini ve özel sektörü de olabildiğince hırslandırmaktadır. Kaza ve ölüm risklerine göre alınması gereken tedbirler işçi sağlığı için güvenlik sağlamaktan uzaktır; çünkü bu tedbirler aşırı masraflı ve önemli

bir gider kalemi çıkarmaktadır. Bu da yeterli güvenlik şartını oluşturmazın daha fazla üretim gerçekleştirmeye odaklı bir yaklaşımı getirmektedir. Soma’da, Ermenek’te ve son olarak Amasra’da bu açık bir şekilde ortaya çıkmıştır. Soma Katliamı dolayısıyla açılan davada patronun ve onu koruyan bürokratik mekanizmanın göz göre göre gelen kazayı nasıl umursamadıkları net bir şekilde görülmüştü. Amasra’da da aynı umursamazlık Sayıştay raporuyla açığa çıkmış durumdadır. 41 işçi yüksek kâr için kurban edilmiştir. Yaşananlar kazalarla değil, egemen sınıfların katliama davetiye çıkararak kâr güdümlü ekonomi politikasıyla karşı karşıya olduğumuzu ispatlamaktadır.

Bunun aynen devam edeceğini ise Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan açık ve “samimi” şekilde ifade etmiştir. Soma’da 301 işçi göz göre göre patlayan ocakta can verdiğinde “bu, işin fitratında var” diyerek katliamı normalleştiren Tayyip Erdoğan, Amasra’daki aynı türden patlamayı da “kader planı” olarak değerlendirmiştir. Bu yaklaşım mekanizmanın tedbir almaksızın işleyeceğini, kazaların devam edeceğini ve ölümlerin ise kaçınılmaz olduğunu benimsetmeyi amaçlayan bir yaklaşımdır. İşçi düşmanı olmakla sınırlı değildir bu yaklaşım, söz konusu düşmanlığı sinsi bir dille, dini bir gerekçeyle halka benimsetmeyi de amaçlayan bir yaklaşımdır.

Yaşanan katliamın üstünü örtmek için ise medyaya sansür, işçilere konuşma yasağı, ailelerine rüşvet, duruma işaret etmek için gerçekleşen protestolara polis copu devreye girmiştir. Devlet tüm mekanizmalarıyla, tüm gücüyle “sorunun üstüne gitmiştir.” Her sorunun üstünü örtmek, gerçekliği karartmak faşist diktatörlüğün özel görevi, sorumluluğu gibi işlemektedir. Hükümet veya yetkili kurumlar bunu apaçık sonuçları da gizleyerek yaparken muhalefeti de kapsayan tüm egemen klikler bu katliamların şartlarının temel özelliklerini gizleyerek aynı şeyi yapmaktadırlar.

Sadece işçi katliamları ya da bu gibi uç sorunlarla sınırlı değildir bu özellik. Kitlelerin esaslı sorunlarının üstünün örtülmesi, dikkatlerinin dağıtılması ve bu şekilde sistemleri için tehlike olmayacak şekilde bilinçlerinin karartılması genel bir gerekliliktir. Geniş halk yığınları ekonomik krizin pençesinde günbegün yoksullaşmış, ağırlaşan yaşam koşulları altında tam bir yoksunluğa sürüklenip, en temel özgürlükler ve haklar lüks haline gelmişken CHP ve AKP, kitleleri kendi gündemleri etrafında politize edip onları bu gündemler içinde parçalamaktadır.

Son olarak Kılıçdaroğlu’nun türban özgürlüğünün yasalaştırılması teklifi ve Tayyip Erdoğan’ın el yükseltip Anayasal düzenleme teklifi tam da bu türden bir gündemdir. İki anlayış, bu ve türev sorunlar üzerinden yaklaşık 150 yıllık kavgalarını sürekli ve sistematik şekilde diri tutmaktadırlar. Egemen kliklerin tarihsel argümanları hiç gündem olmadığı anda dahi, iç mücadelelerinin konusu olarak, birbirlerini sıkıştırma materyali olarak hızla gündemleştirilebilmektedir. Seçim hattında ilerledikçe kitlelerin yakıcı sorunları bu türden içi boş meselelerle, bitmek bilmeyen şovenizm yarışıyla örtülmeye devam edecektir. Bu noktada egemenlerin temel ve ortak amacı kitlelerin kendi gündemleriyle sistem karşıtı bir rotaya girmemeleridir. İstiyorlar ki kitleler onların sunduğu gündemlerle meşgul olsunlar; istiyorlar ki politika sahnesini sadece kendileri belirlesin. Kitlelerin sisteme yönelme olasılığının ortadan kaldırılması ya da zayıflatılması onların varlık koşuludur. Egemen kliklerin sertleşen mücadelelerinin bir yanı her zaman bu gerçeği, kitlelerin sorunlarının üstünü örtmeyi içerecektir.

Son dönemde çok fazla gündeme gelen “milletvekili transferleri,” cumhurbaşkanı adayı atışmaları ve seçim odaklı tartışmalar da kitleler nezdinde aynı içi boş kavganın unsurlarıdır. Fakıba ve Çelebi gibi kişilikler üzerinden yapılan kavganın halkın çıkarları bakımından hiçbir karşılığı yoktur. Bunların tartıştığı, hesaplaştığı hiçbir şey halkın çıkarlarını konu etmiyor. Daha da önemlisi aslında bu kişiliklerin öne çıkarılmasıyla halka kimlerin nasıl dayatıldığını, seçimle hükümet olma hakkının nasıl sınırlı alanda cereyan ettiğini de görmüş oluyoruz!

KİMYASAL SİLAH, FAŞİZMİN ACİZLİĞİ!

Faşist diktatörlüğün işçilerin, emekçilerin, başta Kürt ulusu olmak üzere ezilen ulusal toplulukların, inançların yaşamını karartan topyekûn saldırısı sürecinde ulusal harekete yönelik vahşeti ne koşulda olursa olsun esnememektedir.

Mücadeleci güçler ya da mücadele potansiyeli olan her kesim çeşitli biçimlerde ve yoğunlukta baskı altına alınmaktadır. Bu saldırganlığının en önemli ayaklarından birisi ise Kürt Ulusal Mücadelesidir. Kürt Ulusal Mücadelesine karşı tüm olanaklarıyla içeride ve diğer parçalarda saldırılar sürmektedir. Irak ve Suriye Kürdistanı’nda imhaya yönelik işgali içeren askeri saldırganlık yanında, emperyalistleri ve KDP gibi işbirlikçi Kürt güçlerin de yardım ve desteğiyle bu yönelimine güç taşımaktadır. Gerilla güçlerini yok etmek için oluşan

konjonktürel fırsatı kaçırmamaya kilitlenmiştir. TC Zap, Avaşın ve Metîna’da gerilla alanlarına yönelik başlattığı operasyonda gerillanın direnişi nedeniyle belirlenen hedeflere ulaşamadıkça saldırının dozunu artırmaktadır. Son HPG açıklamasına göre bu son saldırılarda yaygın şekilde kimyasal silah kullanımı söz konusudur. 44 gerilla bu silahlarla katledilmiştir. HPG’nin yayınladığı görüntüler durumu açık bir şekilde izah ederken TSK her zamanki gibi önce yalanlama yoluna gitmiş, ardından ise bir şovenizm dalgası estirmiştir. Sezgin Tanrıkulu, “HDP bu iddialar araştırılsın” dediği için şoven içerikli saldırılara, hakaretlere uğramıştır. Türk Tabipler Birliği Başkanı Şebnem Korur Fincancı da aynı şekilde kurumuyla birlikte bu saldırının hedeflerinden biri olmuştur. Açık bir şekilde gerçekleşen katliamların bu şekilde meşrulaştırılması, neredeyse açık biçimde savunulur noktaya gelmesi faşist diktatörlüğün ve onun tüm bölüklerinin şovenizmi kitlelerin zihninde kemikleştirme amacının güdüldüğünü gösterir. Yoğunlaşması bu ekseninde devam etmektedir. Kürt düşmanlığı sınırsız, pervasız ve azgın bir şekilde körüklenmektedir.

Faşizmin dayandığı ekonomik ve sosyal gerçeklik, tüm politik özgürlükleri, ifade ve örgütlenme haklarını, farklı olan her şeye düşmanlığı, hak arayanların yoğun baskı altına alınmasını, işçi kıyımlarını, mücadelecilerin katledilmesini ve zindanlara atılmasını zorunlu kılmaktadır. Faşist diktatörlük Türk egemen sınıfları için bir tercih değil zorunluluktur.

Faşizm aynı zamanda yalan ve inkâr demektir. İşçi katliamlarında da gerilla güçlerinin imhasında da kitlelerin gerçek sorunlarının örtülmesinde de durmaksızın yalana başvurur, gerçeği karartır. Sisteminin sürekliliği için kitleleri bu yalanla beslemesi gerekmektedir. Hiç kuşkusuz buna karşı devrimci çizgide, kitlelerin devrimle bilinçlenmesi bu vahşi çarkın parçalanması için yegâne yoldur. Halk yığınlarına yaşadıkları sorunları anlatmak yetmeyecektir, yaşadıkları sorunların nedenine bir kuvvetle yönelmesini sağlamak aslolanıdır. Bu da devrim çizgisinde ısrarlı olmak, kitleleri kuşatan gerici zincirlere devrimci şiddetle yönelip parçalayan hattı inşa etmek ve halkın buna ikna edilmesiyle olanaklıdır. Komünistler doğru devrimci bilincin ancak bu ekseninde bir yönelimle, hazırlıkla ve netleşmeyle olacağını bilerek var olan örgütlenmeleri donatmalı, yaygınlaştırmalı ve kitlelerin gücünü açığa çıkarmaya yönelmelidir.

SEÇİM YATIRIMI DEĞİL SİSTEMİN ÖZÜ: SÖMÜRÜ DÜZENBAZLIĞI

İşçi ve emekçiler yüksek enflasyon sonucunda alım güçlerinin düşmesi sorunuyla boğuşurken egemen sınıfların ücret ve vergi konusundaki düzenbazlıkları da onları doğrudan kurban haline getirmektedir. Ekonomik olarak dolandırıldıkları gibi seçim gündemiyle siyasi olarak da dolandırılmalarının senaryoları hazırlanıyor. Sıklıkla asgari ücrete yapılacak zammın yüksek olacağı ve AKP hükümetinin bunu seçim yatırımı olarak kullanacağı dillendiriliyor. Sadece asgari ücret de değil; son torba yasa ve düzenlemelerde görüldüğü gibi EYT, KYK borçları, icra ve haciz borçları gibi birçok başlık, seçim politikaları etrafında tartışılıyor.

Hükümetlerin ekonomik-sosyal birtakım uygulama ve manipülasyonları seçim yatırımı olarak da ele aldığı bilinmiyor değil. Doğal olarak bunu "keşfetmenin" ve dillendirmenin sanıldığı gibi büyük bir önemi bulunmuyor. Oysa ekonomik ilişkilere dayalı olarak işçi ve emekçilerin dün ve bugün yaşadıklarını, gelecekte de yaşayacaklarını siyasi seçimler etrafında tartışmak belli darlıklar içeriyor. CHP, İYİP gibi muhalefetteki düzen partileri ve her şeyi AKP'den ibaret gören birtakım odaklar meseleyi böyle ele alabilirler. Fakat biliyoruz ki ekonomik alandaki ilişkiler nihayetinde siyasetin ta kendisidir ve bu siyasi gerçeklikten düzenin parçası tüm egemen kesimler nasiplenmektedir.

PATRONLAR SİSTEMİ

İktidardaki AKP-MHP'nin ekonomi politikalarını mümkün olduğunca temsil ettikleri kliklerin faydaları yönünde kullandıkları doğru olmakla birlikte, işçi ve emekçilere karşı uygulanan politikaların bir sistem sorunu olduğu unutulmamalıdır. Hem bu öyle bir sistemdir ki CHP-İYİP gibi partilere bağlı patronlar ve aslında onları doğrudan temsil eden belediyeler de söz konusu yoğun sömürü politikalarını gayet mutlu-mesut hayata geçirmektedirler. Sürekli olarak AKP'nin ekonomik kısılcısından yakınan CHP'nin, belediyelerde neden SODEMSEN gibi işçi düşmanı bir patron örgütü kurduğunu sormak yeterlidir sanırız. Açık ki CHP'nin derdi de işçileri kısıp almak ve temsil ettiği sermaye kesimlerine kazandırmaktır ki seçimler ve hükümet olma konusu, bunun daha genelde hayata geçirilmesinden başka bir şey değildir.

Tekrar etmek gerekirse asgari ücret, vergi, borçlar gibi konuları seçimlerin ve siyasi rekabetin malzemesi olarak

kullanmak veya gündem etmek egemen sınıf klikleri açısından olağandır. Olağan olmayan, işçi ve emekçileri her gün ve doğrudan etkileyen bu gibi temel konuların düzen partilerinin yarattığı siyasi atmosfer çerçevesinde önemsenmesi ve gündeme alınmasıdır. Halk kapsamındaki siyasi, demokratik ve sendikal güçler açısından bu durumun kafası aşağı durmak gibi bir anlamı vardır. Sorunun ve çözümün kaynağına sistemi, sömürü ilişkilerini ve ona bağlı olarak ekonomi politikalarını koymayan bir yaklaşımın doğal olarak siyaseti de doğru temeller üzerine oturtması beklenebilir. Daha da önemlisi seçimlere ve düzenin hükümet değişimlerine bağlı olarak tartışılan bir konunun, bugüne dair olumlu sonuçlar üretmesi de beklenemez. Oysa hemen bugün, acil olarak ele alınması, üzerine politika

ve pratik üretilmesi gereken konular bu konulardır: İşçiler kölece çalıştırılmakta, üstüne üstlük ücret, vergi, fiyat oyunları ile düne nazaran iki-üç kat daha fazla sömürülmekte ve hatta iş cinayetlerinde katledilmektedir.

VERGİLERLE DİLİMLENEN EMEKÇİLER

Bu arada "asgari ücretliden vergiyi kaldırdık" denilerek -vergi anlamına gelecek şekilde- AGİ'yi (Asgari Geçim İndirimi) de kaldıran hükümet, asgari ücret üzerinde ücreti olan işçiler nezdinde ise görülmedik bir soygunu hayata geçiriyor. Hükümetin "Çok kazanan çok, az kazanan az vergi ödeyecek." diye propaganda ettiği vergi dilimleri düzenlemesi, tam tersi sonuçlar üreterek işçi ve emekçiler için gerçek bir kabusu dönüştü. Örneğin 2000 yılında gelir vergisinin ilk dilimi asgari ücretin 21 katı iken 2022 yılında 4,9 katına inmiş durumda. Bugün asgari ücretin üzerinde ücret alanlar bakımından yüzde 15'lik ilk vergi dilimine girmek için ücretler toplamının

32 bin TL'ye ulaşması yetiyor. Biraz daha yüksek ücret alan işçiler ise yüzde 27'lik bir vergi ödemek zorunda kalıyor. Brüt ücreti 13 bin 43 TL olan bir işçinin eline ocak ayında net 10 bin TL geçerken aralıkta ise bu rakam 9 bin 143 TL'ye düşüyor. Bu yolla işçi yılda 6 bin 949,45 TL'yi, daha eline geçmeden devlete kaptırmış oluyor. Kuşkusuz bu, sorunun sadece vergi dilimleri kısmı.

Ücret soygunu anlamına gelen gelir vergisini, harcamalar üzerinden ödenen ÖTV, KDV gibi dolaylı vergiler takip ediyor. Bu sayede yani işçi ve emekçilerden alınan vergiler sayesinde de devlet, ülke ekonomisi ve patronlar ayakta tutuluyor. Emekçilerden alınan doğrudan ve dolaylı vergilerin ülkenin toplam gelirindeki payı her şeyi açıklamaya yetiyor. Propaganda

dair daha önce bir cevap vermiş ve "Yok, yapamayız. Dışardan görüldüğü gibi değil. Onun maliyeti 200 milyar lira civarında." demişti. Devlete maliyet olarak görülen şeyin kendisi, aslında devletin değil. Söz konusu olan işçiden vergi adıyla gasp edilen ve son dönemde görülmedik oranda artırılmış bir "gelir" kalemi. Bu yönüyle devleti temsil edenler ne yaptıklarının gayet farkında ve tüm hesaplamaları yapmış durumda. Bu hesaplamaları bugün değil; söz konusu vergi dilimi, asgari ücret gibi karar ve belirlemeler yapıldığı anda yapmışlardı.

Türk-İş başkanının halen sahtekârca "son yılların en yüksek zammı" diyerek övdüğü asgari ücret düzenlemesi ve vergi gibi oyunlar, bugünkü katmerli sömürü ağının da baş düğümlerini oluşturuyordu. Çalışma Bakanı ile tabiri caizse "aşk" yaşayan Türk-İş'in, ücret ve vergi sorunlarını şimdi keşfetmiş gibi Hazine Bakanı'na veryansın etmesi düzenbazlığın dik alasıdır. Kriz ve enflasyonun dillerden düşürülmediği son bir yılda patronlar da devlet ve hükümet de fazlasıyla kazanmış ve krizin, enflasyonun yükü iki-üç misli katlarda işçi ve emekçilerin sırtına yıkılabiliştir. Bununla da sınırlı kalmamış tüm ücretler ve haklar o kadar alt seviyelere çekilmiş ve bu durum kural haline getirilmiştir ki -işçilerin mücadelesiyle tersine çevrilmediği müddetçe- daha uzun süre bu sömürü ağı tüm egemen sınıflara hizmet etmeye devam edecektir. Kısacası iş işten geçmiş, olan olmuştur. Bu saatten sonra Türk-İş ya da diğer sendika bürokratlarının söylemleri, devlet özürçülüğü ve "öğütçülüğünden" öteye anlam taşımamaktadır. Aksi halde bugüne kadar bunun neden gündem edilmediği, bunun için harekete geçilmediği, eylem, miting vs. düzenlenmediği sorulmalıdır ki artık günümüz hâkim "sendikacılık" anlayışında bunların çağ dışı ve işe yaramaz yöntemler olarak lanetlendiğini de biliyoruz. Bu bakımdan devletin de sendika bürokrasisinin de rolü nettir. Net olmayan ise her biri egemen sınıflar ve onların doğrudan ya da dolaylı temsilcileri, iş birlikçileri tarafından belirlenen fakat en başta işçi sınıfı ve emekçileri ilgilendiren yaşamsal konulara dair sınıfın iradesi ve eyleminin nasıl harekete geçirileceğidir. Bu noktada işçi sınıfı ideolojisini temsil etme iddiasındaki politik güçlere asıl görev düşmektedir. Siyaset, ekonomik temellerine dayandırılmalı; üretim ilişkilerindeki ve sınıf sömürsündeki gelişmelere göre dizayn edilmelidir.

edildiği gibi çok para kazanan çok vergi ödemiyor ya da ülke ekonomisi patronlar sayesinde gelişmiyor. Her şey tümüyle işçi sınıfı ve emekçilerin yoğun bir biçimde ve zorbaca sömürüsüne dayalı şekilde işliyor.

DEVLET ÖZÜRCÜSÜ VE "ÖĞÜTÇÜSÜ" TÜRK-İŞ

Geçtiğimiz günlerde Türk-İş ve TİSK (Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu) bir araya gelerek Cumhurbaşkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çalışma Sosyal Güvenlik Bakanlığına Gelir Vergisi Tarifesi'nin düzenlenmesi ile ilgili taleplerini içeren bir yazı gönderdi. Ardından ise TÜSİAD ile DİSK bir görüşme gerçekleştirdi. Bilindiği gibi işçiler için açık bir devlet soygunu haline gelen vergi dilimleri meselesi artık sendika bürokratlarının dahi durumu kurtarmadığı bir noktaya geldi. Bu konuda benzer hesaplamalar yapan Türk-İş ve DİSK gibi konfederasyonlar hükümetten beklenti ve taleplerini de ortaya koydular. Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati bu beklentilere

AVRUPA'DA İŞÇİ VE EMEKÇİLER SOKAKLARDA KIŞ SICAK GEÇECEK!

Bir süredir emperyalist-kapitalist sistemi etkisi altına alan ve gittikçe yoğun bir şekilde hissedilen enerji krizi ve ekonomik kriz, emperyalistlerin tüm saklama, önlem alma çabalarına rağmen derinleşmekte ve derinleştikçe içinden çıkılmaz bir hale gelmektedir. Klasik bir söylemin ötesinde, günlük yaşamlarında işçi ve emekçileri yarına dair planlar yapamayacak, iş güvencesinden yoksun, her geçen gün daha fazla yoksullaşan bir duruma sokmaktadır bu kriz. Krizin etkilerinin yoğun hissedilmesi işçi ve emekçilerin harekete geçmesine, hak taleplerini grevlere doğru çevirmeye ve mevcut hükümetleri zorlamaya başlamasından anlamaktayız. Yine emperyalistler arasında krizin çözümüne yönelik geliştirilen politikalar nedeniyle bir gerginlik yaşanmaktadır.

Avrupa'nın en büyük iki ekonomisine sahip ülkelerinden Almanya ve Fransa, Ukrayna savaşıyla başlayan ve günümüze kadar uzayan ve yoğunlaşan krizden en çok etkilenen iki emperyalist güç durumundadırlar. Bu iki emperyalist devlet arasında Almanya'nın krizin etkisini azaltmak ve gelişebilecek tepkileri, halk hareketlerini engellemek için "sus payı" olarak açıkladığı 200 milyar avroluk yardım paketi Avrupa Birliği'nde ciddi bir krize neden oldu. Özellikle Almanya ve Fransa arasında gerilime neden olan bu karar, emperyalist-kapitalistlerin düşünme sistematığı açısından da önemli veriler sunmaktadır. Fransa Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron, Fransız gazetesi Les Echos'a yaptığı açıklamada Scholz hükümetinin destek planının Avrupa Birliği'nde "bozulmalara" yol açacağını iddia etti ve "Tutarlı bir yaklaşım istiyorsak, benimsenmesi gereken ulusal stratejiler değil Avrupa stratejisidir." dedi. Aslında Fransa, AB içindeki en büyük ortağının kendilerine danışmadan böyle bir karar almasından rahatsız. İşçi ve emekçilere yönelik saldırılarda ortak hareket planına uymayan Almanya eleştirilerin hedefi olmaktadır. Fransa'da gelişen grev dalgası, yayılan eylemler düşünüldüğünde, Macron'un

panikleme ve dostlarına sitem etmesi anlaşılırdır.

Almanya'nın yardım paketinin eleştirilere konu olmasının nedenlerinden biri de Avrupa Birliği'ne üye daha yoksul ülkelerin rekabet gücünü baltaladığı iddiasıdır. Sorun halkın yoksullaşmasına çözüm üretmek yerine emperyalist-kapitalistler arası rekabetin zarar görmesine indirgenecek kadar açık bir şekilde tarif ediliyor egemen sınıflar cephesinden. Bu eleştirilere Almanya Ekonomi Bakanı Robert Habeck Financial Times'a verdiği bir röportajda şöyle cevap verdi: "Alman ekonomisi batarsa, onunla birlikte tüm AB ekonomisi de batır, yani Alman hükümetinin geçtiğimiz günlerde onayladığı 200 milyar avroluk yardım paketi aslında tüm Avru-

Fransa'da petrol rafinerisi ve akar-yakıt depolarında bir aydan fazla süredir devam eden grevin ardından ulaştırma sektöründe çalışanlar ve öğretmenler daha fazla maaş talebiyle 18 Ekim günü ülke genelinde iş bıraktı. Sendikaların çağrısıyla başta başkent Paris olmak üzere büyük kentlerde toplu ulaşım, eğitim, sağlık dahil çok sayıda meslek grubu grev ilan ederek yürüyüş düzenledi. Yapılan açıklamalara göre Paris'te 70 bin, ülke genelinde ise 300 bini aşkın kişi grevlere katıldı. Yapılan eylemlerde sistem karşıtı açıklamalar ve sloganlar ön plana çıktı. Protestocular "Pastanın Üstünde Kriz", "Bruno Le Maire Bize Maaşını Ver" yazılı pankartlar taşıdı. Paris'te protestocuların bariyer kurma girişimine polis saldırdı.

Avrupa'nın en güçlü ekonomisine sahip Almanya'da da işler egemen sınıflar açısından pek iyi gitmiyor. Ukrayna savaşıyla enflasyonun yüzde 10 gibi rekor seviyelere ulaştığı, enerji fiyatlarının el yaktığı bu dönemde birçok yerde hayat pahalılığı, zamlar ve enerji krizi nedeniyle yapılmaması planlanan kısıtlamalara karşı eylemler yapılmaktadır. Almanya'da sağcı-faşist partiler bile yaşanan krize karşı sokaklara çıkmaktadırlar. Yapılan eylemlerde "Ekonomik Savaş Durdurun", "Savaş ve Yıkım İçin Tek Bir Avro Vermeyin", "Milyarlar Sosyal Alanlar İçin", "Ateş Etmek Yerine Müzakere" yazılı pankartlar taşınmakta ve Rusya'ya destek çağrıları yapılarak Alman hükümetinin politikaları eleştirilmektedir.

Avrupa'da yaşanan grev ve eylemlerin ortak noktası, yüzde 10'ları geçen enflasyonun yol açtığı alım gücünün düşmesinden dolayı ücretlerin artırılması talebi. Bu ekonomik taleplerin yanında eylemlerde NATO'ya tepkiler ve Rusya'ya yönelik ambargoların kaldırılması da dile getiriliyor.

İngiltere'de derinleşen ekonomik ve politik krizin sonucu başbakanların kısa süreli olmasını getiriyor. İstifa eden Başbakan Liz Truss'un istifa etmeden önce açıkladığı ekonomik pakete karşı demiryollarında başlayan grevlerin diğer sektörlerde yayılması gündemde. Prag'da da binlerce kişi, hükümetin kış yaklaşırken yükselen enerji fiyatlarını protesto etmek için gösteri yaptı.

Önümüzdeki kışın işçi ve emekçiler cephesinden enerji kısıtlama tehditlerine rağmen sıcak geçeceği, sokakların hareketli, mücadelenin daha güçlü olacağı bugünden görülmektedir. Mevcut sistemleri ciddi derecede etkileyecek bu hareketlilik ne yazık ki bugün için devrimci, komünistlerin önderliğinden yoksundur. Bu nedenle nereye evrileceğiyle ilgili öngörüsüz tespitler yerine, işçi sınıfı içindeki örgütlülüklerin güçlendirilerek doğru bir rotaya çekilmesi önemli bir görev olarak komünistlerin önünde durmaktadır.

pa Birliği'ne de yapılan bir yardımdır. Bencil değiliz, Avrupa'nın kalbindeki bir ekonomiyi istikrara kavuşturmaya çalışıyoruz."

KRİZE KARŞI İŞÇİ SINIFI VE EMEKÇİLER AYAKTA....

Almanların "Biz batarsak herkes batar." açıklamasını diğer yönüyle ele aldığımızda Almanya'da çakan kıvılcım kısa sürede tüm Avrupayı sarabilir. Bu nedenle Fransızlar ortak hareket etmekten, aynı kararları birlikte uygulamaktan bahsetmektedirler.

Emperyalistler açısından rekabet ve gerginlik böyleyken işçi sınıfı ve emekçiler cephesinde ise; eylemlerin, grevlerin suya atılan taşın dalga dalga yayılması gibi yayıldığını söyleyebiliriz.

Protestocular da polisler taş ve şişe fırlatarak yanıt verdi.

Hükümet de enerji sektöründe başlayan grevlerin sağlık, tarım, gıda sektörü hizmetlerini zora sokması nedeniyle, çözüm olarak bazı rafinerilerde üretimin yapılmasını sağlamak için belirli işçileri kapsayan "zoraki çalıştırma" prosedürünü devreye sokmuştu. Hükümet, ülkedeki benzin istasyonlarındaki uzun kuyrukları bahane ederek iki bölgede akaryakıt deposuna el koyma kararı aldı. Aslında hedef grevin etkisini kırmak ve ülke geneline yayılmasını engellemektir. Bu nedenle yapılan gösterilere polis azgınca saldırmaktadır. Bu eylemlerin ve grevlerin önümüzdeki haftalarda süreceği ve yaygınlaşacağı yapılan açıklamalardan anlaşılmaktadır.

HAPİSHANELERDE NELER OLUYOR?

Türkiye hapishanelerinde yaşanan hak ihlalleri her geçen gün artarken, neredeyse her gün bir tutsağın ya da tutuklunun ölüm haberi basına yansıyor. Hapishanelerde devam etmekte olan işkenceler, intiharlar, hasta tutsakların sağlık haklarının engellenmesi, infaz yakmalar gibi birçok hak ihlali listeler halinde uzayıp gidiyor.

Ulaşılan verilerle gerçeklerin ötüşme noktası çelişkili olsa da bize hapishanelerin genel durumu hakkında önemli bilgiler sunuyor. İnsan Hakları Derneği (İHD), 2021 yılına ait Türkiye Hapishanelerinde Hak İhlalleri İzleme Raporu'nu geçtiğimiz günlerde yaptığı basın açıklamasıyla yayımladı. Raporunda başlıca hak ihlalleri şu şekilde sıralanıyor. "Yaşam hakkı, işkence ve kötü muamele iddiaları, sağlık, iletişim ve haberleşme, bilgiye erişim hakkı, disiplin soruşturmaları ve cezaların infazı, sevk talepleri ve sevk sürgünler, adil yargılanma hakkı ve diğer baskılar. Ayrıca raporda örneklendirilen ancak ayrıntılı bilgiye ulaşım sorunundan kaynaklı yer verilemeyen yabancılar, LGBTİ+'lar, çocuklu kadınlar

ve çocuklar da özel olarak ele almayı gerektirmektedir.

Türkiye'de hapishanelerin durumuna ilişkin veri ve bilgilere ulaşmak ne yazık ki pek kolay değildir. Adalet Bakanlığı ve Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğü değişen aralıklarla bazı istatistiksel verileri yayınlıyor olsa da bu verilerin güvenilirliği tartışmalı bir konudur. Ayrıca hapishanelerde kaç LG-BTİ+ bireyin veya kaç siyasi tutsağın bulunduğu dair herhangi bir sayı verilmemektedir. Bunun yanında hapishanelerde ölen, katledilen, intihar eden tutsak ve tutuklulara ait bilgiler de paylaşılmamaktadır. Kısacası mevcut kapasite ve hapishanelerde kalan kişiler arasındaki oran açılmaya başladıkça bu tür istatistiklere ulaşma imkânı daha da zorlaşmaktadır.

2021 yılı verilerinin 2020 yılına oranla daha sık bir biçimde güncellendiği görülürken, Ceza Tevkifevleri Genel Müdürlüğü'nün verilerine göre Türkiye'de 5 Mayıs 2022 tarihinden itibaren 269 kapalı, 86 müstakil açık, 10 kadın kapalı, 7 kadın açık, 8 çocuk kapalı hapishane ve 4 çocuk eğitimevi olmak üzere toplam 384 hapishane

bulunmaktadır. Bunların toplam kapasitesi 275.843 kişidir. 2020 yılı raporunda verilen verilerle karşılaştırıldığında ise 2021 yılı içerisinde toplam 15 yeni hapishane yapıldığı ve hapishanelerin kapasitelerinin 30.896 kişi artırıldığı görülmektedir.

SAĞLIK HAKKI VE HASTA TUTSAKLAR

İHD'ye yapılan başvurular ve hapishanelerde kalanlarla yapılan görüşmeler doğrultusunda, sağlık hakkı açısından yaşanan temel sağlık sorunlarının çok boyutlu olduğu görülmektedir. 2021 yılıyla pandemi sürecinde kalabalık koşulların mevcudunun azaltılmadığı ve hücre ve koğuş mevcutlarının artırıldığı; hastaneye sevklerde tek kişilik ve insanlık dışı bir biçimde karşımıza çıkan "nakil aracı" denilen ringlerin sağlık açısından pek de uygun olmadığını görüyoruz. Gerek hapishane revirlerinde gerekse götürüldükleri hastanelerde, hastalar gerçekten tedavi edilmek yerine ağrı kesici gibi geçici, hastalık belirtilerini giderici/önleyici ya da ortadan kaldıran ilaçlarla baştan savma biçimde tedavi edildiğine tanıklık ediyoruz. Çoğu zaman hapishanelerde doktor bulunmaması, kelepçeli halde muayene dayatması ve asgari özenin dahi gösterilmemesi de kayıtlara yansıyor. Bunun yanında koğuş ve hücrelerin yeterince ısıtılmaması, havalandırılmaması, gün ışığından faydalanılmaması, iase bedellerinin yetersiz olması, temiz ve sıcak suya erişimin kısıtlanması, diyet yemeklerinin tedarik edilmemesi gibi diğer sorunlar da karşımıza çıkıyor.

En can alıcı nokta olarak da çoğunlukla hasta tutsaklar, hastalıklarını son dönemlerine gelmelerine rağmen tahliye edilmiyorlar. Adli Tıp Kurumu (ATK) tahliye kararını siyasi tutum sergileyerek vermiyor. Hastane raporları ATK tarafından kabul edilmiyor ve raporlar ya da alınan kararlar "güvenlik" gerekçesiyle kabul edilmiyor. Bu kararlar hasta tutsaklar açısından "ölüm tehlikesine" dönüşmüş vaziyette ve ağır hastaların durumları ciddiyetini arttırmaya devam ediyor. Hapishanelerde, İHD Merkezi Hapishane Komisyonu'nun 29 Nisan 2022 tarihinde yayımladığı listede; 651'i ağır hasta olmak üzere (ço-

ğunluğu siyasi tutsaklar oluşturuyor) toplam 1517 hasta bulunuyor. Ayrıca bu veriler imkanlar dahilinde derneğin ulaşabildiği sayılar. Ancak gerçek sayıların çok daha yüksek olduğu tahmin ediliyor.

Temel hak olan yaşam hakkı, insan yaşamının korunmasıyla birlikte hem bedeninin hem de insan psikolojisinin korunması şeklinde gerçekleşmek zorundadır. Bu nedenle yaşam hakkı "mutlak" koruma altındadır. TC Anayasası'nda yer alan m.17/1, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 2. Maddesi ve Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi 6. Maddesi yaşamın korunmasını hükme bağlar. Ancak özellikle hasta tutsakların yaşadığı sorunlar gün geçtikçe artmaktadır ve ne yazık ki sağlıklı bir çözüm üretilmemektedir.

Türkiye hapishanelerinde 2021 yılı içerisinde 52 kişi hayatını kaybetmiştir. Ancak hapishanelerdeki tüm hak ihlallerinde olduğu gibi bilgi/veri eksikliği nedeniyle gerçeğin bunun çok üzerinde olduğu öngörülmektedir. 2021 yılı içerisinde 13 kişinin intihar ettiği iddia edilmiştir. Devletler, bazı özel koşullar altında kişinin kendi eylemlerinden kaynaklanabilecek risklere karşı yaşamı korumak amacıyla gerekli tedbirleri almakla da yükümlüdür. Son yıllarda hapishanelerde yaşanan intiharların artması da yaşanan hak ihlalleri ile yakından ilişkilidir.

Hapishanelerdeki tecrit, tutsak ve tutuklulara uygulanan psikolojik ve fiziksel işkence gibi sebepler "intihar" vakalarını artırırken hapishanelerden çıkan cenaze sayısı gün geçtikçe yükselmektedir.

TECRİDİ DERİNLEŞTİREN YENİ TİP HAPİSHANELER

Bilindiği üzere tecrit ve izolasyon, hapishanedekilerin sosyal ortamdaki yalıtılması ve yaşamla olan bağlarının tamamen kopartılması demektir. Bir işkence yöntemi olarak tecrit, zamana yayılan bir uygulama olarak hapishanelerde varlığını sürdürmektedir.

Adalet Bakanlığı verilerine göre Türkiye'de 14 adet F tipi, 13 adet Yüksek Güvenlikli, 5 adet de S tipi bulunmaktadır. Bu tiplerin ortak yanı kişilerin tek veya üç kişi olacak şekilde yaşamını devam ettirmek zorunda oluşmasıdır. F tipi ve Yüksek Güvenlikli hapishanelerin uygulamaya koyulmasıyla devlete yapılan uyarıların haklılığı ortaya çıkmış ve hapishanede kalanların

yaşam hakkı olmak üzere; sağlık, aile ve özel hayata saygı, avukat ile görüşme ve haberleşme hakları sürekli olarak ihlal edilerek infaz yasasına aykırı uygulamalar ortaya çıkmıştır.

MARMARA BÖLGESİ HAPİSHANELERİ HAK İHLALLERİ RAPORU

2022 yılına ait Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarını kapsayan bir rapor daha İHD tarafından yayımlandı. Rapor bu üç ay içerisinde yapılan hak ihlali başvuruları ve bu aylara ilişkin basın taramasıyla tespit edilen vakaların derlenmesi ile oluşturulduğu öğrenildi. Bu aylar içerisinde 23 farklı hapis-haneden toplam 61 başvuru yapıldığı ortaya çıktı. Bu 3 aya baktığımızda ise belli oranda artışın olduğu görüldü. Bu başvurular içerisinde ise birçok ihlal olduğu gözlemlenirken; temmuz ayında 287, ağustos ayında 239, eylül ayında ise 448 olmak üzere toplam 974 hak ihlali tespit edilmiştir. Basına yansıyan tarafıyla ise bu sayı 1275 olarak belirlenmiştir.

Başvuruların oranlarını incelediğimizde 49'u siyasi tutsak olmak üzere yaşam hakkı ihlali olarak intihar girişimi, intihara zorlama yaşanırken; kötü muamele, psikolojik baskı, hücre cezası, gardiyanlar tarafından hücrelerin basılması, pişmanlık dayatması, ölüm tehdidi, işkence ve darp, sürgün ve sevk gibi birçok ihlalle karşı karşıya kalıyoruz. Bunun yanında sağlık hakkı, yeterli ve sağlıklı beslenme, suya erişim, iletişim hakkı ihlalleri, adalete erişim hakkı, açlık grevleri gibi birçok ihlal devamında sıralanıyor.

Tüm bu veriler doğrultusunda, başta siyasi tutsaklar olmak üzere hapis-hanelerde çok boyutlu hak ihlalleri ile karşı karşıya kalıyoruz. Tutsaklar ve özellikle hasta tutsaklar adeta ölüme terk ediliyor. Birçok hak ellerinden alınarak dünya ile bağlantıları kesilmeye çalışılıyor. Devletin, tutsaklar üzerinde uyguladığı politika her geçen gün daha da ağırlaşırken, adli tutuklular sudan sebeplerle salınıyor ya da cezaları düşürülüyor. Koruma ve aklama ile birçok tutukluya "ödül" niteliğinde sunulan cezalar birçok ihlalin de önünü açıyor. Öte yandan siyasi tutsaklara en ağır cezalar uygulanırken, başta hasta tutsaklar olmak üzere infazlar yakılıyor, tecritler derinleşiyor. En temel yaşam hakları ellerinden alınmaya çalışılıyor. Dışarı çıkması "tehlikeli" denilerek ATK retleri çoğalıyor. Tüm bu ihlaller karşısında bize görevler düşmektedir. Zindanlara kulak verecek onların duyuramadığı ses olunmalıdır!

Aysel Tuğluk'la aynı hücreyi paylaşan tutsak Partizan Gazel Bulut'tan mektup

İSTANBUL- Tutsak Partizan Gazel Bulut gazetemize mektup yazarak bir süredir aynı hücreyi paylaştığı ağır hasta tutsak Aysel Tuğluk'un sağlık durumunun giderek kötüleştiğini anlattı.

Kocaeli 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Hapishanesinde tutsak bulunan Gazel Bulut hasta tutsaklara yönelik saldırının pandemi dönemiyle arttığını söyleyerek Aysel Tuğluk'un da bu saldırılara doğrudan maruz kaldığını yazdı.

Bulut'un mektubunun tamamı şu şekilde:

"Geçmişten günümüze muhalifler, yurtsever devrimciler, sosyalistler söz konusu olduğunda iktidarlar için hapis-haneler unutturulmaya çalışılan mekanlar olmuştur. Ağır tecrit altında türlü saldırılarla iradeleri teslim alınmaya çalışılmış, gayri insani yaşam koşulları altında madem iradesini teslim alamıyoruz, o zaman sağlığından eder işlevsiz hale getiririz denilmiştir. Her ne kadar insanı merkeze alan kanunlar yapıldığı söylene de çoğu zaman kanun hükümlerinin üzerinde iktidarın politik ihtiyaçlarına göre şekillenen uygulamalar devreye konulmuştur.

"Son yıllarda yönetememe krizi, AKP-MHP iktidar ortaklığına ülke tarihinde görülmemiş bir hapis-

hane doluluk oranıyla rekor üstüne rekor kırdırılmıştır. Hapishanelerdeki bu yoğunluk tutsaklar açısından koşulların ağırlaşmasına, çoğu zaman temel ihtiyaçlara erişimleri dahi imkânsız hale gelmiştir. Son iki yılda pandeminin de etkisiyle bu durumdan en çok etkilenenler şüphesiz hasta tutsaklar oldu. Sağlığa erişimde türlü engellerle karşılaşp, tam teşekküllü hastane raporları almalarına rağmen hasta olduklarını ATK'ye ya da infaz savcılıklarına ispatlamak, "numara" yapmadıklarına ikna etmek zorunda bırakıldılar. Çoğu zamanda yaşamlarının son günlerine gelmeye kadar ikna edemediler. Genellikle ATK'den olumsuz sonuçlarla döndüler. Ne tutsakların ne de ailelerinin çığıkları duyuldu. Karar mercileri hasta tutsaklar karşısında görmediler, duymadılar, bilmediler, unutturmaya tercih ettiler. Tıpkı Aysel Tuğluk'a yapılanlar, yaşatılanlar gibi.

"Aysel Tuğluk, Gültan Kışanak'ın 'Kürt Siyasetinin Mor Rengi' kitabında belirttiği gibi 'O güzel gençler, kadınlar ne yapmak istiyorlardı?' sorusuna cevap aramak için çıkmıştı bu zorlu yolculuğa: adalet yolculuğuna...

"Avukat olduğunda en başta adalete en çok ihtiyacı olanları ziyaret etmişti hapis-hanelerde. Ardından insan hakları savunuculuğuna başlamış, kadınların siyasette eşit temsiliyeti-

nin savunuculuğunu yaparak Türkiye siyasetinde erkek bürokrasisinin güç kaybedip, kadınların daha aktif rollerde yer almalarının öncülüğünü arkadaşlarıyla birlikte yapmıştır. Aysel adalet arayanların yüreğinde umut tohumları yeşertmek için gittiği hapis-hanelerin birinde şimdi adaletin yerini bulmasını bekleyen bir hasta tutsak.

"Bir süredir Aysel Tuğluk'la aynı hücreyi paylaşmam nedeniyle hastalığının ağırlığını ve her geçen gün ilerleyişini gözlemlemekteyim. Kamuoyunda alanında uzman hekimlerin demans hastalığının ilerlemesinde hapis-hane koşullarının geri dönülmez sonuçlar doğuracağını sürekli tekrarlamalarına, iki yıldır devlet hastanesinin teşhisi ve tıp fakültesinin raporuna rağmen tahliye edilmemiş olması hastalığın ilerlemesinde etkili olmuş ve Aysel Tuğluk artık tek başına hayatını idame ettiremeyecek hale gelmiştir. Geçen süre içerisinde üç kez ATK'ye gitti, her gidişi türlü eziyete ve bir yığın soruna dönüştü. Aysel gibi göz önünde bir siyasetçiye bunlar yaşatılıyorsa yüzlerce hasta tutsağın sağlık hakkını kullanımı ve rapor sürecinde yaşadıklarını tahmin etmek zor olmasa gerek. Yaklaşık bir ay önce ATK'ye yeni rapor süreci için tekrar gitti. Geldiğinde yaşadıklarını her ne kadar anlatamasa da biz tüm bu bürokratik süreçlerin Aysel şahsında tüm hasta tutsaklar üzerinde nasıl bir eziyete döndüğünü yüreğimiz yana yana gözlemledik. Artık son kararı bekliyoruz. Aysel Tuğluk'a yapılanlar ve yaşatılanlar onun şahsında milyonlarca kadına ve kadın mücadelesine verilmeye çalışan bir gözdağıdır. Kadınlar unutmayacak, unutturmayacaktır şüphesiz...

Gazel Bulut"

KATLIAM ÇETELESİNDE SON HALKA: BARTIN

1 4 Ekim tarihinde Bartın'ın Amasra ilçesinde Türkiye Taşkömürü Kurumu Amasra Müessesesi Müdürlüğüne bağlı maden ocağında gerçekleşen grizu patlaması sonucunda 41 madenci yaşamını yitirdi. Bartın maden katliamının üzerinden günler geçmesine rağmen patlamaya sebep olan nedenler henüz net bir şekilde raporlanmadı.

Patlamanın yaşandığı gün Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı (AFAD) sanal medya hesabı Twitter üzerinden “kaza”nın trafodan kaynaklandığını belirtti. AFAD daha sonra bu paylaşımını sildi. Daha önce Soma Katliamından da hatırladığımız benzer “trafo” açıklaması Bartın'daki patlamada da dile geldi. Soma Katliamına bu yönüyle benzeyen açıklamaların ardından madencilik iş kolundaki ağır çalışma koşulları ve sömürünün diğer iş kollarından daha fazla olduğu tekrardan gündeme geldi.

Türkiye’de yaşanan maden kazalarının büyük çoğunluğunda benzer bir özellik göze çarpıyor: Güvencesiz çalışma koşulları... Elbette ki bunun yanına ekleyebileceğimiz birçok sorun var. Alınmayan önlemler, uzun çalışma süreleri, gasp edilen haklar... Endüstriyelleşme ile birlikte kömür, kullanımı artan ve 21. yüzyıla kadarki süreç boyunca en çok üretimi yapılan hammadde olmuştur. Yerin yüzlerce metre kat altından ağır koşullarda çıkartılan kömür, sömürü sisteminin de bir simgesi olmuştur.

Bunca yıllık bir tarihe sahip olmasına rağmen hâlâ koşullar neden bu kadar kötü? Özellikle coğrafyamızı inceleyecek olursak Türkiye’nin madencilik tarihinde binlerce işçinin kanı vardır.

‘90 SONRASI MADENCİLİKTE HIZLI ÖZELLEŞME

Türkiye bağımlı yapısı gereği emperyalist sermayenin yönelimlerine göre pozisyon almaktadır. Madencilik sektörü için de durum böyledir. Özellikle enerji alanında yaşanan 1973 Petrol Krizi ile gelişen ve yaygınlaşan aşırı üretim krizi sonucunda emperyalizm yeni ekonomik politikalara yönelmiş, “neoliberal” denen politikalar tüm dünyada uygulanmaya başlamıştır. Türkiye de bu yönelime uygun şekillenmiştir. “İhracata dayalı büyüme” yeni retoriğiyle Türkiye’nin neoliberal politikalara geçişi onun emperyalizmin ihtiyaçlarına göre düzenlemelere gitmesiyle sonuçlanmıştır. Böylece birçok yarı sömürgeye olduğu gibi Türkiye’ye de kriz dolayısıyla çekilen büyük sermaye akmaya başlamıştır. Sadece maden sektöründe değil

birçok alandaki değişimler var olan sömürüyü derinleştirmiş ve emperyalizme olan bağımlılığını artırmıştır. Bugün yaşanan ekonomik krizlerin de özü aynı çözülemeyen yapıda yatmaktadır.

1980 sonrası madencilik alanında ihracata dayalı büyüme modeliyle başlayan dönüşüm ’90'lara gelindiğinde ciddi bir değişime sebep oldu. Maden sahaları daha fazla açıldı, işletmeler yoğunlaştı. Özele teşvik ise yasalarla güvence altına alındı. Türkiye’nin bağımlı yapısı her dönem ekonomik krizi tetiklemektedir. Zira bağımlılığın getirmiş olduğu alışkanlıkla sıcak para akışı sağlanamadığı takdirde kriz daha görünür olmakta ve devletin zaten sağlam olmayan yapısı sarsılmaya başlamaktadır. Bağımlı sermaye emperyalizmin ihtiyaçlarına göre şekillendiğinden sömürünün en yoğun olduğu madencilik sektöründe işçiler kölelik koşullarında çalıştırılmaya mahkûm edilmiştir. 1980-2000 arası madencilik sektöründeki değişimi de bu bağlamda izlemek gerekiyor. Kömür ihtiyacının tükenmediği ve endüstriyel sanayiinde bir ihtiyaç olduğu açıktır. Madencilikte dönüşüm sağlanırken de bu ihtiyaç ön plana çıkartılmaktadır. Fakat Türkiye’deki madencilik sektörünün bir gerçekliği vardır: Bu sektör ilkel yapıdadır. Emperyalist merkezlerdeki kömür üretimindeki denetime göre Türkiye gibi ülkelerde bu alandaki denetim ilkel koşullardan ötürü olabildiğince göz ardı edilebilmektedir. Daha fazla üretim, daha fazla bağımlılığı ve bu bağımlılık ise emeğin hunharca sömürülmesini getirmektedir. İşte Türkiye’de katliam niteliğindeki kazaların bir sebebi de bu somut durumdur. “Kazaların” açık bir şekilde önlenemez olduğu görülmektedir. Önlenemez olduğu halde engellenmeyen bu kazaların bir “kader planı” kapsamında gerçekleştiği iddiası apaçık bir absürtlük içerirse de sözü edilen kader planının sorumlusunun bu önlemleri almakla yükümlü olan yetkililer olduğu gerçeğini bu iddia ortadan kaldıramamaktadır. Madencileri ölüme mahkûm eden bu kader planını uygulayan tüm yetkililerdir ve kader planı bunların cezalandırılmasıyla sonuçlanmadıkça tamamlanmış olamaz!

Bartın’daki maden ocağının işletmesi Türkiye Taşkömürü Kuruma bağlıdır. Türkiye Taşkömürü Kurumu 1983 yılında neoliberal politikalarla geçiş ile birlikte, “kamu madencilik işletmeciliği” anlayışıyla kurulmuştur. Devlete ait işletmenin üretimi sermayenin bağımlı karakteri nede-

niyle “milli” değil, emperyalizme bağımlıdır. Bir işletmenin “devlet kontrolünde” olması onun milli olduğunu ispatlamaz, o devletin de milli olması gerekir ki bu söz konusu değildir. Zira kısa bir süre içerisinde TTK’ye bağlı maden sahaları kiralama yöntemleri ile özel sermayeye devredilmiştir. Özelleştirmelerin başlıca nedenleri arasında: “Ekonomik verimliliğin artırılması”, “maliyetlerin düşürülmesi”, “ülkedeki sermaye sıkıntısının yeni yapı ile aşılması” vardır. Kamu madenciliğinin ekonomik gelişime engel olduğu iddia edilmiştir, zira bu model komprador burjuvazinin kâr odağını daraltmaktadır! Hızlı özelleşme, kontrolsüz devredilen maden sahaları ise kaçınılmaz kazaları da beraberinde getirmektedir.

Ekonomik verimliliği artırma koşulları ise bağımlılık ekseninde gelişmiş ve özelleştirme politikaları da bunun neticesinde açığa çıkmıştır. Kâr hirsının getirmiş olduğu bu “yeni” yönelim ile birlikte çalışma koşulları tamamen hiçe sayılmıştır. Bunun sonucunda maden kazalarının öne açılmıştır. Yakin tarihe bakacak olursak katliam niteliğinde bilinen ilk kaza 1983 yılında TTK’ye bağlı Armutçuk Müessesinde meydana gelmiş ve 103 maden işçisi yaşamını yitirmişti. 1983 sonrası da büyük maden kazaları yaşanmaya devam etmiştir: 1990’da Amasra’da Yeni Çeltek Kömür İşletmesinde grizu patlaması sonucu 65 işçi; 1992 Kozlu’da yaşanan grizu patlaması sonucunda 263 maden işçisi; 1995 tarihinde Yozgat Sorgun ilçesinde Matsan Madencilik Şirketine ait maden ocağındaki grizu patlamasında ise 38 işçi yaşamını yitirmiştir. Yaşanan bu maden kazalarının birçoğunda güvenli çalışma koşullarının tamamen hiçe sayıldığı görülmektedir.

Madencilik alanındaki bu özelleştirme katliamlarının sorumlusu mudur? Bu bir yanıyla gerçekliği içeren bir iddiadır. Maden sektöründen daha

fazla kâr elde etmek isteyen komprador burjuvazi, iş gücünü azaltarak iş yükünü artırmıştır. Normalde belirlenen işçi oranında yapılması gereken iş, daha az işçinin omuzlarına yüklenmiş ve kazalar kaçınılmaz hale gelmiştir. Özel işletmelerde şirketlerin hâkim olduğu üretim süreçleri işçinin daha fazla sömürülmesine kodlanmıştır. İşte bu durum ağır işçiliğin olduğu alanlarda daha görünür hissedilmektedir. Bundan kaynaklı Bartın Amasra’da 41 işçinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan patlama aşırı kâr hirsından dolaydır. Buna karşın özelleştirmeler devletin denetim sorumluluğunu kendiliğinden kaldırmaz. Bu denetim sorumluluğu devletin rızasıyla zayıflar. Dolayısıyla sorun tek başına özelleştirme değildir. Sorun devleti de kapsayacak biçimde ilkel koşullarda üretimi artırmaya dönük politikalara, akan yabancı sermaye ile birlikte hız verilmesidir.

MADENCİNİN KADERİ EGEMEN SINIFIN ELİNDE

Bu kazalar tesadüf değildir. Zira kazaların ortak nedeni benzerdir: Grizu patlamaları, madendeki çökmeler, yangınlar... Türkiye’deki madencilik sektörü uzun yıllardır güvencesiz çalışma koşulları içerisindedir. Türkiye Maden Mühendisleri Odası’nın (TMMOB) Madencilikte Yaşanan İş Kazaları Raporları’nı (2000-2020) incelediğimizde Oda’nın geçen 20 yıllık süreçte aynı sorunları gündeme getirdiğini görmekteyiz: kaza risklerinin önlenebilirliğinin hiçe sayılarak üretime devam edilmesi... Emperyalist merkezlerin madencilik alanındaki üretim koşulları 20. yüzyıldan itibaren belli değişimlere uğramış ve kaza oranları da buna uygun biçimde düşmüştür. Avrupa’da 1946 yılından itibaren büyük maden kazaları yaşanmıyor. Buradan şu kabule varmamak gerekir: “Emperyalist merkezlerde çalışma koşulları işçi sınıfının çıkarlarıyla uyumludur.” Elbette ki sömürü

YER	YIL	NEDENİ	ÖLÜ SAYISI
TTK/ Armutçuk/kömür	7 Mart 1983	Grizupatlaması	103
TTK/ Kozlu/kömür	10 Nisan 1983	Grizu patlaması	10
Yeni çeltek/Amasya/kömür	14 Temz 1983	Grizu patlaması	5
TTK/ Kozlu/kömür	31 Ocak 1987	Göçlük	8
TTK/ Amasra/kömür	31 Ocak 1990	Grizu patlaması	5
YENİ ÇELTEK/Amasya/kömür	7 Şubat 1990	grizu patlaması	68
TTK/ Kozlu/kömür	3 Mart 1992	Grizu patlaması	263
Yozgat/Sorgun/kömür	26 Mart 1995	Grizu patlaması	37
Erzurum/ Aşkale/kömür	8 Ağustos 2003	Grizu patlaması	8
Karaman/ Ermenek/kömür	22 Kasım 2003	Grizu patlaması	10
Çorum/ Bayat/kömür	9 Ağustos 2004	Grizu patlaması	3
Kastamonu/ Küre/metal	8 Eylül 2004	Yangın	19
Kütahya/ Gediz/kömür	21 Nisan 2005	Grizu patlaması	18
Balıkesir/Dursunbey/kömür	2 Haziran 2006	Grizu patlaması	17
Bursa/Mustafakemalpaşa/kömür	10 Aralık 2009	Grizu patlaması	19
Balıkesir/ Dursunbey /kömür	23 Şubat 2010	Grizu patlaması	13
TTK/ Karadon/kömür	17 Mayıs 2010	Grizu patlaması	30
		TOPLAM	609
		GENEL TOPLAM	636

*TMMOB Madencilikte İş Kazaları Raporu 1 Haziran/ 2010

düzeninin olduğu her yerde işçi sınıfı ezilmeye, katledilmeye devam edecektir. Kaza riski minimum düzeyde de olsa mümkündür. Zira kâr artırmak için çalışma koşulları bizim gibi ülkelere göre nispeten iyileştirilmiştir. Ama buna rağmen işçi burada da “çalışmak zorundadır.” Teknolojinin devreye girmesiyle birlikte yarı sömürge ülkelerdeki ilkel üretim modellerinin ileri teknolojilere evrilmesi daha gecikmeli veyahut daha sınırlıdır. Bunun yanı sıra ucuz hammadde ihtiyacını bağımlı ülkelere karşılayan emperyalist sermaye bu gibi ülkelere yönelmektedir. Türkiye'nin ihracat payı içerisinde madencilik alanı diğer alanlara göre daha azdır. (Madencilik 2020 yılında yüzde 4,27'dir.)

Türk hâkim sınıflarına göre madencilik alanı önemli bir yatırım sahası. Bu önemli yatırım sahası her dönem “gelişime açık” olan bir üretim alanı olarak kabul görmektedir. Fakat şu açıktır ki bugünkü koşullarda maden üretiminde ancak yüksek teknoloji araçlarıyla belirli kâr elde etme koşulu vardır. Ülkemiz koşullarının emperyalist merkezlerden farkı budur. Bu sebeple emperyalizme bağımlı Türkiye'de üretme koşulları onun varlığına bağlıdır.

Türkiye yarı sömürge ve yarı feodal bir ülkedir ve maden sahaları da buna göre şekillenmektedir. Maden işçilerinin büyük çoğunluğu bölgedeki yerel halktır. Madencilik, sahanın olduğu bölgede kuşaktan kuşağa aktarılan bir mesleğe dönüşmektedir. Bölge halkının maden alanında çalıştırılması bir bakıma zorunlu kılınmıştır. Hal böyleyken emperyalizmin bu maden sahalarına yönelmesinde bölge halkının ucuz iş gücü olması da etkilidir. Emperyalizmin insafına terk edilmiş maden sahalarında devlet denetimi en aza indirilmiştir; bu durum egemen sınıflar için bir sorun

teşkil etmemektedir! Bartın Katliamından sonra Erdoğan'ın “Biz kader planına inanmış insanlarız” demesi de bundan kaynaklıdır; çünkü emperyalizme bağımlılık işçinin de “kaderini” belirlemektedir. Bu söylem bağımlılığın getirmiş olduğu bu yapı içerisinde devletin “kamu madenciliği” kavramının içi boş olduğunu göstermektedir. Emperyalizmin uşağı konumundaki Türkiye'nin devlet yapısı baştan itibaren buna ayarlıdır.

Emperyalizme bağımlı diğer ülkeleri incelediğimizde de benzer tablolar karşımıza çıkmaktadır. Dünyada yaşanan maden kazalarının büyük katliamlara yol açtığı ülkeler yarı sömürge ülkelerdir. Bu sonuç bir tesadüf ile karşı karşıya olmadığımızı gösterir. Evet bir “kader planı” değil; ama planlı bir sistemin sonuçlarını yaşadığımız ortadadır. Dünyadaki kömür üretiminin büyük çoğunluğu yarı sömürge ülkelerden karşılanmaktadır. Hindistan buna örnektir. Kömür alanında Çin'den sonra yıllık 700 milyon tona yakın üretime sahip olan Hindistan'dır. Ne var ki madencilik alanındaki iş cinayetlerini incelediğimizde Türkiye'de, ortalama 70 milyon tona yakın üretim yapmasına rağmen daha fazla kaza ve iş cinayetlerinin yaşandığı görülmektedir. Türk egemen sınıflarının “kader planı” kaçınılmazdır. “Kader planı” uygulanmazsa kârlılık düşecektir. Egemen sınıfların üstünü örttükleri mesele de tam olarak budur. Elde edilecek olan kâr payı ancak ve ancak iş yükünün artırılması, güvenlik koşullarının hiçe sayılması ile gerçekleşebilecektir.

HER MADEN KAZASI BİR DİĞERİNİN AYNASI

Yaşanan maden kazalarının ortak unsuru olan patlamalardan bahsettik. Grizu patlamaları bunlardan biri. Neden grizu patlamaları yaşanıyor? Neden bu patlamaların önlenirliği göz ardı ediliyor?

1983-2010 arasında yaşanan 17 maden kazasından 15'i grizu patlaması sonucu meydana gelmektedir.

Yasalar doğrultusunda, metan gazının havada bulunma oranı, hacimce yüzde 1'dir. Bu seviyeye ulaşıldığında acilen önlem alınması gerekmektedir. Eğer yüzde 1 üzerine çıkmışsa bu karışım, maden ocağı acilen boşaltılmalıdır. Bartın Katliamından sonra Enerji ve Tabii

Kaynaklar Bakanı Fatih Dönmez ise maden sahası için “bir aykırılık yok” açıklaması yaptı. Yine Dönmez'in açıklamalarına göre Bartın'daki metan gazı oranı yüzde 1,69'dur. Yasalara göre yüzde 1'in üzeri maden ocağının tahliyesini gerektirirken, işçiler çalıştırılmaya devam edilmiştir. Bunun sebebini ise Maden Mühendisi Necmi Ergin şöyle açıklıyor: “Eğer bu ocaklarda ateşleyici, kömürü gevşetmek için patlatma gibi bir işlem yapıyorsanız o noktada yüzde 1'in altında olması gerekiyor ocaktaki metanın. Yüzde 1,5 oranını geçen yerlerde elektrikli aygıtlar kapatılır, havasında yüzde 2'den çok metan tespit edilen ocaklarda veya ocak kısımlarında grizunun temizlenmesi dışında çalışma yapılmaz.” Necmi Ergin, grizunun temizlenmesi için yapılan sondaj sisteminin kullanımına dair de şöyle diyor: “Burada şöyle bir sorun var: burada üretim yapan firmalar bunu çok yapmak istemiyor. Bu işlem sizin bir vardiyanızı alıyor. 25 metre delerken ocakta üretim yapamıyorsunuz. Sondaj makinasını getireceksiniz, sonra 3-5 tane açılı sondaj yapacaksınız... Bu ciddi vakit alan bir şey. Kader kısmet dedikleri mesele budur, 'Bugün burada bir şey olmaz' deyip bunları atlayıp gittiğinde böyle bir şey başına gelebiliyor ocağın.” Ergin'in söylemleri şu gerçeği açığa vuruyor: Türkiye'deki maden sahalarında iş güvenliği hiçe sayıldığı için esas olarak yoktur. Yukarıda da bahsi geçen sebeplerden ötürü maden sahaları daha fazla kâr hırsının bir sonucu olarak katliamlara yol açmaktadır.

Her maden kazasının ardından kazanın içeriğine dair hazırlanan ya da hazırlanmak istenen raporların gün yüzüne çıkması engellenmek istenmektedir. Maden Mühendisleri Odası katliamdan sonra maden sahasını incelemek istediğinde böyle bir engelleme ile karşı karşıya geldi. MMO yaptığı açıklamada “Patlamada sensörler devre dışı kalıyor; ama o bilgiler yukarıdaki bilgisayarda saklanıyor. O bilgilerin silinmesi çok zor. Yazılı olarak isteme koşullarımız yoktu. Sözlü olarak istediğimizde yasak olduğu ve daha sonra paylaşılacağı söylendi.” diye belirtti. Yine Çağdaş Hukukçular Derneği'nin (ÇHD) Amasra Raporu'nda “Madende bulunan bilgisayarlar, sensör kayıtları gibi dijital materyallere el konulması için 16 Ekim 2022 tarihinde, yani katliamdan yaklaşık iki gün sonra, Sulh Ceza Hakimliğinden karar talep edilmiş olması, delillerin karartılması yönündeki kaygılarımızı daha da güçlendirmektedir.” denmiştir. Benzerinin Soma Katliamında da yaşandığı bilinmektedir. Katliamın etkilerini hafifletmek ve unutturmak için rapor tüm gerçekliğiyle açıklanmıyor veya üzerinden zaman geçmesi bekleniyor. Egemen sınıflar gerçeğin

üstünü örtmek için çaba gösterme gayreti içerisinde olsa da egemen sınıfların kâr hırsının yaşanan kazaların sebebi olduğu gerçeği kaçınılmaz olarak ortaya çıkacaktır.

SORUMLU BU DÜZENDİR, YÖNETENLERDİR

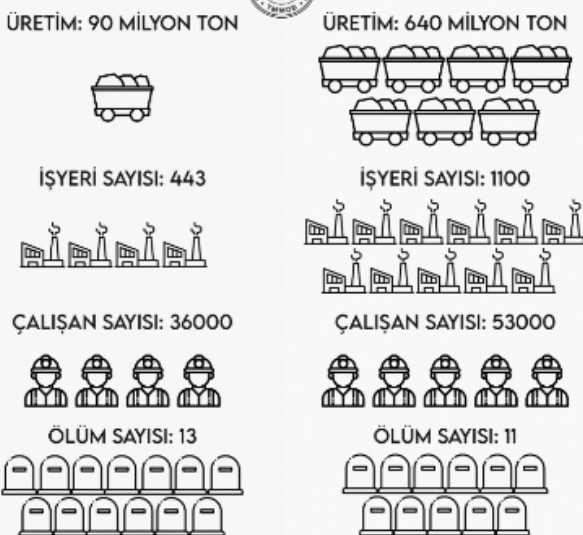
Maden kazalarının ardından devletin her zaman “Sorumlusu kim ise bulacağız” söylemlerinin bir yalandan ibaret olduğu açıktır. Soma Katliamının sanıkları da Bartın Katliamının sanıkları da egemen sınıfların adaletine tabi olacaktır. Çünkü adalet dedikleri patronların, komprador burjuvazinin lehinedir. Soma Katliamının sorumluları aradan yıllar geçmesine rağmen göstermelik cezalara çarptırılma da bugün serbestler. Buna bir diğer örnek ise Türkiye Taşkömürü Kurumu Genel Müdürü Kazım Eroğlu'dur. 2013 yılında 8 işçinin yaşamını yitirdiği Kozlu'daki maden kazasında müessese müdürü olarak Kazım Eroğlu görev yapıyordu. Kaza sonrası Eroğlu mahkemede yargılanmaya başladı. Ancak yargılama devam ederken TTK Genel Müdürü olarak terfi ettirildi. Bir diğer isim TTK Genel Müdür Yardımcısı İsmail Güner. 2010 yılında 30 işçinin yaşamını yitirdiği Karadon maden kazası sırasında da müessesenin müdürüydü. Güner kazadan sonra Zonguldak Ağır Ceza Mahkemesinde “yargılandı.” Güner dava devam ederken TTK Genel Müdür Yardımcısı yapıldı.

Madencinin kanı henüz yer altındayken patronlar, sorumlular ödüllendirilerek yarım bıraktıkları işlerine devam ediyorlar; çünkü egemen sınıflar için “işini iyi yapan patron” gereklidir. İşini yapan patron ise sömürü dümenini iyi kontrol edendir.

Madende güvencesiz koşullara, düşük ücretlere mahkûm edilerek çalıştırılan işçilere adaleti sağlayacak olan egemen sınıflar değil, halkın örgütlü gücüdür. Yönetenlerin kâr hırsı baki. Baki kılmaya çalıştıkları sömürü düzeninin kendisidir. Bartın Katliamı son olmayacaktır. Çünkü bugün ölen madencilere “şehit” denmesinin nedeni yarının sömürüsüne şehitliği basamak yapmaktır. Şehitlik mertebesinin patron için, zorba ve halk düşmanı iktidarlar için ölmek olduğu koşullarda işçi sınıfına bu mertebeyi açıkça reddetmek görevi düşer.

Bartın'da yaşanan maden katliamı dünün devamıdır, sömürünün gün yüzüne çıkmasıdır. Son vermek ise kurtuluşu içeren yolda örgütlenmekten başka bir şey değildir. Bilmekteyiz ki egemen sınıfların her söylemi, her adımı sömürü sistemini yoğunlaştırma üzerinedir. Ancak ona karşı duracak olan bu çarkın dişileridir; o dişiler sömürüye son verebilir ve hiç şüphesiz vereceklerdir.

2019 YILI KARŞILAŞTIRMASI TÜRKİYE ABD

BU BİLGİ GÖRSELİNDE KULLANILAN VERİLER SGK VE ABD MADEN DAİRESİ (MSHA) VERİ TABANLARINDAN ALINMIŞTIR

Şekil 4. 2019 yılı için Türkiye ve ABD kömür madenciliğinde kritik değişkenlerin oranlama yoluyla görselleştirilmesi (SGK, MSHA, 2020).

DDSB: "Bartın'da Maden Altında Kalan Kölelik Sistemidir!"

HABER MERKEZİ- Bartın'ın Amasra ilçesinde yaşanan maden katliamına ilişkin Devrimci Demokratik Sendikal Birlik (DDSB) açıklama yayımladı.

Açıklamada Bartın'da yaşanan patlamanın kaza değil, bir katliam olduğu vurgulandı. Soma, Ermenek'te yaşanan maden katliamlarının bir benzerinin de Bartın'da yaşandığı belirtilerek ölümlerin nedeninin patronların daha fazla sömürü ve kâr hırsı olduğu vurgulandı.

"Bartın'da Maden Altında Kalan Kölelik Sistemidir!" başlıklı açıklamanın tamamı şöyle:

"Bartın'ın Amasra ilçesinde, Türkiye Taşkömürü Kurumu Amasra Müessese Müdürlüğü'ne bağlı bir maden ocağında meydana gelen grizu patlamasında 41 işçi yaşamını yitirdi. Çok sayıda işçi ise yaralandı.

"Defalarca duyduğumuz tedbirsizliklerin aynı sonuçları doğurduğunu, denetlemeden yoksun, işçi sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerinin uyarılara rağmen alınmadığı üretim alanlarında göz göre göre işçi cinayetleri ve katliamlar yaşanıyor. Soma, Ermenek gibi maden katliamlarından biri de bugün itibarıyla Bartın katliamıdır. Ölümlerin nedeni patronların ve devletin daha fazla sömürü ve kâr hırsı-

dır. Bartın ilk değildir; bu sömürü hırsı devam ettiği müddetçe de son olmayacaktır.

"Bu katliamın sorumlusu; başta maden ocakları olmak üzere üretim alanlarını denetlemeyen, gerekli ted-

katliamın gelmekte olduğunu tespit etmiştir. Raporda, 'üretim derinliğinin -300 metreye ulaşmasının, ani gaz degajı ve grizu patlamasını getirebileceği, çalışılan damarlarda gaz içeriğinin yüksek olmasının riski ar-

aramaya gerek yoktur ve bilinmez değildir. Daha beş ay önce Sayıştaya "Açıklarımızı aramayın." diye talimat vermeye kalkanlar, bu katliamın bizzat tetikleyicisi ve sorumlusudur. Her işçi katliamında "kader", "fitrat" diyenler, işçi düşmanı yasa ve uygulamalara imza atanlar, hakkını arayan işçinin karşısına polis yağın da onlardır. İstiyorlar ki hayatını kaybeden işçilerle birlikte gerçekler de toprak altına gömülsün ve kimse sesini çıkarmasın... İşte bu yüzden işçi sınıfı, ölümlerinin çığlığını dirilerinin mücadele sloganı ve hesap sorma bilinci yapmak zorunda.

"Başta maden işçileri olarak örgütlenmedikçe, patronlardan ve onların devletinden hesap sorma bilincini geliştirmedikçe bu katliamların yaşanması kaçınılmazdır. İşçilerin gücü birliğinden ve örgütlülüğünden gelir. İşçi sınıfı, üretimden gelen gücünü kullanarak kendisini ölümle yüz yüze, kölece koşullara hapseden sömürü sistemine dur diyebilir.

"Çalışırken iş cinayetlerine kurban gitmemek, emeğimizin karşılığını alarak onurlu bir biçimde yaşayabilmek için sınıf bilinciyle örgütlenmekten ve mücadele etmekten başka çaremiz yoktur."

tirdiği' belirtilmiştir. Madende çalışan işçilerin uzun süredir, söz konusu risklerden endişe ettiklerini ancak geçim derdi nedeniyle korkarak madene girmek zorunda kaldıkları belirtilmektedir.

"Sayıştay raporunu hiçe sayarak işçilerin hayatını yok sayan yetkililer ve bu katliamda sorumluluğu olanlar cezalandırılmalı, işçilere hesap vermelidir. Katliamın sorumlularını uzakta

birleri uygulamayan, işçi sağlığı ve iş güvenliği önlemlerini hiçe sayan ve en önemlisi patronların çarkı dönsün diye yerin hem altını hem üstünü işçilere mezar eden sömürü sisteminin kendisidir! Amasra'da meydana gelen patlama için iş kazası veya facia diyenler, bu olayı basitleştirmeye çalışarak asıl sorumluları, devlet kurumlarını aklamaya çalışmaktadır.

"Sayıştay 2019 yılına ait raporunda

Bartın Maden Katliamı birçok yerde protesto edildi

İSTANBUL

Bartın'da gerçekleşen patlama sonrası hayatını kaybeden 41 işçi için 15 Ekim'de İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçlerinin çağrısıyla bir araya gelen siyasi partiler, demokratik kitle örgütleri Kadıköy İskele Meydanında basın açıklaması gerçekleştirdi.

Eylem öncesi polis Kadıköy'ün birçok bölgesini ablukaya aldı. Arala-

rında Devrimci Demokratik Sendikal Birlik'in de (DDSB) olduğu kitle polisin yoğun ablukasına rağmen basın açıklaması gerçekleştirdi. İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri basın açıklamasında "Herkesi daha fazla kâr için daha fazla kan dökmekten çekinmeyen bu vahşi sermaye düzenini yıkmak, emeğin ve özgürlüğün iktidarını kurmak için birlikte mücadele etmeye çağırıyoruz." denerek eylem sona erdi.

Bartın Protestosuna Kadıköy'de Polis Saldırısı

21 Ekim tarihinde Üniversite Öğrencileri Kadıköy'de Bartın'da katledilen 41 madenci için yürüyüş gerçekleştirdi. "Soma'dan Bartın'a Hesap Sormaya!" sloganlarıyla yürüyüş gerçekleştiren öğrencilere polis saldırdı. Üniversite Öğrencileri ters kelepçe yapılarak işkenceyle gözaltına alındı.

DERSİM

Dersim Emek ve Demokrasi Platformu, 17 Ekim'de Bartın Amasra'da yaşanan maden katliamına ilişkin açıklama yaptı. Başta maden işçileri olmak üzere örgütlenmedikçe, sorumlulardan hesap sorma bilincini geliştirmedikçe, sokakta hesap sormadıkça başka Bartın katliamlarının yaşanmasının kaçınılmaz olduğunu kaydeden Dersim Emek ve Demokrasi Platformu, sorumlular hesap verene kadar mücadele edeceklerini belirtti.

ANKARA

17 Ekim tarihinde Bartın'da yaşanan maden katliamını protesto etmek için Ankara Madenci Anıtı önünde toplanan, aralarında Partizan'ın da olduğu kitleye polis plastik mermi ve biber gazlarıyla saldırdı. Birçok kişi işkence ile gözaltına alındı.

Anmaya Polis Saldırısı: 1 Kişinin Kaburgaları Kırıldı

23 Ekim tarihinde Bartın'da 41 işçinin yaşamını yitirmesine neden olan Bartın Katliamına ilişkin Ankara Tuzluca-yır Feyzullah Çınar Parkı'nda yapılmak istenen anmaya polis saldırdı. Saldırıda aralarında 1 Partizan okurunun da olduğu çok sayıda kişi işkenceyle gözaltına alındı. BDSP, AKA-DER, Alın-teri, Ankara İşçi Meclisi, Birleşik İşçi Kurultayı, DAD, Devrimci Parti, HDP, Partizan ve TÖP'ün örgütlediği anmaya saldırıda, BDSP'li Hasan Akman'ın işkence sonucu iki kaburgası kırıldı. Akman, tedavi altına alındı.

ÜNİVERSİTELERDE BARINMA CENDERESİ

A lınan önlemlere ve çözüm olduğu iddia edilen politikalara rağmen emperyalist kapitalist sistemin derinleşen ekonomik krizi artık yaygın bir şekilde hissedilmektedir. Dünyayı saran bu ekonomik kriz ardı ardına siyasi krizler de üretmektedir. Bu sistem uzun bir süredir dünya halklarının en temel, yaşamsal gereksinimlerini karşılamalarının önündeki en büyük engeldir. Efendilerinin içinde bulunduğu bu ekonomik ve siyasal krizi doğaları gereği yarı sömürgeler çok daha boyutlu yaşamaktalar. Emperyalizme göbekten bağımlı TC, her zaman olduğu gibi bu krizin de sarsıntılarında ilk etkilenen ülkelerden biri oldu. Çok boyutlu krizin yükünü daha çok taşıyan yarı feodal ve yarı sömürge devletlerde toplumun ezilen kesimleri daha fazla yükü sırtlanmak zorunda bırakılmaktadır.

Barınma hakkının ulaşılmazlığı bu ekonomik krizin yansımalarından sadece bir tanesidir. Barınma sorunu, her ne kadar "kişinin başını sokabileceği yer" olarak tartışılabilir de esasta bir temel hak olarak değerlendirilmelidir. Çünkü barınma koşulları bireyin hayatını birçok yönden etkileyen nitelikteki koşullardır. Bu nedenle "sosyal devlet" anlayışında devletin esas yükümlülüklerinden biri de her vatandaşa sağlıklı barınma koşullarını sağlaması olagelmıştır. Bu, barınma konusunun bireye bırakılmayacak kadar önemli bir insan hakkı olduğu verisine dayanmaktadır.

Ekonomik krizin yükünü çeken kesimlerin barınma koşullarındaki niteliksizlik onların "insanca yaşamak"tan ne derecede uzak kaldıklarını gösterir. Öğrenciler söz konusu ekonomik krizi dolaylı olarak yaşamakla birlikte -bu bile ağır ekonomik sıkıntıları içermektedir- barınma sorununun sonuçlarını doğrudan yaşamaktalar. Sorunun üniversite öğrencilerindeki yansımaları diğer kesimlerden çok farklı olmamakla birlikte özgünler de göstermektedir. Yüksek kira fiyatlarından kaçınan ya da aileleri bu ağır yükü taşıyamayacak durumda olan üniversite öğrencilerinin önemli bir bölümü zorunlu olarak devlet yurtlarında kalmaktadırlar. Öğrenci yurtları son çeyrek yüzyıldaki "büyüme" retoriğine uygun olarak şişirilen üniversite öğrenimine paralel "üniversite öğrenimi için yeterli donanımlarda" olmaktan tamamen uzaktır. Genel olarak yurtlar öğrencilerin eğitimini kolaylaştıran, destekleyen kurumlar olmaktan çok niteliksiz eğitimin "kırıntılarına" ulaşmayı bile zorlaştıran bir yerdedir.

NİTELİKSİZ YURLAR NİTELİKSİZ EĞİTİM

Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) yurtlarının kapasitesi, devletin "Her İle Bir Üniversite" politikası ve sınav barajının kaldırılmasıyla artan üniversite öğrenci sayısını karşılamakta tamamen yetersizdir. Öyle ki devlet öğrenciler için sağlıklı barınma koşullarını hazırlamak ve sunmakta hiçbir sorumluluğu yokmuş gibi davranmaktadır. 2022 verilerine göre yaklaşık 800 bin kapasiteli devlet yurdu bulunurken üniversite öğrencisi sayısı yaklaşık olarak 8 milyondur! Bu veri üniversite öğrencilerini baskılamak için güden yasadışı, cinsiyetçi, anti bilimsel YÖK'e ve KYK'ye aittir. Bu en kaba veri bile gerçeği tüm çıplaklığıyla ortaya koymaktadır. "Yurt kapasitelerini artırdık" söyleminin altının tamamen boş olduğunu yakın

zamanda gördük. Yurtların kapasitelerini odalardaki çalışma masalarını ve dolapları boşaltıp yerlerine yatak ve ranza koyarak artırdılar. 8 kişilik daracık odalara sıkıştırılan öğrenciler "cezaevi koğuşu" benzetmesiyle bu kapasite artırımından sitem etmeye başladılar. Barınmayı veya yurt meselesini öğrencinin "başını sokabileceği yer"e indirgeyen devlet, bırakalım verimli bilgi üretim süreci için gerekli olan mantaliteye sahip olmayı ders çalışma koşullarını dahi sağlamayarak asgari öğrenim koşullarından bile sorumluluk hissetmediğini göstermiştir. Ders çalışmak için dahi yeterli koşulların oluşturulmasını hiçe sayan devlet "bilgi üretim sürecine" dair hiçbir ilkeyi gözetmediğini ispatlamıştır. Mevcut yurt koşullarında bilgi üretimine yoğunlaşmak son derecede olanaksızken, dinlenmek bile imkânsızlaşmıştır. Kimi yurtlardaki hijyen sorunları, sürekli sıcak suyun bulunmaması, ulaşım sorunu, sosyal aktivite olanaklarının yokluğu binlerce öğrencinin üniversite hayatındaki zorlukları katmerleştirmektedir. Dö-

nemin başından beri barınma ve yurt sorununu çözeceğini iddia eden devlet, ekonomik kriz ve imkânsızlıklar girdabındaki üniversite öğrencilerini cemaat ve tarikat yurtlarına mahkûm etmektedir.

SAĞLIKSIZ, YETERSİZ VE GENE DE PARALI

Artan yaşam pahalılığında dışarıda yemek de barınma gibi "lüks" haline gelmiştir. Geçinebilmenin binbir yolunu arayan üniversite gençliği beslenme ihtiyacını yurt ve üniversite yemeklerinden karşılamaya çalışmaktadır. Fakat daha eğitim-öğretim dönemi başlamadan önce devlet üniversitelerinde ve özel üniversitelerde yemek ücretlerine art arda zamlar gelmiştir. Üniversitelerde yemek ücretleri artarken yemek porsiyonları küçültülmüştür. Besin değerleri düşü-

letin üniversite öğrencilerine verdiği 850 TL'lik burs ise yine devletin sağladığı yemeklere dahi yetmemektedir.

DÖRT DUVAR ARASINDA KISITLAMALAR

Yurtlarda "özgürlüklerin" kısıtlandığı bilinen bir şey olmakla birlikte bu sene, tüm yıl için geçerli 75 günlük izin hakkı 30 güne düşürüldü. Bu gelişme öğrenciler arasında büyük tepkilere yol açtı. Uzakta yaşayan ailelerini ziyaret etmeyi kısıtlayan, yurda son giriş saatinin 23.00 olmasından kaynaklı öğrencileri çoğu zaman izin almaya zorlayan bu uygulama üniversite öğrencilerinin üzerindeki baskıyı artırmakta ve "özgürlüklerini" kısıtlayan bir yerde durmaktadır.

Burada özel bir noktaya değinmek gerekmektedir. Her ne kadar kâğıt üstünde kurallar kadın ve erkek için farklı olmasa da pratik hiç öyle değildir. Erkekler istedikleri saatte yurda girip çıkabilirken, hatta haftalarca yurda uğramazken kadınların anlık gecikmeleri ailelerine bildirilmektedir. Getirilen bu kısıtlamalarda kendini somutlaştıran cinsiyetçi zihniyet yüzünden her zamanki gibi kadınlar daha farklı muamele görmektedir. Bu kısıtlama aynı zamanda özellikle büyükşehirlerde yaşayan gençlerin sosyal yaşamlarına da getirilen bir kısıtlamadır. 75 günlük izin hakkının da çok yeterli olmadığını belirten üniversite öğrencileri 30 günlük izin hakkının kendilerini tam olarak yurda mahkûm ettiğini belirtmektedirler.

HAK ETTİĞİMİZ YAŞAM MÜCADELE İLE KAZANILIR

Bu sömürü düzeninde bize bir gelecek yoktur; çünkü egemenler bizi barınma ve yurt sorunlarıyla, beslenme problemleriyle, geçim sıkıntılarıyla boğmaya çalışmaktadırlar. Cebimizdeki 3-5 TL'ye göz diken, bizi her gün açlıkla karşı karşıya bırakan, krizleri bizi boğmaya çalışarak gidermeye çalışan, kısacası asgari yaşam koşullarını bile sağlamaktan aciz bu düzen kendi çıkarları uğruna halk gençliğinin geleceğini kendi geleceğine mahkûm etmektedir.

Bu düzende eğitimin nitelikli, bilimsel, parasız olmayacağını, milyonlarca öğrenciye hâkim sınıfların çıkarlarına uygun "eğitim" verildiğini bütün çıplaklığıyla görüyoruz. Ücretsiz, nitelikli barınma ve beslenme hakkımızı özerk-demokratik üniversite mücadelemizle elde edeceğiz! Bizi asgari yaşamsal gereksinimlerimizle sınıyıp geleceğimizi karartanlara karşı örgütlü öfkemizle geleceğimizi bugünden yaratacağız.

rülen yemekler sağlıksız olmakla birlikte çoğu öğrencinin besin ihtiyacını karşılayamıyor. Dışarıda yemek her geçen gün "lüks" hale geldiğinden üniversite yemeklerine olan talep artmaktadır fakat yemekhane kapasitelerinin yetersizliği 45 dakikaya varan uzun kuyruklara sebep olmaktadır. Yurt yemekhanelerinin de aşağı kalır yanı yoktur.

Yakın zamanda Dersim ve Gümüşhane'de KYK yurdunda kalan 52 öğrenci yemeklerden zehirlendi. Neredeyse her gün üniversite öğrencilerinden yurt yemeklerinden yabancı maddeler çıktığı ve yurt yemeklerinin yetersizliği, bayatlığı, sağlıksızlığı üzerine şikayetler gelmektedir. Bu sene öğrencilerin yemek seçme hakkı ellerinden alınmış, tek tip yemek menüsüne geçilmiştir. Önlerine koyulan yemeği yemek zorunda bırakılan öğrenciler, yiyemedikleri durumlarda kantine mecbur bırakılmaktadırlar. Ranta dayanan kantin işletmeciliğinde ürünlerin fiyatları ise her geçen gün yeni zamlarla daha da artmaktadır. Dev-

Sınıfları Tanıma Devrim Olur

Sınıf Analizine Dayanan Bir

Sınıfların analizi Marksist bir programın temel öğelerindedir. Toplumun niteliğini ve gelişim yönünü belirlemek bakımından özellikle egemen- yöneten sınıfları analiz etmek ve tanımlamak materialist tarih biliminin olmazsa olmazıdır. Bu nitelik ve gelişim yönü hiç kuşkusuz değişmez değildir. Her şey gibi toplumsal yapılar da çürür ve değişmeye zorunlu hale gelir; değişimin kaçınılmazlığı kesin olmakla birlikte bunun nasıl olacağı ve hangi biçimlerde ilerleyeceği bu yapıları belirleyen sınıfların savaşımına bağlıdır. Tarihin bu biçimde okunması Marksizm'in temel özelliğidir. Bu nedenle Marksist bir program sınıfların analizine özel bir önem verir. Bunu yapmakla o proleter hareket için devrimci çalışmaların eksenini, biçimlerini, temel konularını da belirlemiştir.

Şunu daha önce de vurgulamıştık: Bir toplumsal sürecin çok sayıda çelişkisi olsa da bunlardan sadece bazıları sürecin niteliğini belirler. Bu çelişkilerin hangileri olduğunu keşfetmek Marksist hareketin hem ana görevi hem de onu diğerlerinden ayıran temel özelliklerinden biridir. Marksizm herhangi bir toplumsal süreci belirleyen bu çelişkilerin ekonomik uzlaşmazlıklarda olduğunu savunur. Buna göre insanlık tarihi ekonomik koşulların sürekli gelişmesiyle açıklanır. Genel olarak üretim araçlarının gelişmesi üretim ilişkilerinin de gelişmesini sağlar, üretim araçlarının gelişimini engelleyen bir nitelik gösterdiğinde de bu ilişkiler değişmeye zorlanır. Üretim araçlarının gelişimini engelleyen bir özellik kazandığında üretim ilişkileri yozlaşır ve artık çürümeye yüz tutmuş bir yapıya dönüşür. Ekonomik uzlaşmazlıklar bu koşullarda belirginleşir ve sınıflar arasındaki savaşım da bir sınıfın diğerini yok edeceği bir devrimci dönüşüm safhasına doğru evrilir. Marksist program belirli bir ülkedeki söz konusu ekonomik uzlaşmazlıkları tanımlayarak devrimci dönüşümün eksenini ve biçimlerini açıklar.

İYİLİK HAREKETİ DEĞİL DEVRİMCİ HAREKET

Ekonomik uzlaşmazlıkların yerine başka türden çelişkileri temel almak veya bunları toplumsal devrimci dönüşüm süreçlerinin belirleyici ya da başlıca çelişkileri olarak öne çıkartmak tarihin bu bilimsel kavranışına karşıt içerir. Sadece genel olarak değil, özel olarak da bir toplum içindeki diğer ve başka türden çelişkileri başlı başına ele almak, ekonomik uzlaşmazlıklar temelinde değerlendirmeden konu etmek Marksizm'den uzaklığa ya da uzaklaşmaya denk düşer. Toplumlardaki tüm çelişkiler

nihayet ekonomik uzlaşmazlıklar tarafından belirlenir. Bunun politik alandaki yansıması, süreçleri sınıflar arasındaki mücadele olarak kavramaktır. Toplumsal çelişkilerin "kaderi"ni sınıflar arasındaki savaşım belirlemektedir. Komünist hareketin bir sınıf hareketi olması, onun tüm özelliklerinin işçi sınıfının tarihsel rolü ile açıklanabilir olması bu görüşün doğal sonucudur. Genel ya da özel örgütlenmeler kapsamında hareketimizi sınıf savaşımı, genel bir ifadeyle ekonomik uzlaşmazlıklar içinde tanımlamayan yaklaşımlar bu temel öğretiyi kavramak bakımından sakattır. Bu yaklaşımlar sorunludur. Çünkü bunların üreteceği hareket bir komünist hareket değil, sınıfla dayanışma içeren bir hareket de değil olsa olsa "iyilik hareketi" olabilir! Amacı devrimi açıklamak olan bir Marksist programın "iyilik hareketi" üretmek özelliği taşıyamazlığı açıktır...

Sınıfların analizi devrimci çalışmaların temel bir öğesi olarak kullanılmalıdır. Herhangi bir alandaki kitle çalışmasında hangi sınıftan insanlara hangi sınıfın çıkarları temelinde yaklaştığımızı bilmezsek eğer devrimci ve sürekli bir çalışmadan söz edemeyiz. Komünist hareketin her örgütlenmesi, her ilişkisi, dolayısıyla her çalışması devrimin özelliklerini gösterir. Hangi sınıflara karşı hangi sınıfların çıkarları temelinde örgütlendiğimizi ve bu çıkarların nihayetinde belli bir sınıfın, işçi sınıfının çıkarlarıyla çakıştığını bilmek devrimi bilinçli bir eylemle gerçekleştirmek anlamına gelir. Sınıflar analizini tüm çalışmaların temel öğesi olarak kullanılıyor olmak bilinçli Marksist eylemin olmazsa olmaz özelliğidir. Bunu ihmal eden çalışmalar devrimci görünse bile, hatta kitlelerin andaki çıkarlarını gerçekleştirmeyi içerse bile bilinçli bir Marksist eylem olarak değerlendirilemez.

MİLLİ VE DEMOKRATİK KARAKTERDEKİ SINIFLAR

Bir devrim çizgisi toplum içindeki, zaten uzlaşmaz olan sınıfları birbirinden ayırmamızı sağlar. Devrim dediğimiz toplumsal dönüşüm hareketi bazı sınıfların çıkarlarına uygun olmakla birlikte bazı sınıfların çıkarlarıyla kesinlikle uyumsuz. Sömürü sistemlerinde egemen sınıfların varlığı, kendilerini yeniden üretebilmeleri doğal olarak sömürülen sınıfların varlığıyla olanaklıdır. Onların var olmaları ötekilerin varlığıyla açıklanabilir sadece. Dolayısıyla bu sınıflar arasında uzlaşma olabileceği görüşünün bir gerçekliği yoktur. Bu sınıflar arasındaki ilişki uzlaşmazdır. Ekonomik uzlaşmazlık dediğimiz şeyin özü budur. Devrim karşısındaki konumlanışları onları birbirinden

ayırt etmemizi, her birinde diğerinden farklı özellikler görmemizi sağlar.

Örneğin egemen sınıfların düzene bağımlılıkları, onları devrim olanaklarına ve olasılığına karşı düşmanca davranmaya iter. Kendilerine ayrıcalıklar sağlayan düzen onlar için değiştirilemezdir, dolayısıyla bu düzenin korunması kendilerini gerçekleştirmeleri kadar doğal, zorunlu bir davranıştır. Bunun nedeni "kötü" olmaları değil "kendileri" olmalarıdır. Sınıflar arasındaki mücadelenin nihayet zora başvurulması tamamlanması bu nedenle kaçınılmazdır. Bu sınıfların niteliği kavrandıkça toplumsal yapı kavranır ve toplumsal yapının tüm araçları hakkında en temel bilgiler de sağlanmış olur. Siyasi partilerin veya çeşitli türden siyasi yapıların dayandığı temellerin kavranması bu sınıfların özelliklerinden hareketle gayet olanaklıdır.

Bizimki gibi ülkelerde emperyalizmin ve feodalizmin egemenliği bu güçlerin somutlaşmasını sağlayan sınıfların niteliği ortaya konduğunda gayet anlaşılır hale gelir. Öyle ki bu sınıfların egemenliğine rağmen hem emperyalizmin hem de feodalizmin ya da bunlardan birisinin tasfiyesinden söz etmenin bir karşılığı olamaz. Bu iki egemen yapının tasfiyesi bunları somutlaştıran egemen sınıfların alt edilmesiyle olanaklıdır. Bizimki gibi ülkelerdeki tüm ekonomi politikalarının bu sınıfların çıkarlarıyla tam uyumlu olması aksi yöndeki beklentilerin ya da yorumların gerçek dışılığını gösterir. Bütün bir sınıflı toplumlar tarihi boyunca "kendini yok eden sınıf" örneğine rastlanmamıştır. Çünkü sınıfların varlığı sömürü ilişkilerini içerir. Bu konuda tek farklı, bu anlamda "ayrıcalıklı" sınıf proletaryadır. Proletarya kendini de ortadan kaldıracak yegâne sınıftır. Çünkü proletarya sömürülen son sınıftır: Bu özelliği nedeniyle kendini gerçekleştirme olanağı kendini sömürülen sınıfı yok etmesiyle birlikte yok olur. Kendini ayrıca gerçekleştirme olanağına sahip olmayan proletaryanın burjuvazi ile mücadelesi bu yüzden tarihin sınıflar tarihi olarak sonlanması anlamına gelir. Onun dışındaki tüm sınıflar "kendilerini yok etmek" gibi bir özellik göstermezler. Onların varlığı sömürü koşullarını üretmeyi içerir.

Egemen sınıfları tanıdığımız durumda ülke ekonomisinin özellikleri hakkındaki yorumlarımız doğru ve daha da önemlisi tutarlı hale gelir.

Örneğin tarımdaki genel zayıflığa rağmen bunun son dönemdeki politikalarla daha da zayıflatılmış olması ülke ekonomisinin "ulusal" ("ulusal" olmaktan kastımız bağımsızlıktır) ve

demokratik özelliklerden tamamen uzak olmasıyla ilgilidir. Egemen sınıfların ulusal ve demokratik ilkelere dayanmadığını tarımdaki genel zayıflıktan hareketle rahatlıkla ileri sürebiliriz. Egemen sınıfların ayrıcalıklarını korumanın bir gereği olarak köylülerin toprak sorunu çözülmeyle birlikte teknolojinin gelişmesine paralel zaman içinde tarım alanındaki tüm üretim emperyalizmin çıkarları doğrultusunda daraltılıp ulusal ve demokratik gelişimin zıttı bir hat izlendi. Bu politikaların yarattığı sonuç üretici köylü kitlelerinin üretimden büyük oranda soğuması olmuştur. Ülke ekonomisinin ulusal ve demokratik bir nitelik kazanarak gelişmesinin koşulu emperyalizmin çıkarları doğrultusundaki politikaların, köylüleri üretimden soğutan, hatta uzaklaştıran, demokratik olmayan çürümüş üretim ilişkilerinin sonlandırılmasıdır. Bu da bundan çıkarları olan egemen sınıfları tanıtmaktan, mücadelenin bunlara karşı geliştirilmesinden ve nihayet bunların alt edilmesinden geçer.

PROGRAM SINIFLARI UZLAŞMAZLIKLARI İÇİNDE ÖĞRETİR

Ekonomik uzlaşmazlıkların tüm biçimlerinin faaliyetin olduğu tüm yerlerde somut olarak araştırılması, bunların her birinin diğer çelişkilerle bağlantısının kurulması ve gelişim yönlerinin açığa çıkarılması Marksizm'in uygulanması olarak kavranmalıdır. Bunun için egemen tüm fikirlerle ve bu fikirleri her gün üreten yapılarla ve bunların beslediği koşullarla sıkı bir biçimde ve her parçada mücadele etmek gerekir. Diyebiliriz ki sınıf savaşımının somut sahnesi budur. Ekonominin dayandığı sınıf uzlaşmazlıkları özellikle politika alanında her gün üretilen demagogilerle etkin bir şekilde gizlenmektedir. Bunun sadece egemen sınıflardan gelen bir eylem olduğu sanılmamalı. Bu aynı zamanda ve belli durumlarda daha etkin olarak devrimci hareketin kendinden, kitlelerin kendiliğinden hareketinden de gelir. Sınıflar arasındaki uzlaşmazlığın üzerini örten ya da örtmeye elverişli olan birçok toplumsal sorun, olgu, çelişki vardır. Ekonominin dayandığı sınıf uzlaşmazlıkları bunların özündedir ve bu özün açığa çıkarılması özel bir çaba ve dahası özel bir inceleme yöntemi gerektirir. Kuşkusuz devrim hareketi bunların her biriyle ilgilidir; bunlar var oldukları ölçüde devrim hareketinin ilgi sahasında olurlar. Fakat bunlar oldukları gibi değil özleri açığa çıkarılarak ve özleri hakkındaki tam bilgiyle birlikte değerlendirilmek zorundadır. Kitlelerin kendiliğinden kavrayamayacağı, kavrayamayacağı için de sınıf ayrımlarını gözetmeden

anağını Kavramayı Getirir

ir Programla Örgütlenmek

ilişkileneceği bu türden çelişkiler diyebiliriz ki kitleleri maniple etmenin en etkin araçlarıdır. Sanat alanında, hukuk alanında, çeşitli önyargılarda, cinsiyetçilikle ilgili sorunlarda vs. bu manipülasyonlara sıklıkla rastlanır. Uzlaşmaz sınıflardan gelen akımların bu sorunlarda birleşmeleri gayet tabii olarak gerçekleşir. Oysa bu birleşmelerde her defasında uzlaşmazlık gerçekliğinin üzeri örtülür ve dolayısıyla devrim düşüncesi törpülenir. Bu nedenle ilgilendiğimiz sorun herhangi bir sıradan sorun da olsa onu sınıf savaşımı içinde kavramak, ekonomik uzlaşmazlıklar kapsamında yorumlayarak açıklamak önemli bir ayırım noktamızdır. Programın sınıflar analizini içeren bölümü bunu yapma yeteneği verdiği için özel önemdedir.

Üretim ilişkilerinin hangi özelliklere sahip olduğunu, hangi toplum düzenini temsil ettiğini, hangi egemen yapıların, dolayısıyla sınıfların üretimini içerdiğini açıklayan bir özet program bize devrimi örgütlemek için verilmiş bir anahtar gibidir. Emekçilerin sömürülmesinin, emeklerinin gasp edilmesinin ve mülksüzleştirilmelerinin biçimlerini ve koşulları içeren bu özetle birlikte faaliyet alanlarımızı tanımak, incelemek mümkün olacaktır.

SINIFLAR ANALİZİ VE ÖNDERLİK YETENEĞİ

Bu türden bir program açıklamasının bize düşünce alanında önderlik etmenin koşulunu sunacağını özellikle bilmeliyiz. Kitlelerle ilişkilerimizde bizim önderlik olduğumuzu nasıl somutlaştırabiliriz? Hepimiz iyi biliyoruz ki “önderlik benim” demekle kitleleri önderliğimize ikna etmemiz olanaksızdır. Bunun anlamlı bir durum olmayacağı da açıktır. Bunun için programın sunduğu analizin araştırmalara konu edilmesi gerekir. Bu olmadan önderlik hayata geçirilemez ve sürdürülemez.

GERÇEĞE UYGUN HAREKETİN ÜS-TÜNLÜĞÜ

Dogmatizme ve sekterliğe karşı Marksist hareketin biricik ve yetkin silahı daima toplumsal ve ekonomik gelişmenin gerçek koşullarına uygun bir çizgi izlemesi olmuştur. Sınıflara dair analiz de bunun güçlü bir parçasıdır. Programın güçlü ve açıklayıcı, net ve uygulanabilir bir sınıflar analizi sunması ondan doğacak hareketin dogmatizme düşmesine engel olabilir. Kabul edilmelidir ki devrimin hangi sınıfların birliğine gereksinimi olduğunu doğru belirlemek, çeşitli sınıfları bir araya getirme sorumluluğu sekterizmi düşünsel boyutta olanaksızlaştırır. Elbette programa rağmen dogmatizm de

sekterlik de olasıdır: Bu hastalıkların program sayesinde ortaya çıkamayacağını ileri sürmek pratiğin belirleyiciliğini inkârla eş değerdir. Bununla birlikte zihinlerdeki berraklık pratiğe yön vermek bakımından dikkate değer kabul edilir. Zihni açık bir devrim hareketi için dogmatizm de sekterlik de kolaylıkla alt edilebilir zaaflardır. İşçi sınıfının konumlandığı noktadan gelişecek bir hareketin dogmatizmle ve sekterizmle mücadelesi uzlaşmazlık gösterir. Bunun başka bir ifadesi şudur: İşçi sınıfına dayanan bir hareket dogmatizmin ve sekterizmin kaynağı olan aydınlara, entelektüel önderlere gereksinimi ortadan kaldırır. Bunların devrimdeki rollerinin önderlik olmayacağı bilgisi sınıf analizlerinde açıkça ifade edilir...

Komünist bir hareketin önderlik görevini somutlaştırdığımız yer halkın kendiliğinden olan, dağınık ve amaçsız hareketine onu kurtuluşa yönlendiren bir politik programın müdahale etmesidir. Kurtuluşu onun kendi eylemi olacaktır; bunun için onun kendi eylemini politik bir seviyeye çıkarmak dışında bir şey söz konusu değildir. Bu politik seviyenin veya gerçek kurtuluşun açığa çıkmasının dayandığı halka, halktan sınıflarla egemen sınıflar arasındaki ekonomik uzlaşmazlıklardır.

Komünist hareket için bu politik seviye kitlelerin kendiliğinden hareketiyle bağlıdır ve asla ondan kopuk bir içerikte olamaz. Sınıf analizleri bu bağı en net biçimde ortaya serer. Böylece komünistlerin emekçilerin ve sömürülen tüm nüfusun gerçek tek politik temsilcisi olduğu söylenmiş, ilan edilmiş olur. Komünistlerin bunu iddia etmesi çoklukla dikkate alınmaz veya alaya alınır, hatta “mührü kendine vurmak” gibi kavramlarla anlamsız görülür. Oysa komünistlerin tüm tarihi incelendiğinde kendilerini tam olarak bu noktaya yerleştirdikleri açıkça görülür. Ne Marks ve Engels ne Lenin ve Stalin ne Mao ne de İbrahim bu önderlik noktasından, dolayısıyla biricik politik temsilcilik iddiasından hiçbir zaman geri durmadılar. Çünkü yaptıkları buydu...

ÖNDERLİĞİ İŞÇİ SINIFINDA SOMUTLAŞTIRMAK

Tüm dünyada egemen olan sistemin emperyalizmle birlikte kapitalist sistem olduğu gerçeğini özellikle vurguluyoruz. Sınıflar analizinde bu tespit önemli bir yerde durur. Bunun en önemli sonucu tüm dünya ülkelerinde proletaryanın öncü rolünü kesinleştirmesidir. Komünist hareket işçi sınıfı hareketinin politik niteliğinin somutlaşmasıyla bir gerçeğe dönüştükten itibaren sosyalizm

yönündeki gelişmelerin önderliğini temsil eder olmuştur. Burada sözü edilen şey salt bir iddia değildir, iddianın bir gerçeklikle birleşmesidir. İşçi sınıfının doğal temsilciliği buradaki ayırt edici kavramdır. Komünist hareketin iddiası onun işçi sınıfıyla olan doğal, organik bağından kaynaklanır. Elbette dünyanın tüm ülkelerinde kapitalizmden ibaret bir egemen sistem olduğunu savunuyoruz. Bunu savunmamakla birlikte tüm dünya ülkelerinde işçi sınıfını devrimlerin önderliğine getirmiş bir kapitalist gelişmenin içinde olduğumuzu savunuyoruz. “Emperyalizm ve Proleter Devrimler Çağı” kavramı bunu formüle eder. Farklı ülkelerde çok farklı biçimlerde olmak üzere Orta Çağ ekonomisinin kalıntılarının hâlen sürdüğünü biliyoruz. Bu kalıntıları ortadan kaldıracak bir devrim için de proletaryanın önderliği zorunludur. Komünistlerin tüm dünya ülkelerindeki önderlik görevinin ve temsil yetisinin doğal kaynağı da budur.

Bu doğal temsil bizde de aynen geçerlidir; çünkü ülkede sömürünün temel biçimlerinin feodal karakteri bu sistemin can çekişen kalıntılarıyla varlığını sürdürmekle beraber sınıf savaşımı nihayet sosyalizm yönündeki bir devrimi içermektedir. İşçi hareketinin esaslığı bunu koşullamaktadır. Ülkede üretici kesimlerin esasları üzerindeki sömürü gelişmiş kapitalist ülkelerdeki büyük ölçeklere karşı küçük ölçeklerde gerçekleşmektedir. Bu onun dağınıklığını ve geriliklerini belirleyen bir durumdur. Üretim toplumsallaşma ve yoğunlaşma düzeyleri, özellikle kapitalist ülkelerle kıyasladığımızda çok geridir.

Bu durum emekçi sınıfların emekçileri ezen koşulların özünü görmelerine ve bunlardan kurtuluş yolunun olanaklı olduğuna inanmalarına çeşitli politik ve sosyal ayrıntılarla engel olmaktadır. Ülkemizdeki anti emperyalist eğilimin, inançlara dayalı dayanışmacı kültürün, cemaat, aşiret ve geniş aile kavramlarıyla iç içe geçmiş üretim ilişkilerinin bu alanda yarattığı zorlukları her devrimci hareket farkındadır. Sınıf dinamiklerinden koparak bu alanlardaki dinamikleri temel alma eğilimi devrimci hareketlerin temel sorunlarından biri olagelmıştır. Dogmatizmin, sekterizmin ve dar grupçuluğun bir önemli kaynağının da bu eğilim olduğu açıktır.

Oysa gelişmiş kapitalist ekonomilerde sınıflar analizi bize daha saf bir sömürü biçimini gösterir. Bu ülkelerdeki özgün durum emperyalizmle birlikte başka ülke halklarının sömürsünden gelen büyük vurgunların bu ülke halkıyla bir biçimde payla-

şılmasıdır. Buna rağmen sömürü buralarda daha saf biçimde belirir. Burjuvazi ile proletarya buralarda daha katı biçimde belirginlerdir. Bu belirginliğe rağmen bu ülkelerdeki işçi sınıfının koşulları onu uluslararası düzlemde egemenleriyle birlikte hareket etmeye itmektedir. Genel eğilim budur. Bu eğilimi zayıflatan öğelerden biri yarı sömürgelelerdeki devrimci hareketken bir diğeri de kapitalist sistemin sonuçta kaçınmadığı ekonomik krizlerdir. Bu iki öğe bu ülkelerdeki uzlaşmazlıkları keskinleştiren, belirginleştiren öğelerdir.

Bu emperyalist kapitalist sistemin bir gerçekliğidir. Programın sınıflar analizi bu gerçekliği içeren bir niteliktedir.

Kapitalizmin feodal kalıntılarla iç içe geçtiği ekonomik biçimlerde üretimin binlerce küçük işletmeye bölünmüş olması nedeniyle devrimci süreç bunları dışlayan bir rota izlemez. Sınıflar analizinin açıkladığı bir olgu bu olmalıdır. Bu özellik bu ülkelerdeki devrimin koşullarını karmaşıklarıyla birlikte daha canlı ve acil kılar. Buralarda köylünün toprak mülkiyeti küçük çaplarda yaygın olduğu koşullarda da dağınıktır ve ekonomik yapı toplumsallaşmak bakımından henüz geridir. Dolayısıyla devrimden çıkarı olan sınıfları içeren bu işletmelerin gelişimini de anti emperyalist ve anti feodal içerikte tanımlamak aynı programın bir özelliği olmaktadır.

DEVİRİMİN ÖNÜNDEKİ BENTLER ÇÜRÜKTÜR

Ülke ekonomisinin maddi temelini oluşturan sömürü ilişkilerinin niteliğini ve nihayet belli sınıfların ilişkileri olduğu gerçeğini ortaya çıkarmak bir Marksist program için son derecede önemli bir özelliktir. Tüm emekçi halkın sömürülmesine dayanan bir sistemin çürüme dahi sürgit devamı ancak bu ilişkilerin korunmasıyla olanaklıdır. Bu ilişkileri koruyan sınıfları ve tüm temsilcilerini açık göstermek, bunların inşa ettikleri bürokratik yapıları gerçek özleriyle açığa çıkarmak sonuç olarak bu ilişkilerden mağdur olanları, yani sömürülen halktan kesimleri kurtuluş için yönecekleri hedef hakkında aydınlatmak görevini gündeme getirir. Süreci buna göre örgütlemek, bu örgütlenmeye engel her türden yasağa, baskıya karşı devrimci bir ruhla savaşmak, ezilenlerin haklı mücadelesini geliştirmeye yarayacak araçlara ve politikalara yönelmek temel anlayışımız olmalıdır. Kılavuzunu doğru kavrayan ve ona tabi olan bir hareketin bütünlüklü ve güçlü sonuçlar üretmesi mümkündür...

HER İNSAN KENDİ HEYKELİNİ YONTAR

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!

(V.I. Lenin)

Komünist partileri gibi komünistler, devrimciler hatalarından arınarak güçlenir. Hatalara karşı samimi ve dürüst yaklaşım her devrimcinin tutumu olmalıdır. Komünistler hatalarına karşı samimi ve dürüst yaklaşır, hatalarını gizleyen bir kişi komünist olamaz. Hatalarını gizleyen, üzerine gitmeyen, acımasız davranmayanlar giderek yozlaşırlar. Halka ve partiye karşı samimi davranamazlar.

Birçok yoldaşımız eleştiri-özeleştiri silahını yanlış ele almaktadır. Bazıları bu silahı yoldaşlarını yıpratmanın ya da yoldaşlarını "mahvetmenin" bir aracı olarak görüp kendi hatalarını gizleme yolu güderken, bazıları ise günah çıkarmanın bir aracı olarak ele almaktadır.

Birincisi sekter ve yapıcı olmaktan uzakken, ikincisi kendini düzeltme yerine hatalarını kabul ederek kendini sözde kurtarma yolunu seçmektedir. Yoldaşlarımızın hatalarına karşı yapıcı ve eğitici olmalıyız. Eleştiri-özeleştiri yöntemini insanlara davranış veya düşüncelerindeki yanlış, eksik olanı gösterme, yanlış nasıl düzeltereği, eksikliği nasıl gidereceği konusunda yardımcı olmak biçiminde kullanmalıyız. Ancak böyle bir yöntem geliştirebiliriz, hatalardan arındırma ve hata yapan yoldaşı kazandırıcıdır. Yıkma, yoldaşlarını yıpratma ve kaybetmek kolaydır; yoldaşları hatalarından arındırma, kazanma ve yapıcı olmak ise zordur. Komünistler ikinci yolu seçerler. Yıkıcı değil yapıcı olurlar, kaybedici değil kazanıcı olurlar, olmak zorundadırlar.

Kötülükler gizlenerek bir yere varılamaz. Gizlenen bir hata bir başka hatayı doğurur ve kişiyi süreç içinde düzelemez bir noktaya getirir. Bu nedenle kolektiften ve yoldaşlarımızdan hiçbir hatamızı gizlememeliyiz. Yoldaşlarımızın haklı eleştirilerini kabul ederken, hata yaptığımızı anladığımız zaman da onu kolektife ve yol-

daşlarımıza açık düzeltme yöntemini seçmeliyiz. Hatalarımızı sadece yoldaşlara ve kolektifimize açmakla yetinmeyip, eğer hatayı kitleler içinde yapmışsak çekinmeden hatamızı kitlelerin önünde açmalıyız. Bu yöntem insanı küçültmez, tersine yüceltir.

Hataların ortaya konması, nedenlerin ve kaynağının belirlenmesi olumsuzluklardan ders çıkararak olumlu adım atmanın bir yoludur.

Bazı yoldaşlarımız hatalarını kabul etmeyi "onur kırıcı" olarak görmekte ve kendisini eleştirenlere sekter davranmaktadır. Bu tür tavırlar küçük burjuva kibirliliği ve komünist olmayan bir tutumdur. Bu anlayışlar terk edilmeli ve komünist dürüstlük esas alınmalıdır.

Kimi yoldaşlarımız ise taraftar ve kitlelerle ilişkileri sırasında işledikleri hataları kabul etmemekte direndikleri gibi, onları küçümseme tavırları sergiliyorlar. Kendini çok üstün görürken kitleleri ise bir şeyden anlamayan olarak görmektedirler ve bürokratinin çamurunda debelenmektedirler. Kitlelerin tarihsel hafızaları ve sağduyuları var, üretim ve sosyal mücadele sürecinde edindikleri deneyimler, yaptıkları gözlemler onlara değerlendirmeye değerdir. Bunu kavramayan, anlamayan devrimciler dar kafalıdır.

İnsanı geliştirmenin, hatalarından arındırmanın biricik yolu kişinin kendini kitlelerin denetimine sokmasıdır. Kitlelere, yoldaşlara, taraftarlara yukarıdan bakanlar genellikle onların ayakları altında ezilirler ve ezilmeye mahkûmdurlar.

Mao Zedung yoldaş şöyle diyordu: "Eğer kusurlarımız varsa bunların ortaya konulmasından ve eleştirilmesinden korkmayız; çünkü biz halka hizmet ediyoruz. Kim olursa olsun herkes kusurlarımızı ortaya koyabilir,

eğer haklıysa bunları düzeltebiliriz. Önerdiği şey halkın yararına olacaksa ona uygun hareket ederiz..."

Bazı yoldaşlarımız "hatalara karşı çıkma" adı altında hata yapan yoldaşlara karşı sekter davranıyorlar. Komünistler elbette burjuvaziye karşı amansız olmalıdır. Ama kendi yoldaşlarımıza, burjuvaziye uyguladığımız yöntemi uygulamayız. Bizim yöntemi- miz birlik-eleştiri-birliktir.

Yoldaşları yıldırma taktiği lümpen proletaryanın taktiğidir. Bu tür eleştiri yöntemleri terk edilmelidir. Çünkü bu yöntem hastayı tedavi etme yerine hastayı komaya sokma yöntemidir.

Jack London'un Martin Eden veya Çernişevski'nin Rahmetov isimli kahramanlarını hatırlayalım; bu kişilerin ortak özelliği geriliklerine, zaaflarına karşı tutumlarıdır. Martin Eden kendisini geliştirmek, ileriye taşımak için büyük bir çabaya girmiştir; aynı tutumu Rahmetov'da da görüyoruz. Devrimciler sadece bu haramiler dünyasına karşı değil, kendilerindeki burjuva-feodal yansımalara da savaş açarlarsa ilerler, halka, devrime ve KP'ye gereğince hizmet etmiş olurlar. Mao "sadece nesnel dünyayı değil, öznel dünyamızı da değiştirmeliyiz." der. Kendi verili gerçekliğimize yaklaşma biçimimiz, kendi heykelimizi nasıl yonttuğumuzu gösterir. Halkımızın kurtuluş mücadelesi ellerimizde büyüyor, hata ve zaaflarımızdan arındıkça, bilincimiz geliştikçe mücadeleye dönük katkılarımız fazlalaşacak, daha nitelikli, ileri çalışmalar gerçekleştirmiş olacağız. Böyle bir devrimci militan olmak da mümkün, bütün gerilikleriyle "barış içinde bir arada yaşayan" konformist olmak da mümkün.

Eleştiri inceleme yapmakla başlar. Eleştirinin haklı olması için doğru bir incelemenin üzerinde yükseliyor olması gerek. Eleştiri adına yapılanlar birer spekülasyon eğer, hiçbir incelemeye dayanmadığını, gerçek durumdan değil kendi öznel düşüncelerinden üretildiğini gösterir. Bu tarz kitleler içerisinde yaygın bir tarzıdır, devrimci saflara, KP'ye de oradan taşınır. Kitlelerin sıradanlığını, onların geri yanlarını yansıtan bu tarzın, kendi içimizde varlığını koruması, eleştiri ve özeleştiri mekanizmasının etkin biçimde işlemediğini gösterir. Bu du-

rumda ne hata yapan ne de hatayı inceleyip nedenlerini açığa çıkartarak nasıl mücadele edeceğini göstermek yerine, bütün bağlantılarından kopuk "bu böyleyse bu da böyledir" gibi kaba indirgemeci bir tarzla hareket eden, eleştiren değildir.

Kim kendisiyle cebelleşir, hantallığını, bencilliğini, dedikoducu tarzını, rutin görevlerle sınırlı devrimcilik anlayışını sorun eder; kim cüretsizliği, titrekliği, iddiasızlığı sorun eder; kim halka, yoldaşlarına karşı sevgisizliğini, sekterliğini; kim üretimsizliğini, şiirden, türküden, romandan, espriden fersah fersah kaçışını sorun eder; kıscası gelişmişliği, niteliği düşük olan devrimciliğini sorun eder? Cevaplayalım! Cesareti olan, çatışma gücünü kendinde bulan sorun eder. Cesaret ise tarihin akışını, ücretli-emek sermaye çelişkinin yani proletaryayla burjuvazi arasındaki çelişmenin komünizmle çözüleceğini, bunun yolu olarak devrimlerin kaçınılmaz/engellenemez oluşunu, komünist partinin önderliği olmadan bu tarihsel yürüyüşün sonuçlanamayacağı gerçeğini kavramaktır. Bu kavrayış bizi kendimizde, yoldaşlarımızda ve KP'mizdeki hatalara karşı mücadele etmeye, eleştiri-birlik-eleştiri ilkesini pratiğinde parlatmaya götürür.

Devrimci çalışma içerisinde yer alanlar elbette devrim için, KP için çalışmak, mücadeleye omuz vermek, güç katmak istiyor; amaçları kuşkusuz böyle. Fakat hata ve zaafılara karşı tutumları, yanlışlar, eksikler karşısında geliştirdikleri tavır bu amaçlarıyla hiç de uyumlu değil. Eleştirmeyen, özeleştiri vermeyen, bu silahı kullanmaktan veya doğru kullanmaktan kaçınanların niyeti çok sağlam, gelişkin bir devrimcilik olsa bile sonuç veya ortaya koydukları pratik çok farklı. Mao "Proletaryanın en amansız ve en eğitici silahı ciddi ve militan bir bilimsel tutumdur." diyor; çünkü "Bilimsel olan eleştiriden korkmaz, çünkü bilim gerçekliğe dayanır ve çürütülmekten korkmaz." Eleştiri ve özeleştiri korkmuyoruz, gerçeklerden yanayız; çünkü onu anlamak ve değiştirmek istiyoruz.

Evet, eleştiri-özeleştiri silahını yoldaşlarımızı yıpratma ve kendimizi üstün gösterme amacıyla değil; proletaryanın, halkın ve devrimin çıkarlarını öne çıkararak yoldaşlarımızı devrime kazanmak ve onları hatalarından arındırma için eleştiri yürütmeli ve kendi hatalarımıza da bu açıdan yaklaşmalıyız.

ASTANA GÖRÜŞMESİ: EMPERYALİZME YASLANARAK KRİZDEN KURTULMA SANRISI

Geçtiğimiz günlerde Kazakistan'ın Astana şehrinde düzenlenen Asya'da Etkileşim ve Güven Artırıcı Önlemler Konferansı'nda (CICA) görüşme gerçekleştiren Putin ve Erdoğan'ın gündeminde Rusya'nın enerji yatırımları ve Türkiye'nin bu yatırımlardaki rolü öne çıktı. Kapitalist egemenlik, içinde bulunduğu duraksama ve kendi çarklarının duyumsadığı ihtiyaçları giderememe durumunu maskeleyerek için gündemleştirdiği enerji krizinin nedenini Rusya-Ukrayna savaşında arayarak günü kurtarmanın telaşına düştü. Rusya-Ukrayna arasındaki savaşın AB ve Rusya'ya bağımlı diğer ülkelerdeki enerji krizini pekiştirdiği, somutlaştırdığı aşikârdır. Ancak bu krizi salt olarak Rusya-Ukrayna savaşına bağlamak, nedenleri orada aramak kapitalist kurnazlıktan öte bir şey değildir. Kıtık döneminde elinde enerji gücünü tutan ancak NATO ve yarıdakçılarını karşısına almış emperyalist Rusya ise var olan enerjiden en ucuz yatırım ve emekle en yüksek kazancı sağlamanın arayışı içerisine girdi. Bu arayış ise onu, Amerika'yla ilişkileri sallantıda olan ve Rus emperyalizminin rahatlıkla konumlanacağı Türkiye'ye getirdi. Akkuyu Nükleer Santrali projesi ile Rusya'nın ihtiyaç duyduğu enerjiyi onun istediği biçimde karşılayan Türkiye, emperyalistlerin yeni projeleri için ne kadar elverişli olduğunu kanıtladı. Bununla birlikte Türk hâkim sınıflarının içinde bulunduğu ekonomik-siyasi kriz emperyalistlerin iştahını kabartarak Türkiye'yi sömürü için ideal forma getirmeyi sürdürmektedir. Rusya'nın enerji yatırımının Astana görüşmesinin içeriğinde büyük yer kaplaması ve Erdoğan ile Putin diyalogunda enerji konusunun öne çıkmasının temel nedeni de Rus emperyalizminin yarı sömürge Türkiye'de oluşturacağı yeni sömürü politikalarında yatmaktadır.

GAZ VE SÖMÜRÜ MERKEZİ TÜRKİYE Astana görüşmesinden bir gün önce Putin'in "Türkiye Avrupa'ya gaz sevkini sağlayacak gaz merkezi olabilir" açıklaması burjuva-feodal medyada heyecan yarattı. Bunun yanında Rus emperyalizminin tahakkümü altına

girmeyi mevcut krizde kurtuluş olarak gören anlayış için Putin'in görüşleri ve iktidarın emperyalist klikler arasında gelgitli halleri egemenlerin saflarında kafa karışıklığı da yarattı. Putin'in "gaz merkezi" açıklamasında sessizliğini koruyan Erdoğan'a karşın Putin ve Kremlin sözcüsü Dmitriy Peskov açıklamalarını sürdürdü. Peskov, Putin'in gaz merkezi olarak Türkiye'yi gösterdiği teklifi üzerine sorulan soruya "Türk tarafının oldukça olumlu ve teklifimizle ilgilendiğini gösteren bir tepki aldık" cevabını verdi. Putin ise "Türkiye bugün Avrupa'ya teslimatlar için bile en güvenilir rota haline geldi. Diğer ülkelere tedarik için Türkiye'de bir gaz merkezi oluşturma olasılığını düşünebiliriz." diyerek açıklamalarını sürdürdü. Putin'in "en güvenilir rota haline geldi" vurgusunda Türkiye'de egemenlerin kontrol

ile ilgili olarak sizin de ifade ettiğiniz gibi birinci türbinin önümüzdeki yılın ilk yarısında falan açılması dünyada farklı bir ses getirecektir." diyerek emperyalizme bağımlılığını somutlaştırmakla birlikte kendisini Rus emperyalizminin kucağına atarak var olan krizden kurtulacağını sanmaktadır. Akkuyu ile yetinmeyen ve bugünlerde kurtarıcı olarak gördüğü Rusya'ya layık olmaya çalışan Erdoğan, bağımlılığını kanıtlarcasına nükleer santral için Sinop'u da ısrarla öne çıkarmaktan geri durmadı. Erdoğan, "Bu arada sizinle Sinop'u da konuşmuştuk. Sinop'la ilgili bir adım atılabilirse bu, tabii çok daha farklı bir çarpan etkisi yapacaktır. Bu konularda Türkiye-Rusya iş birliği, tabii Akkuyu bizim yüzde 10 enerji ihtiyacımızı karşılarken ikinci Sinop, o da bir yüzde 10 karşıladığı zaman yüzde 20 gibi enerji ihtiyacı-

mızı karşılamada bu iki nükleer enerji santralının çıkaracağı ses dünyada çok farklı olacaktır." söylemiyle Rus emperyalizmine yanaştığını gösterdi.

Kapitalist sistemin

gizleyemediği resesyon hali, emperyalist saldırıları artırırken yarı sömürgelerdeki bağımlılığı da kaçınılmaz kılmaktadır. Yarı sömürgelerde daha keskin hissedilen kriz, o krizden kurtuluş için emperyalist sömürüye daha çok ödün vermeyi doğurmaktadır. Bugün Türkiye'nin toprağını, iş gücünü ve siyasi kararlarını şekillendirdiği ancak enerji çıktısının büyük çoğunluğunun topraksız ve işçisiz (inşaat işçiliği) Rusya'ya bırakılması emperyalist kuşatmanın bir sonucu olarak karşımıza çıkmaktadır. Emperyalizme bağımlı ekonomik ve siyasi yapıların kendi varlıklarını korumalarının birincil koşulu egemenlerin belirlediği ölçüde siyasi güzergâh belirlemek ve şart koyulmaksızın onların kullarıyla geleceğini şekillendirmektir. Ondandır ki Astana görüşmesinde somutlaşan şey; emperyalist klikler isimleri değişerek birbirlerinin yerini alsın da Türkiye'nin emperyalizme dayanarak krizden kurtulma çabasının sanrıdan öteye gitmediği ve gidemeyeceğidir.

EMPERYALİZME BAĞLANAN BEL BÜKÜLMEME MAHKÜMDÜR

Astana görüşmesindeki açıklamalarında Akkuyu'daki doğa talanını, emperyalist boyunduruğu ve sömürüyü öven Erdoğan "Bu süreç içinde Akkuyu çok çok önemli bir adım. Akkuyu

Akkuyu NGS bölgesinde atık su arıtma tesisi için aylardır izin yok

HABER MERKEZİ- Mersin Akkuyu'da inşaatı devam eden nükleer santral bölgesinde atık su arıtma tesisinin olmaması santralin tedbirsizliğini gözler önüne sererken santral sonrasında nüfusu artan Akkuyu'da kanalizasyon ve atık su sorunu her geçen gün büyümeye devam ediyor. Mersin Büyükşehir Belediyesi'nin arıtma tesisi için öne sürdüğü projeye ise bakanlık tarafından beş aydır cevap verilmediği belirtiliyor.

Akkuyu Nükleer Santral İnşaatı Nüfusu 13 Kat Artırdı

Santral inşaatının gerçekleştiği Gülnar'a bağlı Büyükeceli Mahallesi'nin yerleşik nüfusunun 1500 civarında olduğu ifade edilmektedir. Santral inşaatının beraberinde getirdiği işçi göçü ve istihdam yöre nüfusunu yaklaşık 20.000 civarına yükseltti. 2014 yılına kadar belde statüsünde bulunan yöre için kurulan altyapı da şu an yetersiz kalmakta ve evsel atık su sorununu ortaya çıkarmaktadır.

Paket Arıtma Tesisine Hazine'den Cevap Verilmiyor

Yakın zamana kadar Akkuyu Nükleer Santrali içinde yer alan paket arıtma tesisinde arıtılan atık sular, artan nüfusla birlikte tesisin yetersiz kalmasıyla işlevini yitirdi. Bununla birlikte Mersin Büyükşehir Belediyesinin atık su sorununun giderilmesi için sunduğu paket arıtma tesisi projesine Hazine, tesisin yapılacağı araziyle ilgili tahsis talebine aylardır yanıt vermiyor. MESKİ ise her gün vidanjörler ile atık suları alarak Silifke, Aydıncık ve Bozyazı'daki tesislere taşımak zorunda kalıyor. Bu taşımanın maliyetli ve uğraştırıcı olmasından dolayı sorunu gidermediği daha da çıkmaza soktuğu ifade ediliyor.

Altyapı Yapılmadan Üstyapıya Başlanıldı

Akkuyu Nükleer Santral inşaatının plansız ve acelece yapımına başlanmasıyla birlikte inşaat öncesi altyapı çalışmalarının gerçekleştirilmediği ve bunun sonucunda altyapı sorunlarının meydana geldiği biliniyor. Yerel halk da inşaat öncesinde hiçbir çalışmanın yürütülmediğini ve santral inşaatına bu şekilde başlanıldığını belirtiyor.

Geçtiğimiz günlerde belediye meclisinde gündeme getirilen santral inşaatı için belediye başkanı şu açıklamayı yapmıştı: "Orada çok büyük sıkıntılar çekiyoruz. İmar yok, nüfus arttı, binlerce insan geldi. Çadır kentler veya konteyner kentler kurulmuş binlerce insan çalışıyor. Onların yarattığı yükü bölge taşımakta zorlanıyor çünkü hazırlık yapılmamış, her şey oldubittiye getirilmiş."

Saldırlara karşı ortak duruş çağırısı

HABER MERKEZİ- Avrupa Partizan, TC'nin gerillaya yönelik kimyasal silah kullanımına ilişkin açıklama yaptı.

Avrupa Partizan'ın açıklaması özetle şu şekilde:

"Faşist diktatörlük işçi sınıfına, emekçilere ve Kürt ulusuna karşı topyekûn mücadele seferberliğini sürdürmektedir. (...) Kürdistan'ın her parçasında Kürt ulusal kazanım-

ları ve Kürt Ulusal Hareketi askeri-politik kuşatma altındadır. Irak Kürdistanı ve Suriye Kürdistanı'nda fiili işgal ve gerilla güçlerine yönelik imha savaşı yoğunlaşmış şekilde sürmektedir..."

"Irak Kürdistanı'nda Zap, Avaşin ve Metina'da gerilla alanlarına yönelik başlattığı saldırılarda ilerleme kaydedemeyen ve gerillanın güçlü direnişiyle karşılaşan faşizm, çareyi kimyasal silah kullanmakta buldu. Faşizmin, NATO destekli en ileri teknolojik silahlarla yürüttüğü savaşta yaşadığı tıkanmayı 'Kimyasal silah' ile aşmaya çalıştığını görüyoruz. Gerilla karşısında ilerleye-

meyen NATO'nun ikinci büyük ordu su, çaresizlik içinde olduğunu böylece göstermiş oldu.

"Faşist diktatörlük, Kürt Ulusal Mücadelesi'ne yönelik imha savaşında her türlü politik ve askeri yola başvurmakta. (...) (U)nutulmamalıdır ki gerillaya karşı yürüttüğü savaşta kendi yasalarını, bağlı olduğu uluslararası kuralları çiğnemedi sistematik bir çizgiye sahiptir. Emperyalist sistemin ve onun uşaklarının ezilen halklara ve uluslara karşı savaşımında bu durum bir katedir. Faşist diktatörlük için söz konusu gerilla mücadelesi olduğunda ise bu tutum temel dayanağıdır. Elindeki tüm askeri donanımı, politik aygıtları, ideolojik argümanları, psikolojik savaş gereçlerini kullanmaktan geri durmaz.

"Zap, Avaşin ve Metina'da 6 aydır sürdürdüğü imha savaşında da aynı yolu seçmekten çekinmemiştir. En hızlı ve en etkili şekilde gerillayı imhaya

odaklanan bir haksız savaş konumlanışındadır. 17 gerilla bu şekilde barbarca katledilmiştir.

"Faşizmin Kürt Ulusal Mücadelesi'ne yönelik kendi sınırları içinde ve dışında yürüttüğü saldırılara karşı açık, net ve kararlı bir mücadele hattı kurulmalıdır. (...) Tüm alanlarda elimizdeki tüm olanaklarla, araçlarla, yöntemlerle faşist diktatörlük hedefe konulmalı, saldırılar en geniş kesime teşhir edilmelidir.

"Tüm Avrupa kamuoyunu, tüm faaliyetçilerimizi, tüm kurumlarımızı bu eksende yoğunlaşmaya, sokağa ve eyleme geçmeye çağırıyoruz. Faşizmin saldırılarına karşı ortak duruş, güçlü kitle hareketi ve yaygın şekilde güç ve olanaklarımızı harekete geçirerek mücadele konumlanışı alalım. Gerçekleşen eylemlere aktif katılım, alanlardaki tüm ilerici-devrimci-demokrat güçlerle ortak, kitlesel ve yaygın eylemler örgütleyelim."

Avrupa'da kimyasal silah kullanımına karşı eylemler

HABER MERKEZİ- Avrupa'nın birçok bölgesinde TC'nin gerillaya karşı kimyasal silah kullanması protesto edildi. Binlerce kişi sokaklara dökülerek TC devletine duyulan öfkeyi haykırdı.

ALMANYA

Almanya'nın Stuttgart kentinde faşist Türk devletinin 17 gerillayı kimyasal silahla katletmesi protesto edildi. Stuttgart Kürt Kadın İnişiyatifi öncülüğünde yapılan yürüyüşte kitle katliamları lanetledi.

Alman polisi YPG ve YPJ bayraklarının taşınmasının yasak olduğu gerekçesiyle yürüyüşte provokasyon yaratmak istedi. Polisin yürüyüşü engelleme çabası nedeniyle uzun süre yürüyüş başlatılamadı.

Sonrasında yürüyüşe geçen kitle Alman devleti, AB emperyalistleri ile NATO'nun finanse ettiği savaşları protesto ederken Avrupa ülkelerinin sattığı kimyasal silahlarla Kürt halkının ve Kürdistan doğasının katledilmesi şiddetle kınandı.

"Justice For Kurds" (Kürtlere adalet), "PKK von der EU Terrorliste Streichen" (PKK'yi terörist örgütler listesinden çıkarın) pankartları açıldı.

Yürüyüşte Partizan ve MLKP destek verdi. Kitle yürüyüş boyunca "Biji Gerilla", "Şehit Namirin", "Yaşasın Enternasyonal Dayanışma" ve "Faşizme Karşı Omuz Omuza" sloganlarını atıldı.

HOLLANDA

Demokratik Kürt Toplum Merkezi'nin çağırısı ile faşist Türk devletinin gerillaya karşı kimyasal silah kullanımını protesto etmek için Hollanda'nın Den Haag şehrinde protesto eylemi gerçekleştirildi.

Maniveld alanında saat 14:00'te toplanan yüzü aşkın kişi yürüyüş boyunca

atılan sloganlar ile faşist TC devletini teşhir etti. Avrupa Birliği ve NATO da yapılan konuşmalar ve sloganlar ile teşhir edildi. Yaklaşık 1 saatlik yürüyüş yapılan konuşmaların ardından sona erdi.

Hollanda Partizan'ın da katıldığı eylemde iki aydan fazladır protesto edilen OPCW (Kimyasal Silahların Yasaklanması Örgütü) protesto edildi.

"NATO Finanse Ediyor Türkiye Bombalıyor!", "Biji Berxwedana Gerilla!", "Zap, Avaşin, Metina Berxwedana

Gerilla!", "Şehit Namirin!" sloganları atıldı.

FRANSA

Avrupa'nın birçok kentinde yapılan kitlesel protestolardan biri de Fransa'nın başkenti Paris'te gerçekleştirildi.

CDK-F'nin (Fransa Demokratik Kürt Konseyi) organize ettiği eylem Paris'in République meydanında başladı. République'de toplanan binlerce kişi buradan Bastil meydanına kadar yürüdü. Yürüyüş kortejinin en önünde faşist Türk devletinin kimyasal silah saldırıla-

rında şehit düşen 17 gerillanın fotoğraflarının yer aldığı pankart, dövizler ve arkasından "İntikam" yazılı pankart taşındı. Aralarında Partizan'ında yer aldığı kitle sık sık "İntikam", "Şehit namirin", "Biji Berxwedana Gerilla", "Katil Erdoğan" sloganlarını attı. Bastille meydanına ulaşan kitle, burada kimyasal saldırılar sonucu şehit olan 17 gerilla anısına saygı duruşunda bulundu. Saygı duruşu sonrası CDK-F Eşbaşkanları Xanê Akdoğan ile Abdullah Ülmez birer konuşma gerçekleştirdi. Abdullah Ülmez konuşmasında "iki

Kürt Toplum Merkezi'nin çağırısıyla bir araya gelen aralarında Partizan'ında olduğu binlerce kişi, Zap, Avaşin ve Metina'da gerillanın direnişi karşısında acizleşen faşist TC devletinin kimyasal silah kullanımını protesto etti.

Zürih Rathausbrücke önünde toplanmaya başlayan binlerce kişi, yoğun öfkesiyle "Biji berxwedana Gerilla" sloganlarını attı. Kimyasal silah sonucu katledilen 17 gerilla şahsında yapılan saygı duruşunun ardından "Şehit Namirin" sloganları yükseldi. Saygı duruşundan sonra CDK-S (Demokratik Kürt Toplum Merkezi) Eşbaşkanı Selma Süreer bir konuşma yaptı. Süreer, Türk devletinin gerillaya yönelik kimyasal gazlar kullandığına dikkat çekerek, "Kimyasallarla 17 gerilla şehit edildi. Bu alçakça saldırıya karşı gerillayı sahipleniyoruz. Bu insanlık suçuna karşı dünya sessizdir. İşgalci devlet bu sessizlikten güç alarak saldırılarını gerçekleştiriyor. Her alanda sesimizi yükseltip gerillaya sahip çıkacağız." dedi.

Ardından yürüyüşe geçen kitle en önde 17 şehit gerilla fotoğraflarının yer aldığı pankartı taşıdı. Almanca "Faşist Türk Devletinin Gerillaya Yönelik Kimyasal Saldırısına Karşı Mücadeleye!" Yazılı Partizan pankartı yer aldı. Kitle, yürüyüş boyunca sloganlarla kimyasal silah kullanılmasını protesto etti. Ayrıca sık sık "Kürdistan Faşizme Mezar Olacak", "Vur Gerilla Vur, Kürdistanı Kur", "Şehit Namirin" sloganlarıyla miting alanına gelindi.

Sonrasında TKP/ML adına yapılan konuşmada faşizmin topyekûn saldırılarına dikkat çekilerek, gerilla mücadelesinin önemi üzerine duruldu ve direnen gerilla selamlandı. Miting alanında yapılan konuşmalarla ve sloganlarla eylem sonlandırıldı.

İSVİÇRE

İsviçre'nin Zürih kentinde Demokratik

GERÇEKLER DEVRİMCİDİR, SANSÜRLENEMEZ!

İktidar blokunun "Dezenformasyon Yasası" adını verdiği "Sansür Yasası" geçtiğimiz hafta Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Birçok kesimin karşı çıktığı bu yasa muhalif, devrimci, demokrat basın sesini kısmak için ortaya atıldı. Neden bu kesimleri etkileyeceğini gayet iyi biliyoruz çünkü burjuva-feodal medyanın halka gerçekleri anlatma gibi bir ideali yok. Halka gerçekleri anlatma görevi burada devrimci basına düşmektedir. Devrimci basının sesi türlü yasalarla, engellemelerle ve tutuklamalarla kısılmaya çalışılmaktadır. İktidar blokunun her türlü girişimi gerçeklerin halka ulaşmasını engelleme amacı taşımaktadır. Ne sansür yasası ne tutuklamalar önümüzdeki görevi yapmamızı engelleyebilir. "Dezenformasyon Yasası" ile birlikte önceden çok da özgür olmayan basının şimdi yasayla daha fazla zincirleneceğini söyleyebiliriz. Tabii basının bahsettiğimiz anlamda özgür olabilmesi için alt-üst oluş yani devrim gereklidir. Çünkü yaşadığımız sistemin faşist niteliği dolayısıyla özgür bir basından bahsedemeyiz. Daha önceki yazımızda bahsettiğimiz gibi basın, egemen sınıfların kontrolü altındadır.

Bu yasa yürürlüğe girdiğinden itibaren iktidar blokunun sıkıştığı anlarda sığınabileceği bir liman olma özelliğini göstermeye başladı. 41 kişinin hayatını kaybettiği maden katliamına ilişkin "Sayıştay Raporlarındaki uyarı ve öneriler dikkate alınmadı" söylemi dezenformasyon içerikli haber olarak nitelendirildi. Fahrettin Altun'un başında olduğu İletişim Başkanlığı dezenformasyon haberle-

re karşı kamuoyunu bilgilendirmek iddiasıyla "dezenformasyon bülteni" yayımlamaya başladı. Bu bültenlerde "Soma ve Ermenek katliamlarından sonra gerekli iyileştirilmeler yapılmadı" içerikli haberler yalanlandı. Halk arasında tepkiye sebep olabilecek haberlerin çoğu bu bültende yayımlanmış, devlet kendisini haklı göstermeye çalışmıştır. Bu haklı gösterme 17-23 Ekim tarihleri arasında yayımlanan bültende de devam etti. TC'nin kimyasal silahla katlettiği gerillalara ilişkin haberler "dezenformasyon bülteni"nde yer aldı. Kimyasal silah kullanımı söylemini ortaya atanların "PKK sempaticisi", "terör örgütünün propaganda aracı" ve "Bu dezenformasyon, çökme noktasına gelen terör örgütünün beyhude çırpınılarıdır" söylemleri bültende yer aldı. Biliyoruz ki çırpınıta olan gerilla değil gerillanın direnişi karşısında uğradığı hezimet sonucu kimyasal silahlara sarılan TC devletidir. Dezenformasyon Bülteni'nde Türkiye'nin 92 mülteciye kötü muamelede bulunduğu iddiası yer aldı. Söz konusu haberde Yunanistan Göç ve İltica Bakanı Notis Mitarachi'nin iddiası bulunuyor. Bu iddia bültende yalanlandı. Yeni yasayla "yalan" haber yayma suçuna 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası getiren maddede (29. madde), "halkı yanıltıcı bilgiyi alenen yayma" suçu tanımlanıyor. Suçun oluşması için ise; yayılan haber gerçek değilse, ülkenin güvenliği ve kamu sağlığını ilgilendiriyorsa, halk arasında korku, panik ve endişe oluşturma kastı varsa, kamu barışını bozmaya yönelik ve aleni ise şeklinde 5 şart aranıyor. Mitarachi'nin iddiasında bu 5 madde de mevcut.

Yunanistan Göç ve İltica Bakanı bu iddiaları ortaya atarken Türkiye'deki "dezenformasyon yasasından" haberi olmasa gerek!

Sansür Yasası'nda en çok tepki çeken madde 29. madde oldu. Yukarıda da bahsettiğimiz madde "yalan" bilgi yayanlara hapis cezasını getiriyor. Ayrıca "Failin, suçu gerçek kimliğini gizlemek suretiyle veya bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi halinde, yukarıdaki fıkraya göre verilen ceza yarı oranında artırılır." maddesi de 29. madde kapsamında. Türkiye'de Twitter paylaşımlarından bile "örgüt propagandası" yapıldığı iddiasıyla çok sayıda kişi yargılanırken bu maddeyle hakkında dava açılacak insan sayısının oldukça artacağı kesin.

AKP Maraş Milletvekili Ahmet Özdemir, kanun teklifine ilişkin görüşmeler sürerken yaptığı konuşmada, söz konusu yasanın içeriğini Amerikalı ve Avrupalı temsilcilere anlattıklarını ve Amerikalı ilgililerle yasayı görüştiklerini söylemişti. Özdemir, Amerikalı bir yetkilinin "Bizim dezenformasyon yasamızla sizin yasanız birebir örtüşüyor." dediğini iddia etmişti. ABD Dışişleri Bakanlığı sözcüsü ise Türkiye basınında bu konuya ilişkin dolaşan iddiaları dezenformasyon olarak niteledi. Sözcü, Büyükelçilikten bir yetkilinin ABD'de benzer yasaların bulunduğunu söylediğine ilişkin iddiaları yalanladı, Amerika'da benzer yasaların olmadığını söyledi. Meclise sunulan her yasa tasarısının altını doldurmak için ortaya atılan "Avrupa'dan ileri, ABD'de de böyle" iddiaları bununla birlikte fos çıkmış oldu. Bir kez daha iktidar blokunun

"Avrupa" benzetmeleri yalan çıktı. Avrupa'da benzer yasanın olmadığına değinirken basının özgür olduğundan da bahsedemeyiz elbette. Çünkü yukarıda değindiğimiz gibi basın tüm ülkelerde hangi sınıf hâkimse onun egemenliği altındadır. Avrupa'da da durum böyledir. Örneğin Fransa'da 2020 yılında basının polislerin görüntüsünü almasını yasaklayan bir güvenlik yasası kabul edilmişti. Polisin halkın birikmiş öfkesiyle sokakları doldururken uyguladığı işkencenin basın tarafından görüntülenmesinin engellenmesi anlamına geliyordu. Bu yasaya karşı çokça tepki gelişti ve sonrasında halkın mücadelesi sonucu yasa geri çekildi. Başka bir örnek verecek olursak Almanya'da bireysel ifade özgürlüğü mevcut ancak bu "terör suçunu" kapsamıyor. Görüldüğü üzere egemen sınıflar kendi iktidar alanlarını sarsmayacak ölçüde özgürlük tanımlıyorlar. Bunun ilerisine giden, halka gerçekleri anlatan ve onları devrim mücadelesine seferber eden basın "ifade özgürlüğü" kapsamında yer almıyor.

Tüm dünyada hissedilen ekonomik kriz halkı daha fazla yoksullaştırmak için bugün bu yasanın yürürlüğe girmesi egemen sınıfların gelişecek isyanlara önceden aldıkları bir önlemdir. Sanal medya platformlarından gelişebilecek örgütlü tepkiler bile iktidarın egemenlik alanını sarsacak etki yaratmaktadır. Sansür Yasası ile gelişebilecek bu tepkiler sanal alemde sansürlenirse de sokaklara taşacak bir öfke mevcuttur ve bu öfke sansürlenemeyecek kadar şiddetli olacaktır.

KONUT SORUNU, "KENTSEL DÖNÜŞÜM" SALDIRISI VE MÜCADELE

Kentler genel olarak üretim ilişkileri içerisinde belirlenmektedir. Günümüzde ağırlıklı olarak sanayi üretiminin ihtiyaçlarına göre şekillenen ve zamanla devasa boyutlara ulaşan kentler, kapitalist üretim ilişkilerinin bir aynası gibidir. Sermaye kendini sürekli olarak büyütebilmek için emeği kendine çeker. Kapitalist üretim için vazgeçilmez bir zorunluluk olan iş gücü üretim merkezlerinde, başka bir deyişle kapitalist merkezler etrafında yoğunlaşır. Şehirler üretim merkezleri olarak büyürken yeni üretim alanları da hızla şehirleşir.

Kapitalist üretimin ihtiyaç duyduğu iş gücünün hazır bulunabilmesi için üretim merkezlerine yakın yerlerde -kent içerisinde veya çevresinde- konut olanağı sağlamak gerekir. İşçi konutları ister burjuvazi tarafından planlı bir şekilde oluşturulsun isterse işçinin kendisi tarafından inşa edilsin her durumda bu emeğin yeniden üretiminin ve dolayısıyla ücretin bir parçasıdır. Belli bir kent veya bölgede işçilerin konut ihtiyacının giderilmesi geçici veya kısmi bir çözümdür. Ancak kapitalizmin dengesiz gelişimi, aşırı üretim krizleri, rekabet, konut spekülasyonları ve sınıf mücadelesinin dolaylı ve dolaysız etkileri konut sorununu artırarak devam ettirir.

Sömürü ve sefalet kendini sadece üretim alanında göstermez. İşçi sınıfı bu baskı ve sömürüyü hem fabrika ve atölyelerde hem de yaşam alanlarında birlikte yaşar. İşçi sınıfının ortak hareket edebilmesindeki en önemli etken bu özdeşliktir. Toplumsal kesimler arasındaki sınıfsal ayrılık yerleşim alanlarında da kendini gösterir. İşçi sınıfının yaşam alanları yoksullukla, sefaletle belirlenmiş bir yalıtılmışlıkla karakterizedir. Yalıtılmışlık kontrolden görece uzaklığı da beraberinde getirerek özgün örgütlenmelere olanak sağlar.

Kentler ve özel olarak emekçilerin yoğunlaştığı yaşam alanları aynı zamanda iş gücünün yeniden üretim

alanlarıdır. Asgari yaşam ihtiyaçları karşılanarak işçinin üretim sürecine hazır bulundurulması ve aynı zamanda yeni nesil işçilerin (çocukların) yetiştirilmesi, işçiye ödenen ücreti belirleyen temel zorunluluktur. Aynı zorunluluk kent hizmetlerinin şekillenmesinde de geçerlidir.

Sermayenin emeğe duyduğu ihtiyaç, iş gücünün yeniden üretiminde devlete de görevler yüklemiştir. Kuşkusuz devletin bu tip görevleri üstlenmek zorunda kalması işçi sınıfının yürüttüğü mücadeleden kopuk olmamıştır. Tersine onun güç ve etkinliğine bağlı olarak artmıştır. İlerleyen süreçte, sermayenin ihtiyaçlarına paralel olarak, devletin bu talepleri geriye iterek

Balkanlar olmak üzere ülke dışından göçler de yaşanmıştır. Bu yıllar aynı zamanda Türkiye ekonomisi ve siyasetinde çeşitli değişimlerin yaşandığı yıllardır. ABD başta olmak üzere emperyalist devletlerle yoğunlaştırılan ilişkiler, ABD merkezli "Marshall yardımı" bünyesindeki sermaye ihracını içeren yatırımlar, ithal ikame politikalarının hayata geçirildiği ekonomide belli bir ilerleme sağlamıştır. Bu dönemki kentleşmeyi Türkiye'de belli bir gelişme gösteren kapitalist üretim ve bu üretimin ihtiyaç duyduğu iş gücü kaynağına bağlı olarak ele almak gerekir. Söz konusu olan nicelik olarak gelişen Türkiye işçi sınıfının konut ihtiyacının dolaysız bir yansımasıdır.

faşist grupların ve çetelerin saldırılarını yoğunlaştırdığı bir ortamda gecekondu alanları hızla politikleşmiş ve egemenler açısından ciddi tehlike olarak görülmüştür. İşçi sınıfı hareketi gelişmiş, devrimci örgütler işçi ve emekçi kitleler içerisinde kitlesel bir boyut kazanmıştır. Bu koşullarda, gelişen gecekondu hareketi artık devlet için farklı tehlikeler göstermeye başlamıştır. İlk ve en önemli örneği 1 Mayıs Mahallesi'nin kuruluşunda gözlemlenen hareket, diğer alanlarda da örnek alınmaya başlamış, birçok yerde devrimcilerin etkisi altındaki gecekondu mahallerinin sayısı artmıştır. 12 Eylül Askeri Faşist Cuntası ile birlikte devrimci örgütler büyük darbeler alırken söz konusu harekette de ciddi gerilemeler yaşanmıştır. Ancak işçi ve emekçi kitlelerin ilerleyen süreçte daha dağınık ve bireysel de olsa gecekondu yönetimi devam etmiştir.

'80 sonrası neoliberal ekonomi politikaları çerçevesinde her alanda olduğu gibi kentleşme dinamiklerinde de önemli değişimler kendini göstermiştir. '80'li yılların sonlarına kadar görece daha yavaş ilerleyen neoliberal dönüşüm '90'lı yıllar ve özellikle 2000'li yıllarda büyük bir hız kazanmıştır. Özelleştirmeler, esnek üretim, taşeronlaştırma, bankacılık ve finansın gelişimi, tarımda yeni biçimlerde gelişen bağımlılık ilişkileri ve bunun getirdiği tasfiyeler, doğal kaynakların talanı vb. bu dönemi tanımlayan belli başlı noktalar olarak öne çıkmıştır. Yine T. Kürdistanı'nda yaşanan savaş, ekonomik yıkım ve göç çok yönlü etkileriyle dönemin şekillenmesinde önemli sonuçlar doğurmuştur.

Kentler açısından '80 sonrası, egemen sınıfların merkezi kontrol, planlama ve yönlendirmesinin artmasıyla öncesinden ciddi bir farklılık göstermiştir. Konut ve yerleşim politikalarında, seçim taktikleri ve yerel yönetim uygulamalarından ileri gelen belli boşluklar yaşansa da artık kentten sağlanan rantın asıl sahibi büyük ser-

kazanılmış hakları tırpanlamaya başlaması kentlerdeki çelişkileri de geliştirmiştir. Diğer yandan sermayenin gelişimi ve çok daha büyük boyutlara ulaşmasıyla birlikte kentler pazar ve tüketim merkezleri olarak da büyümüş oldular. Aynı zamanda sermaye birikiminde yeni roller kazanarak kentin kendisi özde sınıfsal olan özgün çelişkileri de geliştirir.

TÜRKİYE'DE KENTLEŞME...

Türkiye'yi incelediğimizde kent olgusunun büyük oranda 1950'li yıllarla birlikte tartışma konusu olduğunu görürüz. 1950'li ve '60'lı yıllar kırdan kente kitlesel göçlerin yaşandığı yıllardır. Kırdan göçlerin yanında başta

Başta İstanbul olmak üzere büyük şehirlere göç devam ederken 1970'li yılların ilk dönemlerinde devletin gecekondu yerleşimlerine küçük çaplı müdahaleleri de başlar. Bu dönemin sonlarına doğru sadece kırdan kente göçler değil kentten kente göçler de başlıca biçimlerden biri haline gelir. Devletin çözüm üretmediği koşullarda, artan konut ihtiyacını halkın kendi olanaklarıyla çözme eğilimi ağır basar.

'70'li yılların sonları halkın devrimci örgütlerin önderliğinde konut sorununa alternatif müdahalelerde bulunduğu yıllardır. Gecekondu mafyasının halkın konut ihtiyacı üzerinden önemli rantlar elde ettiği, devletin,

maye (devlet/TOKİ, yerel yönetimler, şirketler) olmaya başlamıştır.

“KENTSEL DÖNÜŞÜM” STRATEJİSİNİN ORTAYA ÇIKIŞI

2000 sonrası kentlerin sermaye birikiminde oynadığı rol açısından yasal mevzuat ve uygulamada geniş kapsamlı örnekler ortaya çıkmıştır. “Kentsel dönüşüm” bir strateji olarak tanımlanmaya başlanmış, devlet/TOKİ, yerel yönetim ve özel sektör iş birliği hız kazanmıştır. “Kentsel dönüşüm” yasalara girmiş, “yerel yönetim reformu” adı altında tüm yerleşim alanlarında sermayenin rahatlıkla cirit atabileceği koşullar yaratılmıştır. 2004’le birlikte kentsel dönüşüm kanun tasarıları sürekli olarak gündemde kalmış ve yeni yasal düzenlemeler peş peşe gelmeye başlamıştır. “Kentsel dönüşüm” politikaları bu dönemde ya var olan kanunlarda yapılan değişiklikler ya da ayrı başlıklar altında yasa ve yönetmelik hazırlanarak devreye sokulmuştur. Daha önceki görece sınırlı uygulamaları saymazsak “Dikmen Vadisi Kentsel Dönüşüm Projesi” gecekondu bölgeleri için hazırlanan ilk kentsel dönüşüm projesi olmuştur. 2004-2005 yılları AKP hükümeti tarafından “kaçak yapılaşmayla mücadele yılı” ilan edilerek başta İstanbul olmak üzere ülke genelinde türlü gerekçelerle yıkım saldırılarının yoğunlaştığı bir dönem haline gelmiştir. Devamında farklı zaman ve bölgelerde çeşitli projeler hayata geçirilmiş ya da halkın direnişi karşısında ertelenmek zorunda kalınmıştır. Egemen sınıflar ve onların hükümetteki temsilcisi AKP tarafından sermaye birikiminin temel yöntemlerinden biri olarak görülen yıkım projeleri, 2001’e gelindiğinde artık Türkiye tarihinde işçi sınıfı ve emekçilere yönelik en kapsamlı saldırı stratejilerinden biri haline gelmiştir.

Van depreminin ardından “kentsel dönüşüm” adı verilen yıkım ve rant politikalarına hız verildiği gözlemlenmektedir. Özellikle İstanbul üzerinden yürütülen tartışmalarda şehirlerin depreme hazır olmadığı en temel argüman olarak öne çıkarılmaktadır. Hükümetin halkı ikna edemediği ve uygulama noktasında ağırdan almak zorunda kaldığı bir ortamda deprem riski hükümete arayıp da bulamadığı fırsatı vermiştir. Deprem bahane edilerek yapılan yasal düzenlemelerde projeyi hayata geçirmeyi amaçlayan birçok taktik yöntem dikkat çekmektedir. Bunların hiçbirinin halkı depremden korumak amacı taşımadığı zamanla açık biçimde ortaya çıkmıştır. Halk bunu kendi deneyimleriyle öğrenmiştir veya öğrenmektedir. Fakat asıl öne çıkan ve vurgulanan noktayı “kamulaştırma” yani zor yöntemi oluşturuyor.

Son “kentsel dönüşüm” saldırısı, Türkiye’de egemen sınıfların kentleri, merkezi planlamalarla yeniden inşa etmeyi amaçlayan en kapsamlı girişimidir. En genel anlamıyla devlet, hükümet, TOKİ, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, büyük şehir belediyeleri ve yerel yönetimler bu sürecin örgütleyicileri olarak aynı zamanda kazanan tarafta olmayı hedefleyeceklerdir. Büyük inşaat firmaları ve bankalar ise sermaye yatırımlarına oranla en fazla kâr elde edecek kesimler olmaktadır. Ülkemizde kentsel dönüşümün özünde zor tehdidi ve dolaysız zor uygulamasıyla bir el koyma ve yıkım saldırısı olduğu belirtilmelidir. Bunun kapitalizm tarihindeki adı “mülksüzleştirme yoluyla birikim”dir. El konan mülkün; yani ev, arsa ya da binanın yerine verileceği söylenen ama gerçekte mülkü elinden alınanların semtlerinden sürülecekleri, borçlandırılacakları ya

da kiracı konumuna düşecekleri bir model ortaya çıkmaktadır. Borçlandırma ve ipotek altına alma, el koyma ve yıkımın ardından bu modelin tamamlayıcı olmaktadır. Yine ev, arsa ve kira spekülasyonlarıyla metaların gerçek değerlerinin üzerinde fiyatlandırılması önemli bir rant kaynağını ortaya çıkarabilmektedir.

Bu yolla ayrıca borç ve ipotek tehdidi altındaki işçi sınıfı ve emekçilerin üretim alanında patronla pazarlık gücünün yok edilmesi yönündeki amaç belirtilmelidir. Eğer sahip olabilmişse ipotek altındaki evine el konacağı korkusu işini kaybetme kaygısıyla birleşerek devletin ve patronların belirlediği çalışma koşulları ve ücretlere itiraz edememe gibi durumları yaygınlaştıracaktır. Özellikle de yedek iş gücünün, yani işsizlerin bu kadar yüksek sayıda olduğu bir ülkede, eğer planlandığı şekilde hayata geçerse uygulamanın nasıl sonuçlar yaratacağını kestirmek güç değildir.

EKONOMİK KRİZ, HIZLANDIRILAN SALDIRILAR VE DİRENİŞ

Günümüzde projelerin, planların, yasaların, yönetmeliklerin, yalan ve demagogilerin ortada bolca dolaştığına tanık oluyoruz. “Kanal İstanbul” örneğinde olduğu gibi devasa bir alanı kapsayan ve yeni kent planlarını içeren kapsamlı saldırılar ve doğa katliamları yaşanmaktadır. Bu örnek “kentsel dönüşüm” projelerinin emperyalizmin çıkarlarına da dayandığını apaçık gösteren bir örnektir. Gelişen uluslararası kriz koşullarında parasal sıkılaştırma politikalarıyla bu “devasa projenin” en azından şimdilik rafa kalktığı görülmektedir! Bunun dışında İstanbul’da Tozkoparan, Fetihtepe, Tokatköy ve Şahintepe gibi mahallelerde yaşananlar, ekonomik kriz girdabındaki egemenlerin panik halinde gecekondu sahibi halka saldırdığını göstermektedir. Bugün 1 Mayıs Mahallesi’nde de ortaya çıkmaya başlayan imar planları, egemenlerin on yıllardır başaramadıkları yıkımlarla ilgili yeni bir atak içerisinde olduğunu göstermektedir. Egemen sınıflar ve devlet “kentsel dönüşüm” saldırılarında önemli bir deneyim kazanmış ve yıkımları çok yönlü operasyonel bir strateji haline getirmiştir. Dün en fazla dillendirilen “afet riski” bahanesi korunmakla beraber buna birçok yasa ve yönetmelik eklenmiş,

biri olmazsa diğerinin ileri sürüldüğü ve halkın manipüle edilmeye çalışıldığı uygulamalar ortaya çıkarılmıştır. Bu saldırılara ve saldırı planlarına karşı kimi yerlerde direnişler baş göstermiş kimi yerlerde ise halkı bilinçlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Kentsel dönüşüm uygulamalarında öne çıktığı şekliyle sermayenin değer ölçütüne, kâr ve rant sağlama amacına karşı kullanım değeri ve halkın dolaysız barınma ihtiyacının öne çıkarılması gerekmektedir. Sermayenin belirlediği kavram ve tartışmaların dışına çıkılmadığında haklı taleplerin yeterince ifade edilemeyeceği ve halkın kendi dilinin yaratılmayacağı açıktır. Yıkımlara karşı çıkmakla sınırlı kalmayıp belli talepler ve alternatif önerilerle mücadelenin zenginleştirilmesi egemenlerin yalanlarını açığa çıkarmakta özel bir rol üstleneceği gibi koşullarının olduğu durumda halkın demokratik inisiyatifine dayalı çözüm örneklerini de ortaya çıkaracaktır. Merkezi planlama ve dayatmalara karşı, yaşam alanlarındaki halkın demokratik kararlarının esas alınması; deprem, altyapı ve konut sorununa halkın inisiyatifinin tanındığı “yerinde çözümlerin” savunulması mücadeleyi zenginleştirecek belli başlı talepler olarak ifade edilebilir.

Egemen sınıfların kentsel dönüşüm stratejisine karşı işçi sınıfı ve emekçilerin de kendi mücadele stratejilerini oluşturmaları zorunludur. Mücadele stratejilerinin belirlenmesinde kuşkusuz ki asıl görev devrimci güçlere düşmektedir. Ancak bu stratejilerin soyut bir biçimde belirlenebilmesi mümkün değildir. Öncelikle somut araştırmalar yapılmalı, planlar öğrenilmeli ve belirlenen yıkım alanlarıyla bağlar güçlendirilmeli veya kurulmalıdır. Halka yönelik bilgilendirme çalışmaları yürütülmeli, bu sayede alanda yaşayan halkın genel profili ve yıkımlar konusundaki eğilimleri de açığa çıkarılabilmelidir. Açığa çıkacak durum, yapılacak çalışmalarda her alan özgülünde hangi konu, araç ve yöntemlerin öne çıkarılacağına dair veriler sağlayacaktır. Yıkım alanlarıyla kurulacak somut ve canlı bağlar her bir aşamada mücadelenin hangi zeminler üzerinden yükseleceğine ışık tutacaktır. Zira egemenlerin “kusursuz” proje ve planlarına karşın yıkım saldırısının, uygulamaya geçtiğinde, sınıf mücadelesinde bambaşka bir tablo ortaya çıkaracağı görülmelidir. Bu tabloda haklı talepler, mücadele ve direniş başat bir yerde olacak ve asıl savaş o zaman başlayacaktır.

EMPERYALİST ÇEKİŞMEDE MAŞA OLMAK

Son yıllarda sıklıkla bir masa etrafında görülen, itidalli ortaklık mesajları ile dostluk görüntüsü veren Türkiye ve Rusya arasındaki ilişkiler hem Rusya ile diğer emperyalistler arasındaki çelişkilerin hem de TC'nin uşak bir ülke olarak uluslararası politik arenada takındığı tavrı tartışması bakımından önemlidir. Suriye eksenli konularla sıklaşan görüşmeler ve S-400 füze savunma sisteminin alınması ile birlikte farklı bir görüntüye kavuşan iki ülke arasındaki ilişkiler aslında bu başlıklar ile sınırlı değildir.

İki ülke arasında 2015 yılında "uçak krizi" olarak anılan, TC'nin ABD emperyalizmi ve NATO'nun kendisine biçtiği "bölgeyi yeniden dizayn etme" görevi doğrultusunda oluşturduğu hareket tarzı ile gerdiği ilişkiler sonucunda, Rusya ile geçmişte ciddi oranlara yaklaşarak 37 milyar dolar seviyelerini gören ticaret hacminin hızlı bir biçimde düşmesine sebep oldu. Bu ticaret hacmi, TC açısından ithalat-ihracat dengesinin korunduğu bir biçimde gerçekleşmedi elbette. Bununla birlikte kriz döneminde TC'nin Rusya'ya olan ihracatı neredeyse durma noktasına geldi. Son yıllarda yeniden toparlanmakta olan ticari ilişkilerin, Erdoğan'ın ifadesi ile 100 milyar dolara çıkarılması hedefi ortaya atılırken, artan ticaret hacminin pek de Türkiye lehine gelişmediği de ortadadır. Geçmişte de özellikle petrol ve doğal gaz fiyatlarındaki artışlar ve başkaca hammadde fiyatlarında görülen keskin artışlar, iki ülkenin ticaret hacminde genişleyen bir görüntü oluştursa da bu genişleme dengeli olmamakta, TC'nin ithalat payının artması ile (Rus ihracatının artması ile) ortaya çıkmıştır.

Bugün görülen gelişim de özellikle enerjide ve emtialarda yaşanan arz kesintisi ve kısıtlamalar ile birlikte yükselen fiyatlardan kaynaklanmaktadır. Bunun için örneklerden biri Türkiye'nin doğal gaz ithalatıdır. 2022'nin yalnızca ilk 5 ayında Rusya'dan 10 milyar dolar değerinde doğal gaz ithalatı yapılmıştır. İlk yedi ayda ithalat toplamda 32 milyar dolar, ihracat ise 3,8 milyar dolar seviyelerine ulaşmıştır. Ardından, geçtiğimiz günlerde Türkiye hakkında açıklamalarda bulunan Putin iki ülke arasındaki ticaret hacminin geçen yıla oranla 2 kat arttığını belirterek bunun aynı zamanda yakın ilişkiler ile bağlantılı olduğunu ifade etmiştir. Gerçeklik ise Rusya'nın hammadde ve enerji ihracat fiyatlarındaki artışın ciddi boyutlarda olmasıdır. Türkiye'nin ise Rusya ile en ciddi ihracat payını meyve-sebze ve kimyevi maddeler oluşturmaktadır. Ancak ithalat ve ihracat rakamları arasındaki derin uçurum aynen mevcuttur.

Ekonomik ilişkilerin bu seyri, ABD-Türkiye arasında bir kopuş ve Türkiye'nin Rus emperyalizminin yörüngesine girme eğiliminde olduğuna dair kimi yorumların da ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Bunun yanında Suriye ekseninde Astana görüşmeleri, Ukrayna-Rusya arasındaki savaşta "denge" siyaseti, Rusya'nın Avrupa ile doğal gaz üzerinden yürüttüğü politikasında Türkiye'yi araçsallaştırması, Putin-Erdoğan arasındaki sıkı politik ilişkiler bu tartışmaları daha da güçlendirmektedir.

Ancak bağımlı ülkeler için eksen değişikliği, belirtildiği biçimde kolay gerçekleşecek bir durum değildir. Ayrıca Rusya'nın özellikle doğal gaz alanında ciddi bir aktör oluşu tek başına Türkiye'yi etkileyen bir durum değildir. Üretimde ciddi anlamda geri seviyede olan Türkiye ile olan ekonomik ilişkilerinde makas aralığının bu derece açık olması da bir sürpriz değildir. Bağımlılık düzeyini ve bağımlı bir ülkenin eksen değişikliğinde de belirleyici

olan faktör ticaret hacminin gelişkinliği veya gelişebilirliği değildir. ABD emperyalizmi ve AB'li emperyalistler ile daha gelişkin ticari bağları olmakla birlikte, esas sorun ülke ekonomisinin bel kemiğini oluşturan yabancı sermaye, döviz veya borç sorunu; tam hali ile emperyalist sermayeye muhtaç olma sorunudur. Bu da ekonomi açısından yapısal bir koşula işaret eder. Bağımlı bir yarı feodal ülke olan TC emperyalist sermayenin ülke kaynaklarını talan etmesine muhtaçtır. Bu sebeple de emperyalistler için en uygun pazar koşullarını yaratabilmek adına çabalamakta ve diğer pazar alanı olabilecek yani uşaklık yarışına aday olabilecek aktörler ile de çelişki içerisindedir. Bu alanda en büyük bağımlılığı ise ABD ve AB'li emperyalistler olmaktadır.

Yabancı sermaye bağımlılığı sadece ülke kaynaklarının emperyalistlerce talan edilerek komprador sınıfların kâr elde etmesi için değil, aynı zamanda borç miktarı ile de ilintilidir. Son yıllarda dünya üzerinde döviz

bağımlılığı en çok artan iki ülkeden biri olarak gösterilen Türkiye, 2022 Haziran'ı itibari ile 444 milyar dolar seviyesindeki dış borcu ile en ciddi ekonomik risk altında görülen ülkelerden biri durumundadır. Bu da dış sermayenin talanına daha uygun koşullar yaratmak adına ekonomik alandaki tüm savunmanın kaldırılmasına sebep olmaktadır. Bununla birlikte dış borcun büyük ölçüde İngiltere, AB ve ABD'ye olduğu da bilinmektedir. Ayrıca sermaye akışının da sağlandığı ülkeler bu ülkeler olmaktadır. Bu bağımlılık peşi sıra politik ve askeri bağımlılığı, diğer bağımlı ülkeler ile de çekişmeyi beraberinde getirmektedir. Elbette bağımlı bir ülke olarak TC, kendisine açılan alan dahilinde ve uluslararası alanda oluşan boşluklardan kendisine pay çıkaracak biçimde politik tavır alabilmektedir; ancak bunun da Suriye, Libya gibi örneklerde görüldüğü üzere bir sınırı vardır. TC, tüm bu alanlarda esasta ABD emperyalizminin yedek gücü ve diğer aktörlere karşı koz olarak kullanılmaktadır.

Bu sınırların S-400 sorununda olduğu gibi zorlanması durumunda ise uşaklık yarışında TC'ye rakip olabilecek diğer aktörler ön plana çıkarılmakta ve bir biçimde TC'nin blöfü cezalandırılmaktadır. Karşılığında ise talana daha açık hale gelmekte, deyim yerinde ise gardı düşmekte ve bağımlılığı perçinlenmektedir.

Tüm bu sebeplerle TC'nin yörünge değişikliği bugünden yarına kolayca gerçekleştirebileceği bir şey değildir.

Öncelikle belirtmek gerekir ki yakınlaşma görüntüsü kamuoyuna yansıyan veya yansıtılan bir halden ibarettir. Göstermelik bir yakınlaşma görüntüsü çizilmektedir. Ekonomik ilişkinin seyri Rusya ve birçok Batılı ülke arasındaki ilişkiden pek farklı değildir. Bununla birlikte son sürece kadar AB ile Rusya arasında daha karmaşık ancak daha dengeli bir ekonomik ilişkinin olduğu görülmektedir. Politik arenada ise ABD emperyalizminin bölgedeki askeri varlığı TC'yi çekişmenin ABD emperyalizmi lehine

tarafı ve Rusya açısından da muhatap kılmaktadır. Netice itibari ile bölgedeki çekişmede Türkiye, Suriye ve Libya başta olmak üzere birçok alanda ABD'nin doğrudan desteği veya iznine tabi olarak bir hareket alanı bulmaktadır. Dolayısı ile bu hareket alanı ABD çıkarları lehine Rusya'ya karşı gelişmektedir. Doğal olarak gelişen bu muhataplık durumundan da kimse esas olarak rahatsız değildir.

Son dönemde Ukrayna işgali sürecinde de Türkiye'ye biçilen rol, yine Batılı emperyalistlerin lehine sonuçlanmış ve TC-Rusya yakınlaşması olarak çizilen portrenin aslında TC'nin başta ABD emperyalizmi olmak üzere ne biçimde kullanıldığını da göstermiştir. En son Ukrayna ve Rusya ile oluşturulan tahıl koridoru anlaşmasına ev sahipliği yapan TC, lojistik ve denetim alanında da görev almıştır. Bu anlaşmadan günler sonra Rusya tarafından yapılan açıklamada açılan koridor üzerinden tahılın Afrika ülkeleri başta olmak üzere yoksul ülkelere gönderileceğinin belirtildiği; ancak tüm aktarımın AB'ye sağlandığı ve bu konuyu Türkiye ile görüşecekleri belirtilmiştir. Bu durum da Türkiye-Rusya ilişkilerinin içeriğini ve yönelimini somutlaştıran bir durumdur. Ayrıca Ukrayna işgali de dahil olmak üzere hemen hemen Rus emperyalizminin attığı her adımda TC bir biçimde Batılı emperyalistlerce Rusya'nın önüne sürülmektedir. Bu durum açıktr ki bir muhataplık doğurmakta ve istişare süreçlerinde TC'nin de yer almasına olanak vermektedir.

Batılı emperyalistler için ise TC'nin tampon denilebilecek pozisyonu elverişli olmaktadır. Birçok konuda TC öne sürülerek Rus emperyalizmine karşı hamleler uygulanabilmektedir. Ayrıca politik açıdan da Türkiye Batılı emperyalistlere rağmen küçük sayılabilecek, S-400 gibi başlıklar haricinde, bir tavır alamamaktadır. TC'nin Rusya'yı, Ortadoğu'dan Doğu Akdeniz'e ve daha birçok konuda kısıtlanan rolünü artırmak için politik bir kaldıracağı çevirme eğilimi ve yaklaşımı vardır. Ancak bu yaklaşım bir eksen kaymasına değil çeşitli emperyalist güçlerin kurduğu oyunda daha fazla oyuncak olmasına neden olmaktadır. Bugün tartışılan TC-Rusya yakınlaşmasına dair duruma buradan bakmak gerekir.

TC'nin ekonomik-siyasi sistemi köklü, derin bağlarla Batı emperyalizmine bağımlıdır. Bu ilişkileri koparmak bir yana esnetmeye yönelik hiçbir ekonomik-politik-askeri gelişme söz konusu değildir. Bir kopuş için yıkmak gerekli olan şeydir. Bunun olmadığı, tam tersi güçlendirmeye yönelik çabanın olduğu yerde Rusya eksenine kayış tartışması gerçekçi değildir.

KİMSE ÖYLE ŞEYLERİ KONUŞMUYOR ARTIK

“Kimse Öyle Şeyleri Konuşmuyor Artık” adlı tiyatro oyunu ekim ayında İstanbul Kadıköy’de bulunan Gazhane Meydan Sahnesi’nde izleyiciyle buluştu. 12 Eylül darbesinin etkilerini konu alan oyun izleyiciye birçok bakış açısı sunuyor. Müzik seçimlerinden aile diyaloglarına bir döneme tanıklık yapmamıza fırsat veriyor ve bunu özgün bir şekilde sergiliyor.

Oyun, hemşire bir kadının oğlu ve kardeşi arasında geçen diyaloglarla başlıyor. Tartışmalı aile ortamı ve ebeveyn yoksunluğu yaşayan bir çocuk bize klasik aile dramı izleyeceğimiz izlenimi veriyor ilk başta. Diyaloglarda çocuğun dayısına karşı öfke dolu olduğuna inanıyoruz; ancak içten içe bunun bir imrenme duygusu olduğunu fark ediyoruz. Örneğin dayısıyla ilgili düşüncelerini dışavurumla ifade ettiğinde dayısının dışarıdaki insanları daha çok düşündüğünü ama onunla ilgilenmediğini duyarız. Günlük yaşantımızda belki ailemizde, belki dışarıda karşılaştığımız benzer söylemlerde politik bir olayın kişisel yakınmalara konu edileceğini düşünürüz. Sonrasındaki “Dayım korkmazdı, ben korkağım” cümlesiyle kişinin dayısına olan hasretinden çok ona imrenişi ön plana çıkar ve oyunun kişisel serzenişlerden çok daha fazlası hakkında olduğunu görürüz. Dayı Askeri Faşist Cunta döneminde bir devrimcidir. İşkencelerden geçirilmiş, hayatını mücadeleye adanmış biri.

TC’NİN KAYBETME GELENEĞİ

Sokağa çıkma yasağı başlamadan oğlunun evde olmadığını gören hemşire kadın sokağa oğlunu aramaya

çıkarak. Gecenin o saatinde, darbe döneminde izinsiz sokakta olmak... Bir faili meçhulun yaşanacağı izlenimini hemen alıyoruz. Hemşire kadın sokaktayken başına gelebilecek en kötü şey gelmişti belki de. Hem bir ailenin uçuruma sürüklenmesi hem de kuşaklar sonrası aydınlatılmayan cinayet... Kadın sorguya çekilir ve bir daha haber alınamaz. Bunu yansıtmaya oyunun gerçekle bağlantılı olduğunu görüyoruz. Oyunda da cinayetin arkasındakilerin kim olduğu aydınlatılmaya çalışılıp bunun için bazı bedeller ödenirken bugün de sokaklarda evlatları “kaybedilen” annelerin hesap sormasına tanıklık ediyoruz.

İki kişinin de ölümü aile için yıkıcı olmalı elbette. Dayının akıbetinin farklı olduğunu düşünmüş olabiliriz ancak bu gerçekçi olmazdı. Hemşirenin kemikleri mevcutken dayının mezar yeri bile olmamıştır.

Devletin ölümlerden haz etmemesi ne kadar da güncel. Günümüzde de devlet savaşçıların defnedilmelerine, hatta mezarlarına saldırmaktadır. Ölümler ölmemiştir, fikirleri ardıllarında yaşam bulmuştur. Arkalarında hesaplarını soracak birilerini bırakmışlardır; devletin korkusu bundandır.

Oyunda da arkada kalan biri vardır. Hemşirenin oğlunun bir kızı vardır. Ebru, babasız büyümüştür tıpkı babası gibi. Babasıyla yüzleşmesi 35 yaşındayken gerçekleşmiştir. Darbenin izleri babasında süregelmiştir. Annesini ve dayısını kaybeden kişi kızına ebeveynlik yapamamıştır. Dayısına yakındığı aile hasretini kendi kızı şimdi ona yakınmaktadır. Ebru ve babasının ilk yüzleşmesi sanrılı geçer. Ebru

başına geleceklerden habersizdir ve ilk görüşmelerinde babasının koşullarını anlatmasını umursamaz. Darbedir sonuçta, gelip geçer, insanları kızını bırakacak kadar etkilememeli diye düşünür. Babasını hem ilk hem de son görüşü olur bu. Yaşlı adam daha fazla kaldıramaz yaşadıklarını. Ebru babasıyla görüşmesinde bir kız kardeşi olduğunu öğrenir ve bu bilgi her şeyin başlangıcıdır sadece. Ebru artık eski Ebru değildir, değişir ve gelişir. Oyun başlangıçta da olmakla birlikte özellikle bu kısımdan itibaren yaşadığımız sistemden bağımsız olunamayacağını somutlaştırarak gözler önüne serer. Her ne kadar çemberin dışında olduğunu ifade etse de bireyler aslında çemberin içindedirler.

Darbe gibi bir olay siyasetten en uzak insanın bile yaşamına müdahale eder, bazen yaşamını alır ondan. Şimdi darbe, Ebru’nun hayatını şekillendirmektedir. Babası, darbenin eserdir. Şimdi koşulları daha iyi anlamaya başlar Ebru. Babası onu keyfinden bırakmamıştır, her şeyin bir sebebi vardır. “Değişmeyen tek şey değişimin kendisidir” sözü vücut bulur Ebru’da. Diyalektik işliyordur.

KEMİKLERİMİZDEN BİLE KORKUYORLAR

Edindiği bilgiler yeni bir yolculuğun kapılarını açar. Babasının ölümünün ardından kız kardeşini bulur, onunla yakınlaşır. Olayların sebeplerini anlamaya, incelemeye başlar. Bu yolculukta kız kardeşi ona destek verirken nişanlısıyla bakış açılarındaki farklılıklar başlar. Nişanlısının babası eski askerdir. Ebru babasının hayatını, babaannesinin ölümünü araştırmak ister ve

bunu nişanlısına anlatır. Nişanlısı, kendi babasından örnek vererek darbenin olağanlığını, abartılacak bir durum olmadığını, geçmişe takılmamak gerektiğini vs. söyler. Kişinin babasına göre tabii bu normal bir durumdur. Kendisi sokakta yürüdüğü için katledilmemiştir. “Ona söylenen neyse onu yapmıştır.” Ebru ile nişanlısının ilk çatışması burada başlar. Ebru babaannesinin kemiklerini bulacağını, mezardan çıkaracağını ve devletin saldırılarını göstermek için kemikleri sergileyeceğini söyler. Dediğini de yapar ama yukarıda bahsettiğimiz gibi devlet ölümlerden korkmaktadır. Bu kemikler Ebru’nun başına bela olacaktır.

HESAP SORMAYA EVRİLEN BİLİNÇ

Ebru, babaannesinin kemiklerini bulup mezarından çıkartır bazı şeyleri aydınlatılmak için. Devletin işlediği bir cinayet vardır ama sorumlu yoktur ortada. Seneler geçmiştir üzerinden ve Ebru sadece anlatmak ister insanların başına ne geldiğini. “Herkes anlatacağım” der ve anlatmaya başlar babaannesinin nasıl kaybedildiğini. Hem kemik mevzuu hem de Ebru’nun olayları herkese anlatması sorumluların hoşuna gitmez. Yıllar öncesinde işlenmiş bir cinayet vardır ve devlet aynı devlettir. Katliamların devamcısıdır. ‘80 döneminde nasıl insanları katlettiyse bugün de biçimi değişse de saldırıların özü değişmemiştir. Ebru yaptıklarından dolayı hapse atılır. Kardeşiyle olan konuşmalarında göze çarpan bir şey vardır: Hesap sormak! Babasının onu terk edişine üzülen Ebru artık bunun sorumlularından hesap sorma cüretini göstermiştir. Öncesinde tarihi sorgulamazken şimdi sorumlularıyla bir nebze de olsa yüzleşmiştir. Ne de olsa devlet sorumludur bundan. Ebru’nun anlattıklarının kaç sene önce olmasına rağmen yankı bulmasından korkmuş ve onu kendince cezalandırmıştır. Günümüzde de bu olgu bize çok uzak değildir.

Başlarda tarihi kendi üzerinden ele alan Ebru daha sonra tarihe bilimsel bakmaya başlayıp kendi çelişkilerini kavramıştır. Ebru’nun bu bilinci hesap sorma bilincine evrilmiştir. Hâlâ kayıplarını arayanlar var ve faşist devlet kayıplarını arayanlara hâlâ saldırıyor. Galatasaray Meydanları kapatılan Cumartesi Anneleri, kimsesizler mezarlığında evlatlarını arayan aileler hesaplaşma mücadelesine devam ediyorlar.

KAVGADA

ÖLÜMSÜZLEŞENLER

Veli Karasu: 1962 yılında Dersim'de doğdu. Adana'da gençlik faaliyeti yürütürken Proletarya Partisi ile tanıştı. 8 Kasım 1979'da Eşref Şahlar ile birlikte faşist bir saldırıda katledildi. Faşistlerin lideri daha sonra Proletarya Partisi tarafından cezalandırıldı.

Eşref Şahlar: 1962 doğumlu olan Şahlar, Proletarya Partisinin düşüncesiyle öğrencilik yıllarında tanışmıştır. 8 Kasım 1979'da faşistler tarafından katledilir.

Aziz Gözetmen: Halk düşmanı DDKD'li (Devrimci Doğu Kültür Derneği) faşistler tarafından 4 Kasım 1979'da Siverek'te silahlı saldırıyla katledildi.

Yaşar Yiğit: Erzincan'ın Refahiye ilçesinde dünyaya gelen Yiğit öğrencilik yıllarında devrimci mücadele ile tanışan Yiğit, 1977 yılında Proletarya Partisi saflarında örgütlendi. Gecekondu halkının mücadelesinde hep en ön saflarda yerini alarak kararlılıkla mücadele etti. Yiğit, 30 Ekim 1980 tarihinde Maltepe Süreyyapaşa Hastanesi'nin karşısındaki ormanlık alanda yoldaşlarıyla bomba eğitimi yaptıkları sırada elinde bombanın patlaması sonucu ölümsüzleşti.

Ahmet Yılmaz: Rize doğumlu olan Ahmet Yılmaz, 1970'lerin ortalarında Proletarya Partisinin düşünceleri ile tanıştı. Ankara'da örgütlü faaliyet içerisinde yer alan Ahmet Yılmaz'ın Proletarya Partisi ile bağı 80 AFC'sinin ardından yaşanan gözaltı ve tutuklamalar nedeniyle kendi iradesi dışında kopmuştur. Bu süreçte kardeşi Erdinç Yılmaz ile beraber Rize-Fındıklı'ya geçerken, düşmanın kontra ekipleri tarafından hedef gözetilerek yaptığı saldırıda yoldaşı ve kardeşi Erdinç Yılmaz ile beraber 2 Kasım 1980 yılında katledildi.

Erdinç Yılmaz: Ankara'da örgütlü faaliyet içerisinde yer alan Erdinç

yoldaşın Proletarya Partisi ile bağı, 80 AFC'sinin ardından yaşanan gözaltı ve tutuklamalar nedeniyle kendi iradesi dışında kopmuştur. Bu süreçte kardeşi Ahmet Yılmaz ile beraber Rize-Fındıklı'ya geçerken düşmanın kontra ekipleri tarafından hedef gözetilerek yaptığı saldırıda yoldaşı ve kardeşi Ahmet Yılmaz ile beraber 2 Kasım 1980 yılında katledildi.

Nubar Yalımyan: Ermeni milliyetine mensup olan Nubar Yalımyan Proletarya Partisinin düşünceleriyle 1976 yılında tanışır. Hollanda'ya gittiği 1978 yılına kadar aktif mücadele eder. Hollanda'da da faaliyetlerine devam eden Yalımyan, 5 Kasım 1982'de MİT tarafından katledilir.

Ali Haydar Aslan: 1967 Dersim doğumlu Ali Haydar Aslan Proletarya Partisi üyesi ve Halk Ordusu komutanlarındandı. 8 Kasım 1983'te Nazımiye merkezine bombalı pankart asmak isterken bombanın elinde patlaması sonucu ölümsüzleşir.

Tekin Çakmak (Altıparmak): Dersim Hozat Tavug köyünde 1959'da dünyaya geldi. 30 Ekim 1983 tarihinde Hozat İnciga köyü kırsalında düşmanla girdiği çatışmada ölümsüzleştiğinde Proletarya Partisi İleri Militanıydı.

Huriye Çıtak: 1968'de Çorum'da dünyaya gelen Huriye Çıtak, devrimci mücadele ile tanışarak Kaypakkaya'nın mücadelesine duyduğu sempati ile 19 Mayıs Üniversitesinde gençlik faaliyeti içinde örgütlenir. 28 Ekim 1992'de Hozat'ın Kurukaymak (Koçeri) köyüne inerken düşman tarafından katledilir.

Tuncay Çarıkçioğlu: Proletarya Partisinin düşünceleriyle İstanbul'da üniversitede okurken tanışan Tuncay Çarıkçioğlu İsmail Oral'la birlikte Komsomol'u fiilen ilk kuran önderler arasındadır. Çarıkçioğlu gözleri bozuk olmasına rağmen fiziksel rahatsızlıkların faaliyet önünde engel olamayacağına bilinci ile 1989 yılında Halk

Ordusu saflarına katılır ve 2-3 Kasım 1992'de Tokat'ta çıkan bir çatışmada ölümsüzleşir. Bir yoldaşı onu şu sözlerle anlatır: "Bazen olgun bir bilge. Bazen çocukça bir coşku. Bazen sınır tanımaz bir serüvenci. Bazen Munczur'un şafağında dolu bir bulut. Bazen Kaçgar'ın zirvesinde zapt edilemez bir yanardağ. Bazen Yeşilırmağın kendinden emin, berrak durağanlığında..."

Fethiye Batmaz: 1976 Dersim doğumlu olan Fethiye Batmaz 1993 yılında lise son sınıfta okurken Halk Ordusu saflarına katıldı. 7 Kasım 1993 yılında Hozat'ta çıkan bir çatışmada ölümsüzleşti.

HIZIRALAN ŞEHİTLERİ

1 Kasım 1999 tarihinde Tokat'ın Erbaa ilçesi Hızıralan mevkinde TC askerlerinin pususu sonucu Barış Arslan ve Cem Ergüldü ölümsüzleşti. Yozgat'ın Sorgun ilçesine bağlı Karabağlı köyünde dünyaya gelen Barış Arslan, 1991 yılında Almanya'da yaşayan babasının yanına yerleşti ve burada Proletarya Partisi ile tanıştı. Hem okula giden hem de mücadele yürüten Aslan, 1998 yılında ülkeye geri dönerek Halk Ordusuna katıldı. İzmir'de dünyaya gelen Cem Ergüldü ise 1996 yılında Gençlik Örgütü aracılığıyla Proletarya Partisi ile tanıştı. Lise döneminde aktif mücadele yürüten Ergüldü, 1998 yılında Halk Ordusuna katıldı.

TÜRÜŞMEK ŞEHİTLERİ

2 Kasım 2004 günü Halk Ordusunun bir birliği ile dost-devrimci bir partinin gerilla güçleriyle birlikte, Dersim Türüşmek köyü Robaik mezrasında seyir halindeyken bir düşman pususuna düşerler. Burada Karadeniz'in Deniz'i, Dersim'in Ahmet'i Muharrem Yiğitsoy ölümsüzleşir. Bu çatışmadan bir hafta sonra 9 Kasım'da ise Aşkın Günel (Doğan-Polat) ve Cafer Kara (Bülent) yine Dersim'in Türüşmek köyündeki Karderisi mezrasında düştükleri düşman pususunda, yaralı olmalarına rağmen silahlarıyla çatı-

şırlar ve katledilirler.

Cumhur Sinan Oktulmuş (Deniz): Cumhur Sinan Oktulmuş (Deniz) henüz ortaokul yıllarında Komsomol ile tanıştı ve faaliyetlerine dahil oldu. Lise faaliyetinde Komsomol'un bir militanı ve Tarsus İlçe Komitesi'nin üyesi oldu. 2005-2006 yılında Komsomol'un gerillaya katılım kampanyasına yanıt olmuş ve 2006 yılında katılım göstermiştir. 2011 yılında Beşler'in şehit düşmesinden sonra artan sorumluluğu omuzlamaktan geri durmamış ve bu tarihten 2017'de görevi Ali Kemal Yılmaz'a devredene kadar Bölge Komutanlığı görevini yürütmüştür. Deniz en zorlu dönemlerde sorunların üstesinden gelmeyi beceren, Partisine güçlü bir şekilde bağlı olan, en önemlisi derin bir sınıf mücadelesi kavrayışı ile gerilla güçlerinin seçkin ve Proletarya Partisinin çok değerli bir kadrosudur. Deniz, 30 Ekim 2020'de Dersim Aliboğazı'na yönelik başlayan ve 10 gün boyunca süren, uçaklar, SİHA'lar ve Kobra tipi helikopterlerle desteklenen operasyonda ölümsüzleştiğinde, Proletarya Partisi üyesi, Proletarya Partisi Dersim Parti Komitesi ve Halk Ordusu Dersim Bölge Komutanlığı üyesiydi.

Ferdi Tosun: 1993'te Tokat-Erbaa/Sokutaş köyünde emekçi bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Sarıgazi Yenidoğan'da işçilik yaptığı dönemde kuzenleri Samet Tosun (Bakış) ve Tanju Er'le (Samet) birlikte Proletarya Partisi ile ilişkilendiler. Proletarya Partisini doğup büyüdükleri Tokat dağlarından da tanıyorlardı. Amcasının oğlu ve yoldaşı Samet Tosun'un (Bakış) Halk Ordusuna katılması, Ferdi Tosun'un da katılmasında etkili oldu. Bakış'tan (Samet Tosun) sadece iki yıl sonra 2014 yılı temmuz ayında Tanju Er (Samet) ile birlikte gerillaya katıldı. Burada Muharrem parti ismi alan Ferdi Tosun, gerillada mütevazı kişiliği ve çocukluktan gelen emekçiliğiyle öne çıkıyordu. Ferdi Tosun, 24-28 Kasım 2016 tarihinde Aliboğazı'nda ölümsüzleşen 12'lerin ardından gerilla alanında daha fazla sorumluluk yüklenerek katılımını daha da güçlendirenlerden oldu. Ferdi Tosun, 30 Ekim 2020 tarihinde Dersim Aliboğazı'na yönelik uçak ve SİHA'ların hava saldırılarıyla başlayan ve 10 gün süren operasyonda ölümsüzleştiğinde Proletarya Partisi ileri militanı ve Halk Ordusu savaşçısıydı.

TKP/ML MK: Andreas Yoldaş Ölümsüzdür!

HABER MERKEZİ- TKP/ML (Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist) Merkez Komitesi, kardeş partisi YKP(m-l)'nin ölümsüzleşen genel sekreteri Andreas Voyatzoglou için ikk-online13.net sitesinde bir açıklama yayımladı.

Açıklamada Voyatzoglou'nun YKP(m-l)'de üstlendiği görevlere ve TKP/ML ile ilişkisine dair "Andreas yoldaş, partimiz ile YKP(m-l) arasındaki tarihsel kardeşlik ilişkilerini, genel sekreterliği döneminde sürdürmüş ve derinleştirmiştir. Andreas yoldaş, aynı zamanda partimiz için özel bir anlama, öneme sahiptir." denildi.

TKP/ML MK'nin açıklamasının tamamı şu şekilde:

"Kardeş partimiz YKP(m-l) ve enternasyonal proletarya, 18 Ekim 2022'de acı bir kayıp yaşadı. YKP(m-l)'nin 2010'dan bu yana Genel Sekreterliği'ni yürüten Andreas Voyatzoglou, 2000 yılında yakalandığı ve yendiği kanser hastalığına 2 yıl önce yeniden yakalandı ve ölümsüzler kervanına katıldı.

"1955 yılında doğan Andreas yoldaş, genç yaştan itibaren devrimci mücadeleye komünist saflarda dahil oldu. Albaylar cuntasının yıkılmasına yol açan 17 Kasım 1973 ayaklanmasında yerini alan Andreas yoldaş, üniversite yıllarında bir gençlik önderi olarak öne çıktı. 1981'de YKP(m-l) 2. Kongresinde partiyi tasfiye etmeye çalışan hizbe karşı yoldaşlarıyla birlikte etkin bir mücadele içinde oldu. Oluşan parti tasfiyeciliğine karşı, YKP(m-l)'nin yeniden inşa edilme sürecinde tarihsel rolünü oynayarak, 1983 yılında gerçekleşen 2. Konferansta Merkez Komitesi'ne seçildi. Bu tarihten itibaren Yunanistan proletaryasının kızıl bayrağını dalgalandırmada öne çıkan, etkin ve yönlendirici bir kadro oldu.

"Stalin ve daha sonra Mao yoldaşın ölümüyle birlikte, sosyalizmden geri dönüşlerle ortaya çıkan revizyonist saldırılara karşı Enternasyonal proletaryanın Yunanistan'daki bayrağını yılmadan, usanmadan ve kararlılıkla dalgalandırma mücadelesinde bir adım geri atmayan bir konumlanış

içinde oldu. Emperyalist-kapitalist sistemin zafer çılgınlıkları attığı, "devrim ve sosyalizmin artık öldüğünü" ilan ettiği, sınıf mücadelesinin dünya ölçeğinde geriye çekildiği uzun dönemler boyunca partisi ve Andreas yoldaş, proletaryanın kurtuluş davasını sürdürmekte tereddüt etmedi. 2010 yılından itibaren ise devrim, sosyalizm ve komünizm mücadelesinde partisine yön veren, kumanda eden genel sekreterlik görevini omuzladı. Son nefesine kadar partinin en üst düzeyde yüklediği sorumluluğu yerine getirdi.

"Andreas yoldaş önderliğindeki YKP(m-l)'nin, enternasyonalizm temelindeki yaklaşımını, dayanışma ve sahiplenişini partimiz TKP/ML çok yakından bilmektedir. 2015 yılında Almanya merkezli partimize yönelik uluslararası operasyonda, Andreas yoldaş önderliğinde YKP(m-l) güçlü sahiplenışı ve etkin yürütülen kampanya ile proleter enternasyonalizminin öğretici bir örneğini sergilemiştir. Yine Partimizde 2017'de ortaya çıkan sağ tasfiyeciliği çok yönlü olarak incelemiş, değerlendirmeye tabi tutmuş ve nihayet sağ tasfiyeci hizipçiliğe karşı YKP(m-l)'nin net tutum almasına önderlik etmiştir. Andreas yoldaş, partimiz ile YKP(m-l) arasındaki tarihsel kardeşlik ilişkilerini, genel sekreterliği döneminde sürdürmüş ve derinleştirmiştir. Andreas yoldaş, aynı zamanda partimiz için özel bir anlama, öneme sahiptir.

"Partimiz, kardeş parti YKP(m-l) ve Enternasyonal proletaryanın davası için çok önemli bir ismi kaybetmenin üzüntüsü içindedir. Andreas yoldaşın bir ömür adadığı, işçi sınıfının ve halkın kurtuluş yolu olan devrim mücadelesinin Komünizmle taçlanacak güzergahında ısrarlı, kararlı yürüyüşümüz ile onun idealine varacağız. Onun anılarını, mücadelesini, kararlılığını ve tarihsel sorumlulukları karşısında tereddütsüz duruşunu selamlıyor ve sahipleniyoruz. İdealleri kızıl güzergahımızda yaşayacak."

YKP (m-l) MK: Andreas Voyatzoglou Ölümsüzdür!

HABER MERKEZİ- YKP(m-l) Merkez Komitesi, 2010'dan beri Merkez Komitesi Sekreteri olan Andreas Voyatzoglou'nun ikinci kez yakalandığı kanser hastalığı nedeniyle ölümsüzleştiğini duyurdu. Andreas Voyatzoglou 22 Ekim Cumartesi günü TKP/ML ve Yunanistanlı devrimci güçlerin katılımıyla ölümsüzlüğe uğurlandı.

YKP(m-l)'nin açıklamasında Andreas Voyatzoglou'nun mücadele yaşamına dair "1955 yılında Mısır, İskenderiye'de doğdu. Yaklaşık 8 yaşında Atina'ya geldi ve çok küçük yaşlardan itibaren komünist hareket için büyük ve önemli mücadelelerin yaşandığı bir dönemde devrimci komünist fikirlerle tanıştı, ilham aldı ve onlarla bağlantı kurdu. Bu fikirlerle Kasım 1973'te Atina'daki ayaklanmaya katıldı ve ertesi yıl Selanik'teki Kimya Mühendisliği bölümüne girdiğinde M-L hareketinin içinde yer aldı ve okulunda İÖSP'nin* başkanlığını üstlendi. 1977'de İÖSP'nin 1. Kongresinde Merkez Konseyi'ne seçildi ve aynı zamanda YKP(m-l)'de örgütlendi. Post-kolonyalizmin ilk ve sıcak yılları boyunca, tüm cephelerde ve konularda öncü tavrı ve eylemiyle Selanik'te bir cephe yöneticisi olarak ortaya çıktı. Mart 1981'de YKP(m-l)'nin 2. Kongresine katıldı ve hakim olan hizip çizgisine karşı savaştı. Askerlik görevinden döndüğünde hemen YKP(m-l)'nin yeniden inşası davasına katıldı ve 1983'te yapılan 2. Konferansta partinin Merkez Komitesine seçildi.

"O zamandan bugüne kadar, onun yol gösterici düşünceleri, halk için,

devrim için bir iz ve miras bırakmıştır ve bu düşünceler örgütün gidişatı için belirleyici olmuştur. 2010 yılında gerçekleşen 7. Konferansta, ilk kez seçildiği YKP(m-l) Merkez Komite Sekreterliğinde, işçi sınıfının ve halkın çıkarları, mücadele ve bakış açısının yanıtlarını oluşturmak için yön belirlemiş ve hareket içindeki mücadelelere önderlik etmiştir. Bu militanlık ve öncü yol gösterici ruhla, ölümünden birkaç ay öncesine kadar aktif ve kararlı bir şekilde mücadele yürütmüştür." anlatımlarına yer verildi.

Voyatzoglou'nun enternasyonal alanda aktif roller üstlendiği belirtilirken "Hem TKP/ML ile hem de bölgedeki ve dünyadaki her militan-devrimci güçle dostane ilişkilerimizin gelişmesine rehberlik etti, ilgilendi ve destekledi. Uluslararası dayanışma davasını her zaman ön planda tuttu. Onun düşüncesi, her zaman dostluk, halkların ortak mücadelesi olmuştur." denildi.

Voyatzoglou'nun bıraktığı mücadele mirasını kararlılıkla sürdürüleceği belirtilen YKP(m-l) MK açıklamasında "Andreas Voyatzoglou'yu ve onun halk davasına, zamanımızın gerektirdiği devrimci komünist hareketin kurulması için mücadele davasına yaptığı katkıyı onurlandırmak için her türlü nedenimiz var. Onun mirasından ilham alarak mücadelemizi daha kararlı bir şekilde sürdürmek için her türlü nedenimiz var." dedi.

* İÖSP (İlerici Öğrenci Sendika Partisi) Yunanistan'da bir öğrenci partisiydi. Yunanistan Marksist-Leninist Örgütü'nün (OMLE) bir cephe örgütüydü."

KARTAL'DA İŞÇİ EMEKÇİ MİTINGİ GERÇEKLEŞTİRİLDİ

İSTANBUL- İşçi Emekçi Birliğinin çağrısıyla "Artık Yeter! Emegimiz ve Haklarımız İçin İşçi Emekçi Mitingi" şiarıyla Kartal Meydanda miting gerçekleştirildi.

Miting için gelenler 13.00'da Savarona Caddesi'nde toplanmaya başladı. Mitingte "Emegimiz ve Haklarımız İçin Örgütlenelim Mücadele Edelim", "Soma'dan Bartın'a Madencilerin Hesabını Soracağız, Kaza Değil Katliam" ve "Hayat Pahalılığına Düşük Ücretlere Geleceksizliğe Mahkûm Değiliz Bizleri Kurtaracak Olan Kendi Kollarımızdır" şiarlı ortak pankartlar taşındı.

Devrimci Demokratik Sendikal Birlik (DDSB) eyleme "İş Cinayetlerine, Ağır Çalışma Koşullarına, Düşük Ücrete, Zamlara, Sefalet Sözleşmelerine Karşı Mücadeleyi Büyütelim" pankartıyla katıldı. DDSB korteji miting alanına gi-

den yol boyunca sık sık "İşçinin Katili Patron-Ağa Devleti", "Birlik Mücadele Zaferi!", "Ağa-Patron Devletini Yıkacağız, Halk İktidarını Kuracağız" sloganlarını attı.

Tüm kortejler alana girdikten sonra miting programı Bartın'da maden katliamında öldürülen işçiler için ve "sömürüye karşı bu kavgada hayatını kaybedenler için" saygı duruşu ile başladı.

Mitingi düzenleyen kurumlar adına ortak metni ETF direnişçisi Ayşe Uyan okudu. Uyan sözlerine Bartın'da katledilen maden işçilerini anarak başladı. AKP-MHP iktidarı ve sermayenin kendi yarattıkları krizin faturasını işçi ve emekçilerin sırtına yüklemeye çalıştığını kaydeden Uyan, "Bu topraklarda eşitlik, özgürlük, sosyalizm mücadelesini büyüyenler var" dedi.

Uyan, keyfi işten atmalara, sendika ve örgütlenme hakkının gaspına karşı direnen işçiler olduğunu belirtti ve mücadele çağrısı yaptı. Uyan'ın konuşması sloganlarla karşılandı.

İŞÇİ KÜRSÜSÜ KURULDU

Ardından kürsü mücadele eden işçilere bırakıldı. EnerjiSA işçileri Bartın'da olduğu için selamlarını ilettiler.

İlk söz ETF direnişçilerine verildi ve süreçlerini anlatan ETF direnişçileri "Yaşasın işçilerin onurlu mücadelesi" dedi. ETF işçilerinin mücadeleye devam edeceğini vurguladı.

Ev işçileri adına İMECE sendikası konuşmasını yaptı.

İBB direnişçileri direniş süreçlerini aktardı ve gelir uçurumuna dikkat çekildi.

"İNSANCA BİR YAŞAMI KENDİ ELLERİMİZLE KURALIM"

Tertip Komitesi adına basın metnini Dilbirin Acar okudu. Acar rant, yağma, sömürü düzenini yıkmak, işçi ve emekçilerin haklarını kazanmak, insanca bir yaşamı kendi elleriyle kurmak için mücadele çağrısı yaptı.

GRUP VARDİYA İLK ŞARKISINI KATLEDİLEN MADENCİLERE ADADI

İşçi ve emekçilerin kürsüsünün ardından miting Grup Vardiya'nın sahne almasıyla devam etti. Bartın'daki maden katliamında hayatını kaybeden işçileri anan Grup Vardiya, ilk şarkısını maden işçilerine atfetti ve Maden Ocağı'nı seslendirdi. Miting, müzik dinletisi ve halayların ardından sona erdi.

YENİ DEMOKRASİ
MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU OKUT!

[yenidemokrasi1](#)

[ydemokrasi11](#)

yenidemokrasigazetesi@gmail.com

[yenidemokrasi](#)

[yenidemokrasi31.net](#)

Özgür Gelecek İçin **Yeni Demokrasi Gazetesi** Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Yönetim Yeri: Kamer Hatun Mah. Al Hatun Sok. No:6 Daire:3 Beyoğlu/İstanbul İletişim: 0212 534 54 76- yenidemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20